

BestuurskernDir. Openbaar Vervoer en
Spoor
RijksinfrastructuurDen Haag
Postbus 20901
2500 EX Den Haag**Contactpersoon****Datum**

15 januari 2024

agenda

Betreft	Bestuurlijk Overleg Zuidasdok
Vergaderdatum	17 januari 2024 13.15 – 13.45
Vergadertijd	
Vergaderplaats	Bestuursplein IenW, Rijnstraat 8, Den Haag en digitaal (Webex)

Het programma Zuidasdok staat opnieuw voor grote uitdagingen die niet door het Opdrachtgeversoverleg kunnen worden opgelost (OGO) en bestuurlijke behandeling vragen. Dit is een eerste van twee overleggen, beoogd is om nu onderzoeksvragen en uitgangspunten vast te stellen. Eind Q1 2024 worden in een tweede overleg bestuurlijke keuzes voorgelegd over besparingsmogelijkheden in combinatie met de aansturing van het programma.

1. Opening**2. Stand van zaken (financiële) ontwikkeling mandje investeringsprojecten en de governance Zuidasdok (5 min.).**

2.A. Toelichting IenW op financiële ontwikkeling van het mandje (ter informatie). Programma Zuidasdok kent een financiële spanning van ca. € 600-800 mln. waarvan het Rijksdeel ten laste van de verkenning OVAH wordt gebracht conform de afspraken. **Buiten Reikwijdte**

Besluitvorming heirover is aan een volgend kabinet. Achtergrond: Bijlage 1.2 van deze agenda.

2.B. Toelichting IenW op aansturing van het programma Zuidasdok (voor besluit).

Buiten Reikwijdte

Buiten Reikwijdte

[Redacted]

Bestuurskern

Dir. Openbaar Vervoer en
Spoor
Rijksinfrastructuur

Datum

15 januari 2024

3. Wat zijn de besparingsmogelijkheden?

De omvangrijke stijging in de prognose van de kosten is een zorgelijke ontwikkeling, en vraagt om een gezamenlijke inzet van partijen in het beperken van de kosten. Dit is conform de bestuursovereenkomst, waarin is vastgelegd dat partijen alles in het werk stellen om Zuidasdok binnen beschikbaar budget te realiseren. De uitzonderlijk complexe opgave en marktomstandigheden leiden ertoe dat de opdrachtgevers de kostenbeheersing gaan versterken om verdere kostenstijgingen te voorkomen. De kaders hiervoor liggen ter bespreking voor. Het actief voorkomen van kostenstijgingen door het programma door actief voorstellen voor besparingen te doen, zou in de opdracht aan het programma verankerd moeten worden. Het kan helpen de missie van het programma op dit punt aan te passen.

3.A. Besparingen OVT 2 (binnen scope).

Buiten Reikwijdte

[Redacted]

3.B. Besparingen Tunnel, KNA, KNM (binnen scope)

Buiten Reikwijdte

[Redacted]

3.C. Onderzoek 'kansen faseringen' (binnen scope)

Buiten Reikwijdte

[Redacted]

3.D. Versoberen bestuurlijk vastgestelde scope (buiten scope)

Toelichting: Zuidasdok doet onderzoek naar besparingen door het versoberen van de bestuurlijk vastgestelde scope, waarbij ruimte wordt gezocht in het niet realiseren van onderdelen van de scope en annuleren van programma- onderdelen die nog niet in aanbouw zijn. Dit kan vermindering van de functionaliteit tot gevolg hebben. Voor verdere toelichting zie bijlage 2.

Voorgesteld besluiten:

Onderzoeksopdracht te bevestigen/verlenen en bestuurlijke reflectie op de besparingsmogelijkheden A, B, C en D.

Opdracht geven om bij een volgend bestuurlijk overleg een lijst met versoberingsbesluiten en implementatievoorstellen voor te leggen m.b.t. A, B, C, en D.

Bestuurskern

Dir. Openbaar Vervoer en
Spoor
Rijksinfrastructuur

Datum

15 januari 2024

4. Wanneer zijn keuzes nodig en vervolgspraken

Het programma Zuidasdok is in uitvoering. Keuzes die gemaakt worden moeten verwerkt worden in aanbestedingsstukken of besproken worden met een gecontracteerde marktpartij. Er liggen twee belangrijke mijlpalen in het vooruitzicht:

- Q1 2024: 5.1.2b

Voor dit moment zijn keuzes binnen scope nodig om in de aanbesteding van de deelprojecten Tunnel en Buiten Reikwijdte te verwerken (scenario ambtelijk gereed februari).

- 5.1.2.i

Voorgestelde besluit:

Volgend BO plannen Eind Q1 voor bestuurlijke bespreking van de eerste geïnventariseerde besparingsmogelijkheden en bespreking start aanbesteding KNA.

Nu geen communicatie naar buiten, we zijn constructief met elkaar in gesprek.

Buiten Reikwijdte

Bijlage 1: financiële tabellen

Bestuurskern
Dir.Openbaar Vervoer en
Spoor
Rijksinfrastructuur

1.1 Zuidasdok (ZAD) en Knopen

Totaalbudget pp 2022	€ 2137 mln. (1805 ZAD en 333 KNP)
Afspraken 2022	€ 1529 mln. (1212 ZAD en 317 KNP)

Datum
15 januari 2024

Overige Mutaties	
- Indexering 2023	€ 169 mln.
- 5.1.2.b	
- K. Nieuwe Meer	€ 89 mln.
- 5.1.2.b	

Actueel budget pp 2023	€ 4078 mln. (3270 ZAD en 808 KNP)
-------------------------------	--

Actuele programmaraming	€ 4860 mln. (3825 ZAD en 1035 KNP)
-------------------------	------------------------------------

Voorziene budgetspanning bij ZAD	€ 782 mln. (555 ZAD en 227 KNP)
Ook wel	€ 600/800 mln.
Waarvan bij Voorjaarsnota 2024 hard	€ 87 mln.

Inmiddels is hiervan € 1717 mln. verplicht (1365 ZAD en 352 KNP) en € 825 mln. uitgegeven (738 ZAD en 87 KNP).

1.2 OV-verbinding Amsterdam – Haarlemmermeer (OVAH)

5.1.2.b

Bijlage 2: Opdrachten kostenbesparingen

Voor mogelijkheid tot kostenbeheersing stelt het Rijk voor om ‘zonder taboes’ onderstaande alternatieve scenario’s A, B, C en D uit te werken zodat de scenario’s bij evt. bestuurlijk besluit daartoe op de hoofdbeslismomenten kunnen worden ingezet.

Bestuurskern
Dir.Openbaar Vervoer en
Spoor
Rijksinfrastructuur

Datum
15 januari 2024

A. Besparingen OVT 2 (binnen scope).

Buiten Reikwijdte

[Redacted content]

Buiten Reikwijdte

B. Besparingen Tunnel, KNA, KNM (binnen scope)

Buiten Reikwijdte

[Redacted content]

Buiten Reikwijdte

[Redacted content]

Buiten Reikwijdte

Bestuurskern

Dir. Openbaar Vervoer en
Spoor
Rijksinfrastructuur

C. Onderzoek kansen faseringen (binnen scope)

Buiten Reikwijdte

Datum

15 januari 2024

Buiten Reikwijdte

D. Scope Tunnel en Knooppunt Amstel aanpassen (buiten scope)

5.1.2.i

5.1.2.i

Bestuurskern

Dir. Openbaar Vervoer en
Spoor
Rijksinfrastructuur

Datum

15 januari 2024

BestuurskernDir. Openbaar Vervoer en
Spoor
RijksinfrastructuurDen Haag
Postbus 20901
2500 EX Den Haag**Contactpersoon****Datum**

5 april 2024

agenda

Betreft	Bestuurlijk Overleg Zuidasdok
Vergaderdatum	5 april 2024
Vergadertijd	17.00 – 18.00 uur
Vergaderplaats	Digitaal (Webex)

---

1. Opening**2. Stand van zaken onderzoek versoberingen (bijlage 1)**

Toelichting: De aansturing van het onderzoek is belegd bij het OGO. 5.1.2.e en 5.1.2.e geven een toelichting op de stand van zaken.

Gevraagd besluit: kennis te nemen van de stand van zaken van het onderzoek versoberingen.

3. Beslispunt: besparingen OVT2 (bijlage 2)

Buiten Reikwijdte

[Redacted content]

Buiten Reikwijdte

Bestuurskern

Dir.Openbaar Vervoer en
Spoor
Rijksinfrastructuur

Datum

5 april 2024

4. Beslispunt: duurzaamheid (bijlage 3)

Buiten Reikwijdte

Buiten Reikwijdte

Bestuurskern

Dir. Openbaar Vervoer en
Spoor
Rijksinfrastructuur

Datum

5 april 2024

5. Beslispunt: aanbiedingsbrief halfjaarlijkse rapportage H2-2023 (bijlage 4)

Toelichting: De halfjaarlijkse rapportage H2-2023 is vastgesteld in het opdrachtgeversoverleg Zuidasdok. De opdrachtgevers Zuidasdok zijn een werkwijze overeengekomen ten aanzien van het eenduidig informeren van raden en staten. Gemeenteraad en Tweede Kamer zullen derhalve gelijktijdig eenzelfde brief ontvangen.

Gevraagd besluit: In te stemmen met aanbiedingsbrief en de openbaar making van de halfjaarlijkse rapportage H2-2023.

6. Verslag bestuurlijk overleg 17 januari 2024 (bijlage 5)

Gevraagd besluit: Vaststellen van het verslag van het BO 17 januari 2024.

7. Rondvraag en sluiting

2a

Versoberingstraject Zuidasdok

Bestuurlijk Overleg Zuidasdok 5 april

Deel I – Aanpak en voortgang

5.1.2.e

vanuit de gezamenlijke opdrachtgevers

Aanpak en doel

- In december zijn Tweede Kamer en Gemeenteraad geïnformeerd over een budgettaire spanning van 600-800 mln. bij programma Zuidasdok.
- 17 januari heeft het Bestuurlijk Overleg Zuidasdok akkoord gegeven op het versoberingstraject, op verzoek van IenW.
- Dit bestuurlijk overleg is bedoeld om bestuurders mee te nemen in de aanpak en de richting van het traject. Ook kan op basis van bestuurlijke reflecties worden bijgestuurd en aangescherpt.
- Half mei is een tweede bestuurlijk overleg gepland om besluiten te nemen. Er zijn opties waar later toe besloten kan worden, na mei 2024 maar uiterlijk 2026.
- Vandaag liggen alleen 2 deelbesluiten voor over de OV-terminal en duurzaamheid die niet kunnen wachten tot mei 2024.

Inhoud Zuidasdok, wat en waarom

Doelstellingen uit 2012

- Internationale toplocatie
- Optimaal verkeer- en vervoernetwerk
- Hoogwaardig OV-knooppunt
- Duurzame inpassing

Ontwikkelingen sindsdien

- Woningbouw 10.000 en verdere verdichting
- Doorgroei (internationaal) spoor afhankelijk van zuidasdok

Projectscope met onder meer

- A10 in een noord- en een zuidtunnel, uitgebreid in hoofd- en parallelbanen
- Uitbreiding station met o.m. een extra passage en ruimte voor een derde perron
- Tram- en busstation
- Aanpassing knooppunten Amstel en Nieuwe Meer
- Geluidschermen, fietstunnel...

Opdracht onderzoek versoberingen

Urgentie ligt bij de drie werksporen om tot besparingen te komen:

1. Versoberingen met behoud van functionaliteit (binnen scope)
2. Versoberen door anders bouwen/faseren (binnen scope)
3. Versoberen door onderdelen niet bouwen (buiten scope)

NB: versoberingen uit de 3 sporen kunnen niet automatisch bij elkaar opgeteld worden. Sommige versoberingen zijn mogelijk te combineren.

Daarnaast:

4. Opties in de tijd plaatsen; onderdelen later bouwen.
5. Financiën in beeld brengen
6. Governance

1. Versoberingen met behoud van functionaliteit

Buiten Reikwijdte

Buiten Reikwijdte

2. Versoberen door anders bouwen/faseren

Buiten Reikwijdte

Buiten Reikwijdte

3. Versoberen door onderdelen niet bouwen

- Spoor 3 varieert van het niet bouwen van kleinere onderdelen 5.1.2.b jo 5.1.2.i 5.1.2.b jo 5.1.2.i to 5.1.2.b jo 5.1.2.i onderdelen (zoals noord- en/of zuidtunnel en 5.1.2.b jo 5.1.2.i)
- De opties worden breed in beeld gebracht, inclusief gevolgen effecten op doelen / functionaliteit en gevolgen voor planning, omgeving en juridische risico's.

5.1.2.b jo 5.1.2.i

5.1.2.i

4. Onderdelen in de tijd plaatsen

5.1.2.b jo 5.1.2.i

5. en 6. Financieel effect en governance

Buiten Reikwijdte

Deel II - Vooruitblik

5.1.2.e als voorzitter Opdrachtgeversoverleg

Samenvattend, vooruitblik

- Versoberingen worden serieus en grondig bekeken. Voor- en nadelen worden nader onderzocht. Documenten zijn er nu nog niet.
- Er zijn geen gemakkelijke mogelijkheden om de spanning op te lossen. Juist omdat het programma al vol in de uitvoering is. Pijnlijke keuzes zijn niet te vermijden.
- Financieel effect van de opties wordt in beeld gebracht.

5.1.2.b jo 5.1.2.i

Buiten Reikwijdte

Achtergrond – inhoud werksporen

1. Versoberingen met behoud van functionaliteit

Buiten Reikwijdte

2. Versoberen door anders bouwen/faseren

Buiten Reikwijdte

3. Versoberen door onderdelen niet bouwen

5.1.2.b jo 5.1.2.i

Verslag

Burgemeester Stramanweg 100C
 1101 EM Amsterdam

T: +31(0)20 333 99 30
 E: secretariaat@zuidasdok.nl
 W: www.zuidasdok.nl

Overleg:

Bestuurlijk Overleg

Datum: 17-1-2024

Van:

5.1.2.e

Status: Concept

Aanwezig (fysiek): Minister Harbers (IenW), wethouder Van Dantzig (Amsterdam), DB-lid wethouder Ruigrok (VRA), 5.1.2.e (IenW), 5.1.2.e (IenW), 5.1.2.e (RWS), 5.1.2.e (Amsterdam), 5.1.2.e (VRA), 5.1.2.e (Zuidasdok), 5.1.2.e (secr.)

Aanwezig (digitaal): Staatsecretaris Heijnen (IenW), wethouder Van der Horst (Amsterdam), gedeputeerde Olthof (provincie Noord-Holland), 5.1. (IenW), 5.1.2.e (IenW), 5.1.2.e (RWS), 5.1.2.e (ProRail), 5.1.2.e (Amsterdam), 5.1.2.e (Amsterdam), 5.1.2.e (VRA), 5.1.2.e (VRA), 5.1.2.e (Zuidasdok)

Harbers opent de vergadering. Het programma Zuidasdok wordt geconfronteerd met grote prijsstijgingen en er is sprake van een financiële spanning van € 600 - € 800 mln. Volgens de (hernieuwde) afspraken, zoals zijn vastgelegd in het BO MIRT 2022, zou het Rijk haar deel dekken uit de gereserveerde rijksmiddelen voor het doortrekken van de Noord/Zuidlijn. Het ministerie is, in afwachting van een nieuw kabinet, gebonden aan de huidige begroting.

Van Dantzig geeft aan dat in het BO MIRT van 2022 de regio een grote bijdrage heeft gedaan in het mandje investeringsprojecten. Het Rijk heeft nadien een uitname gedaan. Zonder zicht op aanvulling van deze financiering is voor Amsterdam de bestuursovereenkomst Zuidasdok de uitgangspositie. Deze onzekerheid zal bestaan voor zolang er geen nieuw kabinet is. Amsterdam kan pas afspraken maken als er zicht is op een compleet gevuld mandje voor de investeringsprojecten.

5.1.2.b jo 5.1.2.i

Op verzoek van het BO geeft 5.1.2.e een toelichting op de voortgang van het programma. Het werk vordert goed en de ruwbouw van de tweede stationspassage is nagenoeg gereed. Het project Knooppunt de Nieuwe Meer is gegund en de voorbereiding voor het in de markt zetten van Knooppunt Amstel loopt; start aanbesteding wordt voor de zomer voorzien. Het project Tunnel is in aanbesteding en ook daarvoor geldt dat de gunning deze zomer wordt voorzien.

5.1.2.b jo 5.1.2.i

Harbers geeft aan besparingsopties binnen en buiten scope te willen onderzoeken, zodat een compleet beeld ontstaat van de mogelijkheden. Op basis van de actuele beslisinformatie kan op een later moment besluitvorming plaatsvinden.

VRA bevestigt dat het inventariseren van besparingsopties noodzakelijk is. Besluitvorming daarover zou echter pas later moeten plaatsvinden. Amsterdam is van mening dat het opdrachtgeversoverleg (OGO) prima de besparingsmogelijkheden binnen scope kan onderzoeken, echter een onderzoek naar besparingsmogelijkheden buiten scope zal het Rijk onder eigen verantwoordelijkheid moeten uitzetten. Mw. Dekker heeft dit onderzoek reeds gedaan en heeft het belang van Zuidasdok benadrukt. 5.1.2.b jo 5.1.2.i

5.1.2.e geeft aan dat de inhoudelijke kennis en expertise van alle partijen aan tafel nodig is voor het onderzoek naar besparingsmogelijkheden. Van Dantzig bevestigt dat. Ook al wordt het onderzoek buiten scope onder de verantwoordelijkheid van het Rijk uitgevoerd, zal Amsterdam meewerken aan de benodigde informatieverstrekking en wil Amsterdam op de hoogte blijven.

5.1.2.b jo 5.1.2.i

Buiten Reikwijdte

Gevraagd wordt waar bestuurders aan denken als het gaat om het onderzoek naar besparingsmogelijkheden buiten scope en of er ook no/go areas zijn. Buiten Reikwijdte

Harbers is van mening dat het onderzoek breed moeten worden ingestoken. Het onderzoek binnen scope zal moeten worden verrijkt. In het onderzoek buiten scope moeten ook de mitigerende maatregelen in beeld gebracht worden zodat de netto winst in beeld komt. Naast het niet realiseren van onderdelen zal ook

Pagina: 3/3
Datum: 17-1-2024
Status: Concept

gekeken moeten worden naar de mogelijkheden van het wegzetten van onderdelen in de tijd (later doen).

5.1.2.b jo 5.1.2.i

Harbers geeft aan dat de aanbestedingen niet kunnen starten zolang de financiering niet duidelijk is. **Buiten Reikwijdte**

De gunning van de tunnel staat deze zomer gepland. In het geval deze planning naar achteren schuift bestaat er een groot risico dat de marktpartijen afhaken.

De bestuurders spreken af dat de eerste beelden van de besparingsmogelijkheden eind Q1 beschikbaar moeten komen. Het OGO gaat met alle vragen aan de slag.

BestuurskernDir. Openbaar Vervoer en
Spoor
RijksinfrastructuurDen Haag
Postbus 20901
2500 EX Den Haag**Contactpersoon****Datum**

21 mei 2024

agenda

Betreft	Bestuurlijk Overleg Zuidasdok
Vergaderdatum	21 mei 2024
Vergadertijd	16.15 – 17.00 uur
Vergaderplaats	Den Haag, Rijnstraat 8 - Maaszaal + Webex

---

1. Opening en mededelingen

2. Onderzoek versoeringen (bijlage 1)

In het Bestuurlijk Overleg Zuidasdok van 17 januari 2024 is gesproken over het verwacht tekort op het programma Zuidasdok. Het Bestuurlijk Overleg Zuidasdok heeft verzocht besparingen in beeld te brengen¹. De versoeringen zijn in drie werksporen uitgewerkt:

- werkspoor 1: versoeringen binnen scope;
- werkspoor 2: anders bouwen/faseren binnen scope;
- werkspoor 3: scopereductie.

Daarnaast is ook gekeken naar mogelijkheden om de besluitvorming of de uitvoering te temporiseren, zijn de financiën in beeld gebracht en is gekeken naar een versterking van de governance.

In het Bestuurlijk Overleg van 5 april heeft u kennisgenomen van de tussenresultaten. Indien het Bestuurlijk Overleg dat wenst kan **5.1.2.e** aan de hand van de presentatie een toelichting geven op de eindresultaten van het onderzoek. Voor de werksporen 1 t/m 6 zijn eindrapportages beschikbaar.

Gevraagd besluit BO:

U wordt gevraagd kennis te nemen van de presentatie.

---

¹ Versoeringen binnen scope worden in beeld gebracht op verzoek van het Bestuurlijk Overleg Zuidasdok. Versoeringen buiten scope worden onder verantwoordelijkheid van het Rijk uitgevoerd. Amsterdam zal meewerken aan de benodigde informatieverstrekking. De aansturing is belegd bij het OGO.

3. Voorstel opdrachtgeversoverleg (OGO)

Het programma Zuidasdok heeft een verwacht tekort van € 632 - € 782 mln.. Besluitvorming hierover op dit moment is noodzakelijk omdat de aanbesteding van het contract Tunnel de volgende fase in gaat, met op 27 mei 2024 een uitvraag aan de markt. In opdracht van het Bestuurlijk Overleg Zuidasdok heeft serieus en grondig onderzoek plaatsgevonden naar versoeringen. Op basis van de resultaten van de onderzoeken legt het OGO aan het Bestuurlijk Overleg de volgende besluiten voor:

Bestuurskern

Dir. Openbaar Vervoer en
Spoor
Rijksinfrastructuur

Datum

21 mei 2024

a) Bevestiging TB en scope

U wordt gevraagd in te stemmen met: Het bestuurlijk overleg bevestigt het TB en de integrale scope (noordelijke en zuidelijke tunnel).

b) Faseringsvariant:

U wordt gevraagd in te stemmen met:

- Het bestaande budget Zuidasdok is leidend voor besluitvorming over de deelprojecten van het programma. Binnen het kader van het bestaand budget wordt na gunning van project Tunnel (voorzien augustus aanstaande) de financiële verplichting aangegaan voor de uitwerking van de integrale scope (tunnel Zuid + tunnel Noord) tot op voorontwerp niveau en voor de realisatie van de zuidelijke tunnel. Met het bestaande budget wordt het maximale gedaan. Dit heeft als voordeel dat de lopende aanbesteding niet hoeft te worden afgebroken, kan worden doorgebouwd, geen vertraging ontstaat, er geen verdragingskosten ontstaan en er geen onomkeerbare besluiten genomen hoeven te worden.
- Omdat er op dit moment onvoldoende budget is kan op dit moment geen opdracht voor de realisatie van de noordelijke tunnel worden gegeven. Een besluit over de uitvoering en financiering van de noordelijke tunnel moet op een later moment worden genomen.

c) Bouwstenen:

Versoeringen / taakstelling:

Het OGO adviseert in te stemmen met:

Buiten Reikwijdte

5.1.2.b; 5.1.2.i

Bestuurskern

Dir. Openbaar Vervoer en
Spoor
Rijksinfrastructuur

Datum

21 mei 2024

5.1.2.b

■ Buiten Reikwijdte

■ 5.1.2.b; 5.1.2.i

d) Uitgangspunten en (financiële) vooruitblik:

U wordt gevraagd in te stemmen met: Te besluiten om bij deze voorgestelde besluiten onderstaande uitgangspunten te hanteren:

- BOK en BO MIRT 2022: In de bestuursovereenkomst Zuidasdok (inclusief de bijbehorende allonges) en in het BO MIRT van november 2022 zijn de scope en de financiële afspraken over het programma Zuidasdok en het investeringspakket (mandje) vastgelegd. Tevens is sprake van een vigerend Tracébesluit Zuidasdok. Partijen hebben zich aan deze afspraken gecommitteerd. Indien het bestuurlijk overleg de door het OGO voorgestelde besluiten overneemt wordt er op dit moment geen nieuwe mutatie op de rijksreservering OVAH voorzien. Eerder door IenW voorgeschoten bijdragen aan Zuidasdok worden bij latere bijdragen verrekend. Over de bedragen vinden nog gesprekken plaats.
- Voorbehoud IenW: Vanuit IenW geldt een voorbehoud bij de afspraken: behandeling in de ministerraad en ontwikkelingen uit de formatie. Er geldt een voorbehoud of gunning en opdragen van project(onderdelen) mogelijk is binnen bestaand budget Zuidasdok.

5.1.2.b; 5.1.2.i

- Besluitvorming medio 2025: Met oog op het lopende aanbestedingsproces tunnel spreken partijen af om uiterlijk in de 2e helft van 2025 afspraken te maken over het al dan niet ophogen van het budget Zuidasdok. Dit mede in het licht van BO MIRT afspraken 2022.

In de bijlage worden de voorgestelde besluiten nader toegelicht.

4. Governance

Buiten Reikwijdte

Gevraagd besluit: Kennis te nemen van dat het OGO ter bewaking van de voorgestelde besluiten de bestaande governance gaat versterken.

Bestuurskern
Dir. Openbaar Vervoer en
Spoor
Rijksinfrastructuur

5. Communicatie

Gevraagd besluit: Voorgesteld wordt om een gezamenlijke brief voor Tweede Kamer en raden en staten op te stellen.

Datum
21 mei 2024

6. Verslag bestuurlijk overleg 5 april 2024 (bijlage 2)

Gevraagd besluit: Vaststellen van het verslag van het BO 5 april 2024.

7. Rondvraag en sluiting

Bijlage: Toelichting voorgestelde besluiten

Bestuurskern
Dir.Openbaar Vervoer en
Spoor
Rijksinfrastructuur

Ad a) Toelichting scopereductie.

Verschillende varianten voor scopereductie zijn in beeld gebracht 5.1.2.b;
5.1.2.i

Het OGO stelt derhalve voor de scope te herbevestigen.

Datum
21 mei 2024

Herbevestiging van de scope is op dit moment noodzakelijk omdat de aanbesteding van het contract Tunnel de volgende fase in gaat, met op 27 mei 2024 een uitvraag aan de markt. Gunning van het contract is voorzien in augustus 2024. Na gunning zijn er nog meerdere go/no-go momenten voorzien in de bouwteamfase. 5.1.2.b; 5.1.2.i

Ad b) Toelichting faseringsvariant(en)

5.1.2.b; 5.1.2.i

5.1.2.b; 5.1.2.i

Bestuurskern

Dir. Openbaar Vervoer en
Spoor
Rijksinfrastructuur

Datum

21 mei 2024

Ad c) Toelichting bouwstenen

5.1.2.b; 5.1.2.i

Versoberingen / taakstelling

5.1.2.b; 5.1.2.i

Kansen fasering

5.1.2.b; 5.1.2.i

Markteffect

5.1.2.b jo 5.1.2.i

Ad d) Toelichting uitgangspunten en (financiële) vooruitblik

Bestuurskern
Dir. Openbaar Vervoer en
Spoor
Rijksinfrastructuur

Datum
21 mei 2024

BOK en investeringspakket (mandje)

In de bestuursovereenkomst Zuidasdok (inclusief de bijbehorende allonges) en in het BO MIRT van november 2022 zijn de scope en de financiële afspraken over het programma Zuidasdok en het investeringspakket (mandje) vastgelegd. Tevens is sprake van een vigerend Tracébesluit Zuidasdok. Partijen hebben zich aan deze afspraken gecommitteerd.

Als basis voor de BO MIRT afspraken november 2022 is de volgende verdeling gehanteerd:

	Totale kosten	Bijdrage Rijk	Bijdrage regio excl. Amsterdam en exclusief VRA	VRA	Bijdrage Amsterdam
Tekort Zuidasdok	1.212	909	0	138	165
KNM, KNA en Rozenoordbrug	317	317	0	0	0
Tekort Derde Perron	175	158	Buiten Reikwijdte		
Doortrekken NZ lijn	3.364	2.712			
Sluiten Ringlijn 1 ^e fase	394	0			
Totaal	5.462	4.096			

*bedragen in mln. Euro

De stand van zaken van het rijksbudget OVAH is als volgt:

OV-verbinding Amsterdam – Haarlemmermeer (OVAH)

Buiten Reikwijdte

Buiten Reikwijdte

Financiën

In de BOK is vastgelegd dat indien het budget niet toereikend is, dan volgt bestuurlijk overleg, met in het uiterste geval een beslissing door het Rijk, gemeente Amsterdam en Vervoerregio Amsterdam over de vraag of zij een extra bijdrage doen conform een vastgelegde risicoverdeling. Rijk en Amsterdam zijn samen de risicodragende partijen in de verhouding 75% (Rijk) – 25% (Amsterdam). Daarbij is afgesproken dat het projectrisico voor Amsterdam is gemaximeerd ('gecapped') tot € 72,3 mln. prijspeil 2024. Het Rijk en de gemeente Amsterdam dragen de effecten van indexering in de verhouding 75% (Rijk) resp. 25% (gemeente), waarbij de gemeente Amsterdam nadere afspraken kan maken met de Vervoerregio Amsterdam over een extra subsidiabele bijdrage van de Vervoerregio Amsterdam.

Bestuurskern

Dir. Openbaar Vervoer en
Spoor
Rijksinfrastructuur

Datum

21 mei 2024

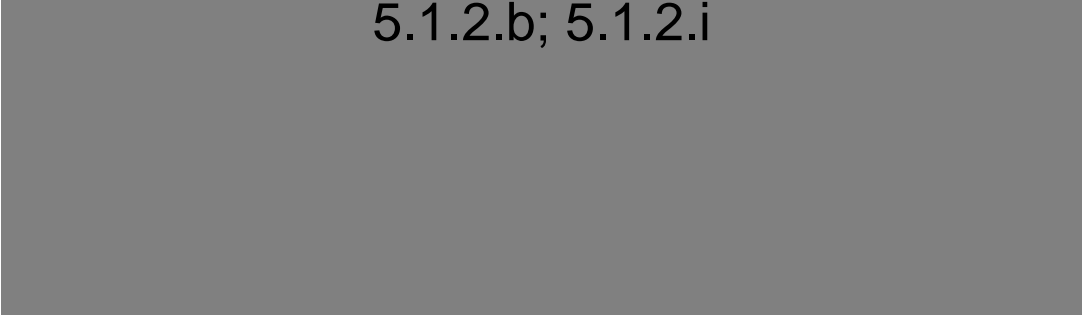
5.1.2.b; 5.1.2.i

(Financiële) vooruitblik

Met oog op het lopende aanbestedingsproces tunnel moeten partijen erop sturen om in de 2e helft van 2025 afspraken te maken over het budget Zuidasdok. In oktober 2025 is het Integrale Voorontwerp voor project Tunnel gereed. 5.1.2.e

5.1.2.b; 5.1.2.i

Opties voor versobering en besparing bij Zuidasdok

Ten behoeve van het Bestuurlijk Overleg Zuidasdok 21 mei

5.1.2.e

Aanpak en doel

5.1.2.b jo 5.1.2.i

- Daarom is voorzien in het BO keuzes te maken hoe nu verder en wat te doen met de opbrengst van het onderzoek naar versoberingen:
  - Scope reductie - minder bouwen
  - Kansen Bouwmethode - anders bouwen
  - Bouwstenen - soberder bouwen

Inhoud Zuidasdok, wat en waarom

Doelstellingen uit 2012

- Internationale toplocatie
- Optimaal verkeer- en vervoernetwerk
- Hoogwaardig OV-knooppunt
- Duurzame inpassing

Ontwikkelingen sindsdien

- 10.000 woningen (gereed 3.700) en verdere verdichting
- Doorgroei (internationaal) spoor afhankelijk van zuidasdok

Projectscope met onder meer

- A10 in een noord- en een zuidtunnel, uitgebreid in hoofd- en parallelbanen
- Uitbreiding station met o.m. een extra passage en ruimte voor een derde perron
- Tram- en busstation
- Aanpassing knooppunten Amstel en Nieuwe Meer
- Geluidschermen, fietstunnel...

De opties die naar voren komen

Ter referentie is er totale spanning € 782 mln. te dekken. De opties zijn:

I. Scopereductie buiten scope/BOK:

5.1.2.b; 5.1.2.i

II.

5.1.2.b; 5.1.2.i

III.

5.1.2.b; 5.1.2.i

I - Scopereductie,
buiten BOK en TB

5.1.2.b; 5.1.2.i

5.1.2.b; 5.1.2.i

| -

5.1.2.b jo 5.1.2.i

5.1.2.b jo 5.1.2.i

Referentie

5.1.2.b jo 5.1.2.i

II – Varianten Fasering

5.1.2.b jo 5.1.2.i

5.1.2.b jo 5.1.2.i

Buiten Reikwijdte

OGO duiding

- Hard gewerkt en veel resultaten.
- Beeld blijft dat pijnlijke keuzes noodzakelijk zijn: voor het doelbereik, de financiële middelen, de hinder of een combinatie daarvan.
- Na dit besluit zal er sowieso nog huiswerk zijn:
  - De implementatie moet samen met de partners, de aannemers en de omgeving.
  - Dit vraagt ook meer van het OGO en van de programma-organisatie, hier wordt sturing op ingericht
  - Ook zijn er nog enkele beperkte financiële keuzes te maken.

OGO advies

- Besluit de scope in tact te houden en af te zien van scopereductie.

5.1.2.b; 5.1.2.i

Verslag

Burgemeester Stramanweg 100C
1101 EM Amsterdam

T: +31(0)20 333 99 30
E: secretariaat@zuidasdok.nl
W: www.zuidasdok.nl

Overleg:

Bestuurlijk Overleg

Datum: 5-4-2024

Van:

5.1.2.e

Status: Concept

Aanwezig: Minister Harbers (IenW), Staatsecretaris Heijnen (IenW), wethouder Van Dantzig (Amsterdam), wethouder Van der Horst (Amsterdam), DB-lid wethouder Ruigrok (VRA), gedeputeerde Olthof (provincie Noord-Holland), 5.1.2.e (IenW), 5.1.2.e (IenW), 5.1.2.e (IenW), 5.1.2.e (IenW), 5.1.2.e (IenW), 5.1.2.e (RWS), 5.1.2.e 5.1.2.e (ProRail), 5.1.2.e (Amsterdam), 5.1.2.e (Amsterdam), 5.1.2.e (Amsterdam), 5.1.2.e (VRA), 5.1.2.e (VRA), 5.1.2.e (Zuidasdok), 5.1.2.e (ECF), 5.1.2.e (secr.)

1. Opening

Minister Harbers opent de vergadering en licht toe dat tijdens het vorige bestuurlijk overleg is besproken dat het programma Zuidasdok te maken heeft met een kostenstijging van circa € 600 - € 800 mln. 5.1.2.i

2. Stand van zaken onderzoek versoberingen

In het bestuurlijk overleg wordt een presentatie gegeven over de stand van zaken van het onderzoek naar versoberingen. De presentatie bestaat uit twee delen. In het eerste deel geeft 5.1.2.e, als trekker van de gezamenlijke werkgroep versoberingen, een toelichting over hoe met het onderzoek naar versoberingen aan de slag is gegaan. In het tweede deel geeft 5.1.2.e als voorzitter van het OGO, een vooruitblik. 5.1.2.e vat samen dat de afgelopen periode is benut om samen met alle betrokken organisaties het onderzoek grondig uit te voeren.

5.1.2.b jo 5.1.2.i

Het is duidelijk geworden dat het financiële traject erbij moet worden betrokken. 5.1.2.b jo 5.1.2.i

5.1.2.b jo 5.1.2.i

Pagina: 2/4
Datum: 5-4-2024
Status: Concept

5.1.2.b jo 5.1.2.i

5.1.2.b jo 5.1.2.i

3. Beslispunt: besparingen OVT2

Buiten Reikwijdte

Buiten Reikwijdte

5.1.2.b jo 5.1.2.i

4. Beslispunt: duurzaamheid

Buiten Reikwijdte

Buiten Reikwijdte

5. Beslispunt: aanbiedingsbrief halfjaarlijkse rapportage H2-2023

Het bestuurlijk overleg gaat akkoord met de aanbiedingsbrief. Gevraagd wordt een goede communicatielijn op te zetten. Het moment van verzending wordt tussen de partijen afgestemd.

6. Verslag bestuurlijk overleg 17 januari 2024

Het verslag wordt vastgesteld.

7. Rondvraag en sluiting

Van Dantzig vraagt of er nog verwachtingen zijn dat op dit dossier in de voorjaarsnota nog iets gebeurt. Harbers geeft aan dat er geen verwachtingen zijn. Gegeven de demissionaire staat van het kabinet wordt er een beleidsarme begroting opgesteld. 5.1.2.b jo 5.1.2.i

5.1.2.b jo 5.1.2.i

Harbers wenst de ambtelijke teams succes met de verdere uitwerking. Gevraagd wordt om goed te kijken naar de planning zodat de bestuurders ruim de tijd hebben om het bestuurlijk overleg voor te bereiden.

Agenda

Burgemeester Stramanweg 100C
1101 EM Amsterdam

T: +31(0)20 333 99 30
E: secretariaat@zuidasdok.nl
W: www.zuidasdok.nl

Overleg:	Opdrachtgeversoverleg	Datum:	30-11-2023
Locatie:	Amsterdam, Zuidasdok Homepage, Burg. Stramanweg 100C, zaal Nieuwe Meer	Tijd:	13:00 – 14:30 uur

1. Opening en mededelingen (bijlage 1, agenda OGO)

2. Verslag OGO 5 september 2023, actielijst en spoorboekje (bijlage 2a, b en c)

Gevraagd besluit: Vaststellen van het verslag van 5 september 2023. Ter informatie is de actielijst en het spoorboekje bijgevoegd.

3. Q3 2023-rapportage (bijlage 3a en b)

Gevraagde besluiten:

- Vaststellen van de kwartaalrapportage Q3 2023.
- Kennis te nemen en bespreken van de in de bijlage beschreven adviezen van de ECF.

4. Kansen faseringen (bijlage 4)

In het OGO zal bijgevoegde presentatie worden toegelicht.

5. Duurzaamheid (bijlage 5a en b)

Gevraagd besluit: Het OGO wordt gevraagd kennis te nemen van het door Zuidasdok uitgewerkte voorstel voor de invulling van duurzaamheid en daarover richting Zuidasdok aan te geven welk standpunt daarover wordt ingenomen.

6. Baselinedocument Zuidasdok (bijlage 6a en b)

Gevraagd besluit: Het OGO wordt gevraagd de jaarlijkse baseline programma Zuidasdok met standlijn 30 juni 2023 vast te stellen.

7. Rondvraag en sluiting

Ter Kennisgeving:

Buiten Reikwijdte

- Inkoopplan Ingenieursdiensten (bijlage 9a,b,c)
- Reactie van Zuidasdok op collegiale toets (bijlage 10)
- Verslag Kwaliteitsteam d.d. 7 juli 2023 (bijlage 11)

Verslag

Burgemeester Stramanweg 100C
1101 EM Amsterdam

T: +31(0)20 333 99 30
E: secretariaat@zuidasdok.nl
W: www.zuidasdok.nl

Overleg: Opdrachtgeversoverleg
Van: 5.1.2.e

Datum: 5-9-2023
Status: Concept

Aanwezig: 5.1.2.e
5.1.2.e
5.1.2.e (agendapunt 3, zomerwerkzaamheden), 5.1.2.e (agendapunt 4, collegiale toets)
Afwezig: 5.1.2.e

DEEL 1 - Regulier Opdrachtgeversoverleg

1. Opening en mededelingen

5.1.2.e vervangt deze vergadering 5.1.2.e. 5.1.2.e vertegenwoordigt het Rijk tot de nieuwe DG RWS is ingewerkt. 5.1.2.e is waarnemend OGO lid voor de gemeente Amsterdam in afwachting op duidelijkheid ten aanzien van de governance van de directie Zuidas. Verwachting is dat de huidige samenstelling van het OGO nog wel even zal aanhouden.

2. Verslag OGO 30 mei 2023 en actielijst

Het verslag van 30 mei wordt vastgesteld. Naar aanleiding van het verslag en de actielijst komt het volgende aan de orde:

- 5.1.2.e stelt vast dat de opdrachtgevers hebben ingestemd met het starten van de aanbesteding Tunnel. Er is budget beschikbaar gesteld voor de bouwteamfase. Het is nu afwachten welke combinaties van marktpartijen zich zullen aanmelden. 5.1.2.e licht toe dat in de tenderfase drie vragen centraal staan: 1) hoe zou het werk gerealiseerd moeten worden, 2) hoe zou de samenwerking in het bouwteam moeten worden vormgegeven en 3) is het budget toereikend.

Buiten Reikwijdte

Buiten Reikwijdte

- **5.1.2.e** vraagt naar de breakdown van de budgetspanning naar de BOK afspraken **5.1.2.e** geeft aan dat er ruimte is voor interpretatie verschillen. Afgesproken wordt dat Zuidasdok, in samenspraak met de financierende moeders, de kostenstijgingen nog eens tegen de afspraken van de Bestuursovereenkomst aanhoudt zodat bepaald kan worden welk deel van de stijging voor ieder van de financierende partijen valt.

Buiten Reikwijdte

3. Toelichting zomer werkzaamheden

Buiten Reikwijdte

4. Halfjaarlijkse rapportage

Collegiale toets prijsontwikkeling en advies ECF

Het OGO staat stil bij de uitkomst van de collegiale second opinion op de prijsontwikkeling van Zuidasdok. De voorzitter van dit toetsteam, **5.1.2.e** van RWS GPO, is aanwezig voor een toelichting op de aanbevelingen en het beantwoorden van vragen van de OGO leden. Het toetsteam was samengesteld uit 4 vertegenwoordigers van de gemeente Amsterdam en Rijkswaterstaat. Ondanks dat de beschikbare tijd kort was is het toetsteam tot een eindconclusie gekomen. Het algemene beeld is dat de geschetste prijsontwikkeling wordt herkend en ook bij andere projecten in het land zichtbaar is. Het toetsteam adviseert om het kostenmanagement binnen de Zuidasdok organisatie kwantitatief te versterken en doet de aanbeveling om de maakbaarheid en uitvoerbaarheid van het ontwerp op robuustheid te challengen om in een later

stadium kostenstijgingen te voorkomen. Beeld van het toetsteam is dat er goede uitgangspunten ten grondslag liggen aan het ontwerp. Daarmee ligt er een goede basis voor een robuust ontwerp. Zuidasdok is echter een complex programma, derhalve is het verstandig de door Zuidasdok gemaakte keuzes te challengen.

Zuidasdok concludeert dat de bevindingen van Zuidasdok door het toetsteam zijn onderschreven. Het kostenmanagement binnen Zuidasdok zal kwantitatief worden versterkt om daarmee de kwetsbaarheid te verminderen. Ook de aandacht die wordt gevraagd voor de maakbaarheid en robuustheid van het ontwerp is begrijpelijk. De tweefasen-achtige aanpak en het Bouwteam, zoals dat bij de Tunnel wordt gehanteerd, is bedoeld om de robuustheid en maakbaarheid van het ontwerp zo vroeg mogelijk te toetsen. Zuidasdok probeert om zo goed mogelijk te voorspellen wat Zuidasdok gaat kosten en wanneer het klaar is, maar in een programma dat nog 12 jaar loopt blijft het voorspellen van de toekomst lastig.

5.1.2.e licht toe dat de checks en balances op dit onderwerp goed zijn ingevuld. Het ECF team onderschrijft de conclusies van het toetsteam.

Het OGO spreekt waardering uit voor het toetsteam. De OGO leden zijn het erover eens dat Zuidasdok bij toekomstige ontwikkelingen of tegenvallers actief mag en moet blijven zoeken naar andere (ook vergaande) knoppen om aan te draaien om extra kosten te vermijden. Zuidasdok zal dit najaar een interne brainstorm sessie organiseren om te verkennen waar het nog slimmer of beter kan. Vervolgens zal over dit onderwerp een OGO-special worden georganiseerd. Afgesproken wordt dat Zuidasdok in het volgende OGO een terugkoppeling geeft hoe met de adviezen van het toetsteam wordt omgegaan.

Halfjaarlijkse rapportage en advies ECF

In het opdrachtgeversoverleg ligt de halfjaarlijkse rapportage H1-2023 voor. Ook ligt de vertrouwelijke bijlage voor waarin o.a. het verschil met de Q1 rapportage wordt toegelicht en een nadere toelichting op de ondergrens en bovengrens van de mogelijke verwachte budgetspanning van € 600 - € 800 mln.

5.1.2.b; 5.1.2.i

Buiten Reikwijdte

5. IPAT Tunnel

Het OGO neemt kennis van de resultaten van de IPAT assessment. Aanleiding voor het assessment was de aanbesteding van de tunnel. De ECF merkt op dat een assessment helpt in het expliciet nemen van de fase overgang. Zuidasdok geeft aan dat, hoewel niet expliciet in de management reactie is benoemd, alle aanbevelingen die in het rapport zijn benoemd zijn opgepakt.

6. Rondvraag en sluiting

Pagina: 5/5
Datum: 5-9-2023
Status: Concept

Buiten Reikwijdte

Actielijst OGO

5 september 2023

	OGO / BO	Onderwerp	Actie	Belegd bij	Deadline
--	----------	-----------	-------	------------	----------

Buiten Reikwijdte

2.	30/05/2023	OGO special	Op voorstel van 5.1.2.e zal het OGO een keer in een apart overleg spreken over hoe om te gaan met de verwachtingen en onzekerheden van een programma dat 10 tot 15 jaar duurt. De programmaorganisatie zal hiertoe het initiatief nemen. Zie ook actiepunt t.a.v. kostenbeheersing en governance.	Zuidasdok	n.t.b.
3.	05/09/2023	Breakdown van de budgetspanning naar de BOK afspraken	Omdat er ruimte is voor interpretatie is afgesproken dat Zuidasdok, in samenspraak met de financierende moeders, de kostenstijgingen nog eens tegen de afspraken van de Bestuursovereenkomst aanhoudt zodat bepaald kan worden welk deel van de stijging voor ieder van de financierende partijen valt.	Zuidasdok	n.t.b.

Buiten Reikwijdte

5.	05/09/2023	Collegiale toets prijsontwikkeling	Afgesproken wordt dat Zuidasdok in het volgende OGO een terugkoppeling geeft hoe met de adviezen van het toetsteam wordt omgegaan.	Zuidasdok	30/11/23
----	------------	------------------------------------	--	-----------	----------

Buiten Reikwijdte

[illegible]

4D

Memo

Aan	Leden van OGO Zuidasdok	Van	ECF Zuidasdok
Datum	26 oktober 2023		
Ons kenmerk/ID	ZDON-897209740-207		
Onderwerp	Bijdrage ECF bij Q3-2023 rapportage Zuidasdok		

Beste leden van het OGO Zuidasdok,

Dit is de bijdrage van de ECF Zuidasdok die hoort bij de Q3-2023 rapportage van het programma Zuidasdok.

1. De Q3 2023 rapportage van het programma Zuidasdok

De Q3-2023 rapportage geeft een **getrouw beeld** van de voortgang en beheersing van het programma Zuidasdok. Onze waarnemingen komen overeen met hetgeen het programma vermeldt in de rapportage.

5.1.2.b; 5.1.2.i

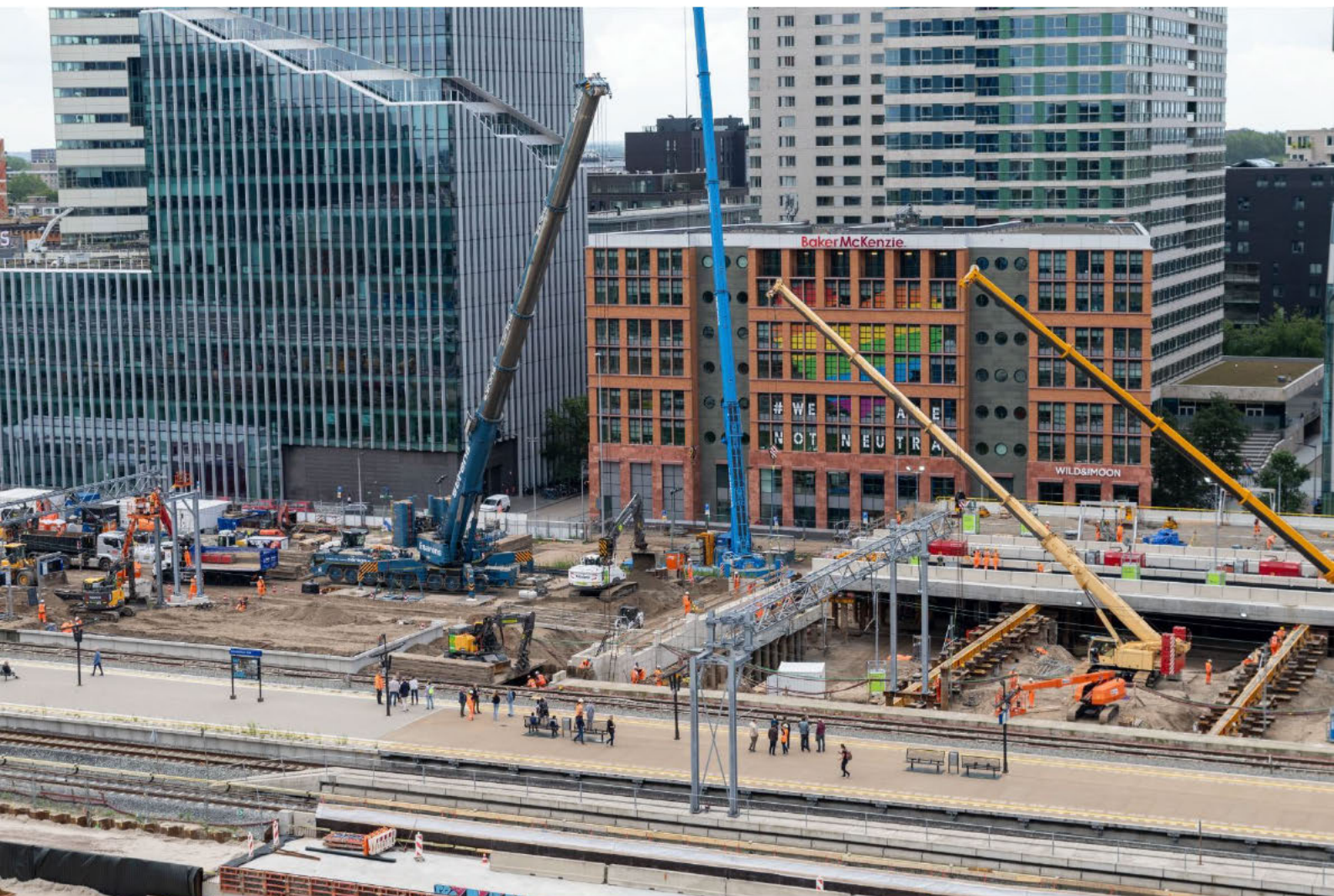
2. ECF sluit PDCA cirkel

Buiten Reikwijdte

Buiten Reikwijdte

Buiten Reikwijdte

Met vriendelijke groet,
ECF Zuidasdok.

Kwartaalrapportage Zuidasdok

1 juli t/m 30 september 2023

*Werk aan dakdelen Brittenpassage
augustus 2023*

Inhoudsopgave

1. Samenvatting	3
2. Programmavoortgang	5
2.1 Openbaar Vervoer Terminal (OVT)	5
2.2 S&C/ICT Metro	6
2.3 Knooppunten	7
2.4 Tunnel	8
2.5 Programma	9
2.6 Integrale veiligheid	11
3. Omgeving & Communicatie	13
3.1 Beheerders	13
3.2 Gebruikers	13
3.3 Bevoegd gezag	13
3.4 Bereikbaarheid en leefbaarheid	14
3.5 Communicatie	15
4. Programmabeheersing	16
4.1 Scope	16
4.2 Planning	16
4.3 Financiën	16
4.4 Risico's	20
4.5 Organisatie en kwaliteit	23
Financiering	24

Auteur: Programmaorganisatie
Zuidasdok

Versie: 1.0

Datum: 30 september 2023

Status: Definitief

1. Samenvatting

In deze samenvatting leest u de belangrijkste ontwikkelingen bij Zuidasdok in het derde kwartaal van 2023.

Openbaar Vervoer Terminal

Buiten Reikwijdte

Knooppunten

5.1.2.b; 5.1.2.i

Tunnel

De aanbesteding voor de tunnelbouw is in juli gestart. Op 6 oktober 2023 is bekend geworden dat twee partijen zich hebben ingeschreven; een consortium van Hochtief, Züblin en Dura Vermeer en Van Hattum en Blankevoort. Op 31 oktober 2023 start de dialoofase waarna eind juli 2024 voorlopig wordt gegund.

De zomermaanden zijn benut om op diverse plekken de ondergrond functievrij te maken voor de toekomstige tunnelbouw. Zo zijn op de Parnassusweg kabels en leidingen verwijderd en is op het Matthijs Vermeulenpad een proef gedaan voor het verwijderen van groutankers van het WTC. Hoewel beide locaties drukbezocht zijn, zijn de werkzaamheden nagenoeg zonder klachten of meldingen verlopen.

Programma

Buiten Reikwijdte

Buiten Reikwijdte

Financiën

In de halfjaarrapportage over de eerste helft van 2023 sprak Zuidasdok de verwachting uit dat de spanning tussen prognose eindstand en budget van € 386 M€ kon oplopen tot een bedrag van 600 M€ tot 800 M€. De in die rapportage benoemde zaken zijn nu uitgewerkt en opgenomen in de financiële standen. 5.1.2.b; 5.1.2.i

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

Dit beeld sluit aan bij de eerder gemelde verwachtingen. Zuidasdok onderzoekt, in afstemming met het OGO, welke mogelijkheden er zijn om dezelfde scope goedkoper te realiseren, door bijvoorbeeld eisen ten aanzien van hinder los te laten.

Buiten Reikwijdte

2. Programmavoortgang

In deze Q3-2023 rapportage worden de belangrijkste ontwikkelingen van de projecten en het programma Zuidasdok toegelicht in de periode van 1 juli tot en met 30 september 2023.

2.1 Openbaar Vervoer Terminal (OVT)

Dooraronding & prijsvorming OVT-2

5.1.2.b; 5.1.2.i

Ontwerpwerkzaamheden

5.1.2.b; 5.1.2.i

Buiten Reikwijdte

Buiten Reikwijdte

Buiten Reikwijdte

2.2 S&C/ICT Metro

Buiten Reikwijdte

Buiten Reikwijdte⁷

2.3 Knooppunten
Knooppunt De Nieuwe Meer

Buiten Reikwijdte

Buiten Reikwijdte

Knooppunt Amstel

Buiten Reikwijdte

2.4 Tunnel

Contractvoorbereiding en start aanbesteding

Het Rijk en de gemeente Amsterdam hebben ingestemd met de volgende stap van het project; het starten van de aanbesteding. Na ruim twee jaar van contractvoorbereiding is op 26 juli 2023 het contract gepubliceerd op TenderNed. Het contract is op maat gemaakt voor de omvangrijke en complexe opgave en bestaat uit twee onderdelen. Het eerste onderdeel is een bouwteamovereenkomst voor het gezamenlijk maken van het ontwerp voor de tunnel door Zuidasdok en de opdrachtnemer. Het tweede onderdeel is een UAV-gc contract voor de realisatie van het ontwerp waarbij de opdrachtnemer en Zuidasdok gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor het beheersen van de (ontwerp)risico's. Geïnteresseerde partijen hebben zich voor 28 september 2023 aangemeld. Op 6 oktober 2023 wordt bekend welke partijen voldoen aan de selectiecriteria.

Op 31 oktober 2023 vindt de startbijeenkomst plaats met alle gegadigden en een vertegenwoordiging van Zuidasdok, waarna vanaf half november 2023 de dialooggesprekken beginnen. Na vijf dialoogrondes worden de partijen gevraagd om eind mei 2024 een inschrijving te doen en eind juli 2024 worden de overeenkomsten voorlopig gegund. Na definitieve gunning in augustus 2024 start de bouwteamfase van ruim twee jaar.

Vorbereidende werkzaamheden

5.1.2.b;5.1.2.i

5.1.2.b

Verwijderen groutankers

In augustus en september 2023 is succesvol een pilot uitgevoerd om het verwijderen van groutankers in het Matthijs Vermeulenpad, welke zijn achtergebleven na de bouw van de parkeergarage van het WTC. Aangetoond is dat het mogelijk is de groutankers te doorboren en vervolgens te verwijderen. Tijdens de proef is gemonitord op geluid, trillingen en grondvervormingen. Tijdens de pilot is ook ervaren welke maatregelen er nodig zijn bij een afsluiting van het Matthijs Vermeulenpad en tijdens het hijsen van lange delen. De resultaten van de proef worden geëvalueerd waarna een besluit wordt genomen over het verwijderen van de rest van de groutankers in het Matthijs Vermeulenpad.

5.1.2.b; 5.1.2.i

2.5 Programma

Buiten Reikwijdte

Werkterreinen

5.1.2.b; 5.1.2.i

Waterhuishouding

Buiten Reikwijdte

Tijdelijke openbare ruimte

Buiten Reikwijdte

Buiten Reikwijdte

2.6 Integrale veiligheid

Buiten Reikwijdte

Buiten Reikwijdte

3. Omgeving & Communicatie

Buiten Reikwijdte

3.1 Beheerders

5.1.2.b; 5.1.2.i

3.2 Gebruikers

5.1.2.b; 5.1.2.i

3.3 Bevoegd gezag

5.1.2.b; 5.1.2.i

3.4 Bereikbaarheid en leefbaarheid

Buiten Reikwijdte

Buiten Reikwijdte

3.5 Communicatie

5.1.2.b; 5.1.2.i

4. Programmabeheersing

4.1 Scope

In de afgelopen periode is er geen scopewijziging doorgevoerd.

4.2 Planning

5.1.2.b; 5.1.2.i

Legenda: groen = mijlpaal gerealiseerd; rood = mijlpaal buiten bandbreedte

Tabel 1 Mijlpalen Zuidasdok

Buiten Reikwijdte

4.3 Financiën

In deze paragraaf wordt ingegaan op de ontwikkelingen van de prognose eindstand, het budget en de budgetspanning van Zuidasdok. Hierbij wordt onderscheid gemaakt in de begrotingsartikelen 12 (Wegen) en 17 (Megaprojecten). Alle bedragen zijn inclusief BTW en worden weergegeven in miljoenen euro's (M€). De standlijn is 30 september 2023 en het

prijspeil is januari 2023, tenzij expliciet anders aangegeven. De weergave in M€ kan leiden tot afrondingsverschillen in de rapportageoverzichten.

De in de H1-2023 rapportage benoemde zaken die nog onvoldoende waren uitgewerkt, zijn dat inmiddels wel en in deze Q3-2023 rapportage verwerkt in de financiële standen. ■

5.1.2.b; 5.1.2.i

5.1.2.b; 5.1.2.i

---

³ In de mutaties van de Prognose is niet meegenomen het risico op hogere aanbiedingen als gevolg van markteffecten zoals beschreven in de nota 'Ontwikkeling financiën Zuidasdok' (ZADU-383463973-656)

5.1.2.b; 5.1.2.i

5.1.2.b; 5.1.2.i

4.4 Risico's

5.1.2.b; 5.1.2.i

5.1.2.b; 5.1.2.i

5.1.2.b; 5.1.2.i

5.1.2.b; 5.1.2.i

4.5 Organisatie en kwaliteit

Het project Tunnel bereidt zich voor op de aanbesteding van het bouwteam. Daarvoor worden sessies, onder begeleiding van een deskundig bureau, gehouden waarin het projectteam zich verdiept in het werken in een bouwteam en de wijze waarop de samenwerking met de toekomstige bouwcombinatie kan worden vorm gegeven.

Buiten Reikwijdte

Financiering

Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

Zuidasdok is een samenwerking van
Rijkswaterstaat, ProRail en de
gemeente Amsterdam

Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

ProRail

**x Gemeente
x Amsterdam**

Memo

Burgemeester Stramanweg 100C
1101 EM Amsterdam

T: +31(0)20 333 99 30
E: secretariaat@zuidasdok.nl
W: www.zuidasdok.nl

Van: 5.1.2.e
Aan: OGO
CC: Naam, naam, naam

Datum: 18-1-2024
Status: -

Onderwerp: Voorstel uitzoekvarianten n.a.v. Bestuurlijk Overleg 17-1-2024

Op 17 januari 2024 is in een Bestuurlijk Overleg Zuidasdok (BO) gesproken over de financiële situatie als gevolg van de extreme prijsontwikkelingen in de periode januari 2022 en januari 2023. Op de agenda stonden voorstellen om de resulterende spanning tussen budget en prognose eindstand van 600 tot 800 M€ te verkleinen. Aan Zuidasdok wordt gevraagd om een aantal zaken uit te zoeken, in de aanloop naar een volgend Bestuurlijk Overleg (mogelijk tweede helft april 2024), zodat hier concrete besluiten over genomen kunnen worden. Zuidasdok heeft de uitkomst van het BO geprobeerd te verwoorden in een concrete onderzoeksvraag, en legt deze nu ter verificatie en vaststelling voor aan het OGO.

Uitzoekvarianten Zuidasdok

Bij alle varianten wordt gekeken naar consequenties voor kosten, planning en risico's.

1. Versoberingen met behoud van functionaliteit (binnen scope):

Buiten Reikwijdte

2. Anders bouwen/faseren (binnen scope):

Buiten Reikwijdte

Buiten Reikwijdte

3. Onderdelen niet bouwen of uitstellen (buiten scope):

5.1.2.b; 5.1.2.i

Opmerkingen:

- Streven naar afronding van deze analyse eind Q1; nieuw BO tweede helft april; tussentijds afstemming in OGO.

5.1.2.b; 5.1.2.i

Gevraagd besluit

1. Instemmen met de voorgestelde uitzoekvarianten;
2. Instemmen met het inplannen van een volgend BO, tweede helft april 2024.

Agenda

Burgemeester Stramanweg 100C
1101 EM Amsterdam

T: +31(0)20 333 99 30
E: secretariaat@zuidasdok.nl
W: www.zuidasdok.nl

Overleg: Opdrachtgeversoverleg
Locatie: MS-teams

Datum: 1-2-2024
Tijd: 13:30 – 14:30 uur

1. Opening en mededelingen (bijlage 1, agenda OGO)
2. Bespreking samengestelde onderzoeksopdracht Zuidasdok (bijlage 2)

Gevraagde besluiten:

- Instemmen met de voorgestelde aanpak.
- Instemmen met het inplannen van een volgend BO, tweede helft april 2024.

3. Bespreken routekaart versoeringen (bijlage 3)

Gevraagde besluiten:

- Kennis te nemen en bespreken van de routekaart.

4. Besluitvorming omgaan met versoeringen OVT-2 (bijlage 4)

Buiten Reikwijdte

5. Verslagen en actielijst (bijlage 5a t/m d)

Gevraagde besluiten:

- Vaststellen van de verslagen van het OGO van 11 en 18 januari en kennis te nemen van de actielijst.
- In te stemmen met het agenderen van het concept verslag van het BO van 17 januari voor het volgende BO.

6. Rondvraag en sluiting

Memo

Burgemeester Stramanweg 100C
1101 EM Amsterdam

T: +31(0)20 333 99 30
E: secretariaat@zuidasdok.nl
W: www.zuidasdok.nl

Van: 5.1.2.e
Aan: OGO
CC: Naam, naam, naam

Datum: 29-1-2024
Status: Concept

Onderwerp: Samengesteld voorstel onderzoek versoberingen Zuidasdok

Op 17 januari 2024 is in een Bestuurlijk Overleg Zuidasdok (BO) gesproken over de financiële situatie als gevolg van de extreme prijsontwikkelingen in de periode januari 2022 en januari 2023. Op de agenda stonden voorstellen om de resulterende spanning tussen budget en prognose eindstand van 600 tot 800 M€ te verkleinen. Aan Zuidasdok wordt gevraagd om in samenwerking met de opdrachtgevende partijen een aantal zaken uit te zoeken, in de aanloop naar een volgend Bestuurlijk Overleg tweede helft april 2024, zodat hier concrete besluiten over genomen kunnen worden. In deze memo is de input vanuit de OGO-leden verwerkt.

Uitzoekvarianten Zuidasdok

5.1.2.b; 5.1.2.i

2. Versoberingen met behoud van functionaliteit (binnen scope):

5.1.2.b; 5.1.2.i

3. Anders bouwen/faseren (binnen scope):

5.1.2.b.; 5.1.2.i

4. Onderdelen niet bouwen of uitstellen (buiten scope):

5.1.2.b; 5.1.2.i

5.1.2.b; 5.1.2.i

Opmerkingen:

- **5.1.2.b; 5.1.2.i**
- Actualisatie naar prijspeil januari 2024 en eerste indicatie IBOI worden begin Q2 verwacht.
- De aanbesteding van de tunnel zal worden gecontinueerd (gunning begin zomer), **5.1.2.b; 5.1.2.i**

Proces/organisatie

5.1.2.b; 5.1.2.i

- Het OGO is opdrachtgever voor de onderzoeken en draagt zorg voor een vertegenwoordiging in een ambtelijke groep (PBO'), die deelneemt aan werksessies en zaken binnen de eigen achterban kan uitzoeken.
- Streven naar afronding van deze analyse tijdig voor BO tweede helft april 2024; tussentijds afstemming in OGO (nader uit te werken in een planning).
- Nadere uitwerking van dit traject in een routekaart.

Gevraagd besluit

1. 5.1.2.b; 5.1.2.i
2. Instemmen met het inplannen van een volgend BO, tweede helft april 2024.

Verslag

Burgemeester Stramanweg 100C
1101 EM Amsterdam

T: +31(0)20 333 99 30
E: secretariaat@zuidasdok.nl
W: www.zuidasdok.nl

Overleg:

Opdrachtgeversoverleg

Datum: 11-1-2024

Van:

5.1.2.e

Status: Concept

Aanwezig: 5.1.2.e

Met oog op het bestuurlijk overleg dat op 17 januari zal plaatsvinden is een extra OGO ingepland. De concept agenda voor het BO is aan de OGO-leden toegezonden. 5.1.2.e geeft aan dat vanuit RWS 5.1.2.e bij het BO aanwezig zal zijn. In reactie op de concept BO agenda worden de volgende opmerkingen gemaakt:

5.1.2.b; 5.1.2.i

- De toelichting van 5.1.2.e r op de ontwikkeling Zuidasdok staat niet meer op de agenda. De OGO leden zijn van mening dat een toelichting wel wenselijk is. Dit zal worden meegegeven aan 5.1.2.e . 5.1.2.e

5.1.2.b; 5.1.2.i

Buiten Reikwijdte

5.1.2.b; 5.1.2.i

5.1.2.b; 5.1.2.i

. Het is belangrijk dat het OGO focus aanbrengt. De programmaorganisatie zal ook capaciteit moeten mobiliseren voor het onderzoek, naast de reguliere werkzaamheden.

5.1.2.b; 5.1.2.i

Samenvattend wordt geconcludeerd dat het volgende in de agenda voor het BO aangepast zou moeten worden:

- Toevoegen stand van zaken programma Zuidasdok (toelichting 5.1.2.e).
- In het beslispunt over de governance opnemen dat de voorzitter van het OGO de opdracht krijgt om dit uit te werken.

5.1.2.b; 5.1.2.i

Verslag

Burgemeester Stramanweg 100C
1101 EM Amsterdam

T: +31(0)20 333 99 30
E: secretariaat@zuidasdok.nl
W: www.zuidasdok.nl

Overleg:

Opdrachtgeversoverleg

Datum: 18-1-2024

Van:

5.1.2.e

Status: Concept

Aanwezig: 5.1.2.e

Terugblik bestuurlijk overleg

Met oog op het bestuurlijk overleg dat op 17 januari heeft plaatsgevonden is een extra OGO overleg ingepland. 5.1.2.e sluit als toehoorder aan. De OGO leden blikken terug op het bestuurlijk overleg:

- De bestuurders hebben ieders belangen helder uitgesproken.

5.1.2.b; 5.1.2.i

- Het programma bevindt zich gezien de demissionaire status van het kabinet in een bijzondere politieke fase. Het is onduidelijk hoe lang het zal duren voordat een nieuw kabinet is geformeerd.
- 5.1.2.b; 5.1.2.i
Vraag is wat zich gaat aanpassen in tempo; het programma Zuidasdok of de besluitvorming.

Het OGO bespreekt de acties die uit het bestuurlijk overleg volgen.

1. Governance

Buiten Reikwijdte

2. Onderzoek besparingsmogelijkheden

5.1.2.e heeft naar aanleiding van het bestuurlijk overleg een voorzet gedaan voor de omschrijving van de onderzoeksopdracht. 5.1.2.b; 5.1.2.i

5.1.2.b; 5.1.2.i . De OGO-leden geven enkele eerste reacties:

5.1.2.b; 5.1.2.i

De OGO leden hebben wat tijd nodig voor het geven van een definitieve reactie. Besloten wordt dat de OGO leden binnen 1 week via de e-mail zullen reageren op de opdrachtschrijving. Het OGO besluit de definitieve opdrachtformulering voor het draagvlak ook terug te leggen bij de bestuurders. Daarvoor zijn verschillende mogelijkheden: een nieuw collectief moment in een BO, een schriftelijke ronde langs het BO of elke partij legt het in de eigen lijn terug aan de bestuurders.

3. Financieel traject

Het OGO bespreekt wat er verder nog moet gebeuren en welke scenario's deze zomer zullen voorliggen. 5.1.2.b; 5.1.2.i

4. Spoorboekje

Het OGO constateert dat de exacte beslismomenten op dit moment onduidelijk zijn. Besloten wordt dat een tijdschema / spoorboekje moet worden opgesteld, zodat duidelijk wordt wanneer welke besluiten voorliggen en wanneer OGO's en BO's ingeland zouden moeten worden. Inschatting is dat het volgende BO in de 2^e helft van april zal moeten plaatsvinden. Het concept spoorboekje zal er eind volgende week moeten liggen.

5. Organisatie

Het OGO besluit dat een team moet worden samengesteld dat wekelijks bij elkaar komt.

Voortgang Zuidasdok

De OGO leden geven helder aan dat Zuidasdok ondertussen verder gaat met de uitvoering van de projecten OVT en KNM en de voorbereiding van de aanbesteding van de tunnel.

5.1.2.b; 5.1.2.i

Actielijst OGO

18 januari 2024

	OGO / BO	Onderwerp	Actie	Belegd bij	Deadline
--	----------	-----------	-------	------------	----------

Buiten Reikwijdte

2.	05/09/2023	Breakdown van de budgetspanning naar de BOK afspraken	Omdat er ruimte is voor interpretatie is afgesproken dat Zuidasdok, in samenspraak met de financierende moeders, de kostenstijgingen nog eens tegen de afspraken van de Bestuursovereenkomst aanhoudt zodat bepaald kan worden welk deel van de stijging voor ieder van de financierende partijen valt.	Zuidasdok	n.t.b.
3.	30/11/2023	Kostenreductie	Betreft onderzoek conform vast te stellen onderzoeksopdracht naar de besparingsmogelijkheden.		Medio maart

Buiten Reikwijdte

5.	18/01/24	Financieel traject	Het OGO bespreekt welke scenario's deze zomer zullen voorliggen. Besloten wordt dat ook de financiën in kaart gebracht moeten worden.	OGO	Medio maart
6.	18/01/24	Spoorboekje	Het OGO constateert dat de exacte beslismomenten op dit moment onduidelijk zijn. Besloten wordt dat een tijdschema / spoorboekje moet worden opgesteld, zodat duidelijk wordt wanneer welke besluiten voorliggen en wanneer OGO's en BO's ingeland zouden moeten worden.	Zuidasdok	02/02/2024

Agenda

Burgemeester Stramanweg 100C
1101 EM Amsterdam

T: +31(0)20 333 99 30
E: secretariaat@zuidasdok.nl
W: www.zuidasdok.nl

Overleg: Opdrachtgeversoverleg
Locatie: Amsterdam, Zuidasdok Homepage,
Burg. Stramanweg 100C, zaal Nieuwe Meer

Datum: 27-2-2024
Tijd: 13:00 – 14:30 uur

Deel I – 13:00-13:30 uur

o. Opening en mededelingen

1. Verslag OGO 30 november 2023, 1 februari 2024 en actielijst (bijlage 1a, b, c en d)
  - Spoorboekje

Gevraagd besluit:

- Vaststellen van het verslag van 30 november jl. en 1 februari jl. en kennis te nemen van de actielijst evenals van het Spoorboekje.

2. H2-2023 rapportage (bijlage 2a, b en c)
  - Incl. Vertrouwelijke bijlage, ECF bijdrage op H2-2023 rapportage en managementreactie
3. Marktbenadering Knooppunt Amstel (bijlage 3)
Beslismemo vervanging Rozenoordbrug voortvarend oppakken
4. Duurzaamheid
Tijdens de vergadering volgt een mondelinge toelichting.

Deel II – 13:30-14:30 uur

5. Voortgang onderzoek versoberingen
  - Tijdens de vergadering volgt een mondelinge toelichting.
6. Doorkijk Bestuurlijk Overleg eind maart en eind april 2024
  - Agenda bepalen

7. Rondvraag en sluiting

Ter kennisgeving (bijlage 4):

- Impactanalyse A2 Entree (concept)
Let op: in het kader van de transparantie wordt dit document met u gedeeld. De programmadirectie heeft dit echter (nog) niet vastgesteld.

Verslag

Burgemeester Stramanweg 100C
1101 EM Amsterdam

T: +31(0)20 333 99 30
E: secretariaat@zuidasdok.nl
W: www.zuidasdok.nl

Overleg:

Opdrachtgeversoverleg

Datum: 30-11-2023

Van:

5.1.2.e

Status: Concept

Aanwezig:

5.1.2.e

1. Opening en mededelingen

- RWS geeft aan dat in januari 5.1.2.e zal starten als DG RWS. Op z'n vroegst in februari zal er sprake zijn van een wisseling van het OGO-lid.
- Amsterdam meldt dat 5.1.2.e in december zal starten als a.i. algemeen directeur Zuidas. De directie Zuidas zal ophouden te bestaan. 5.1.2.e vervult, naast de integrale verantwoordelijkheid voor de gebiedsontwikkeling Zuidas/Zuidasdok, de rol van gedelegeerd opdrachtgever voor de transitie van de directie Zuidas.

Buiten Reikwijdte

- Het OGO concludeert dat de halfjaarlijkse rapportage H1-2023 nog niet openbaar is. Streven moet zijn om de rapportage nog dit jaar te verzenden. Er wordt gewerkt aan de voorbereiding van een bestuurlijk overleg Zuidasdok. Er is nog geen datum bekend.
- ProRail meldt dat vanwege de verbouwing van Amsterdam Centraal er tijdelijk geen directe Eurostar verbinding is van Amsterdam naar Londen en overstappen in Brussel nodig is.

Buiten Reikwijdte

Pagina:
Datum:
Status:

2/5
30-11-2023
Concept

Buiten Reikwijdte

- Zuidasdok benoemt de succesvolle voortgang van de werkzaamheden aan de Brittenpassage.

2. Verslag OGO 5 september 2023, actielijst en spoorboekje

Het verslag van 5 september wordt vastgesteld. Buiten Reikwijdte

3. Q3 2023-rapportage

5.1.2.e geeft een toelichting op de kwartaalrapportage. 5.1.2.b; 5.1.2.i

De volgende opmerkingen worden gemaakt:

5.1.2.b; 5.1.2.i

Buiten Reikwijdte

- 5.1.2.e geeft aan dat er vanuit het Rijk zorg is over het financieel tekort. Zuidasdok wordt uitgenodigd om tot besparing te komen en daar waar kansen worden gezien deze kenbaar te maken aan de opdrachtgevers zodat hierover de besluitvorming kan worden georganiseerd. Er wordt waardering uitgesproken voor het initiatief van Zuidasdok voor het onderzoeken van 'kansen faseringen' dat later op de agenda staat.

Buiten Reikwijdte

Buiten Reikwijdte

Buiten Reikwijdte

4. Kansen faseringen

5.1.2.b;5.1.2.i

Buiten Reikwijdte

5.1.2.b;5.1.2.i

5. Duurzaamheid

Buiten Reikwijdte

Pagina: 5/5
Datum: 30-11-2023
Status: Concept

Buiten Reikwijdte

6. Rondvraag en sluiting

Buiten Reikwijdte

- Het OGO constateert dat voorafgaand aan het BO nog een OGO zou moeten worden ingelast.

Verslag

Burgemeester Stramanweg 100C
1101 EM Amsterdam

T: +31(0)20 333 99 30
E: secretariaat@zuidasdok.nl
W: www.zuidasdok.nl

Overleg:

Opdrachtgeversoverleg

Datum: 1-2-2024

Van:

5.1.2.e

Status: Concept

Aanwezig: 5.1.2.e (RWS), 5.1.2.e (DGMO), 5.1.2.e
(DGMO), 5.1.2.e (ProRail), 5.1.2.e Amsterdam), 5 5.1.2.e
(VRA), 5.1.2.e Zuidasdok), 5.1.2.e (Zuidasdok), 5.1.2.e
(RWS), 5.1.2.e (DGMO), 5.1.2.e (ECF), 5.1.2.e
(secr).

1. Opening en mededelingen

Buiten Reikwijdte

2. Bespreking samengestelde onderzoeksopdracht Zuidasdok

Het OGO heeft als doel om volgende week een afgestemde opdracht aan de bestuurders voor te leggen. De voorgestelde onderzoeksopdracht wordt besproken.

5.1.2.b; 5.1.2.i

5.1.2.b; 5.1.2.i

Planning

5.1.2.b; 5.1.2.i

Organisatie

5.1.2.b; 5.1.2.i

Besluitvorming KNA

Buiten Reikwijdte

Buiten Reikwijdte

Communicatie

Buiten Reikwijdte

Naast bovengenoemde onderwerpen worden de volgende opmerkingen gemaakt:

- In het bestuurlijk overleg is het onderzoek buiten scope vanuit het rijk opgedragen. De aansturing van de opdracht is vervolgens bij het OGO neergelegd. Het is derhalve een gezamenlijke opdracht van het OGO die door alle partijen wordt opgepakt en Zuidasdok werkt hier aan mee.
- **Buiten Reikwijdte**
- **5.1.2.e** : De consequenties van het niet of later bouwen van de noordtunnel zijn geheel anders en zouden derhalve als aparte varianten moeten worden beschouwd.

Afgesproken wordt dat de OGO leden uiterlijk deze week alle resterende opmerkingen mailen. Het OGO kan op ieders verzoek bijeen geroepen worden. De nieuwe versie van de opdrachtformulering zal bij de bestuurders worden terug gelegd.

3. Besluitvorming omgaan met versoeringen OVT-2

Buiten Reikwijdte

4. Rondvraag en sluiting

Actielijst OGO

1 februari 2024

	OGO / BO	Onderwerp	Actie	Beleed bij	Deadline
--	----------	-----------	-------	------------	----------

Buiten Reikwijdte

2.	05/09/2023	Breakdown van de budgetspanning naar de BOK afspraken	Omdat er ruimte is voor interpretatie is afgesproken dat Zuidasdok, in samenspraak met de financierende moeders, de kostenstijgingen nog eens tegen de afspraken van de Bestuursovereenkomst aanhoudt zodat bepaald kan worden welk deel van de stijging voor ieder van de financierende partijen valt.	Zuidasdok	Zuidasdok / Amsterdam hebben dit besproken. Vervolg is onderdeel van actie 5 – financiering.
3.	30/11/2023	Onderzoek versoberingen	Betreft onderzoek conform vast te stellen onderzoeksopdracht naar de besparingsmogelijkheden.	Zuidasdok PBO	Medio maart

Buiten Reikwijdte

5.	01/02/24	Financiering	In beeld brengen financiering: wanneer is welke verplichting, wanneer is welk budget nodig, effecten van de versoberingen op de financiering, aanvullende financiering.	Rijk	BO eind april
6.	01/02/24	Inplannen BO	Eind maart en eind april	Rijk	z.s.m.

Buiten Reikwijdte

Spoorboekje programma Zuidasdok 2024

	Versie 23-1-24																																															
	1	2	Jan	3	4	5	6	Feb	7	8	9	10	Mrt	11	12	13	14	Apr	15	16	17	18	19	Mei	20	21	22	Jun	23	24	25	26	27	28	Jul	29	30	31	Aug	32	33	34	35	Sep	36	37	38	39
Vakanties																																																
Noord																																																
Midden																																																
Zuid																																																
1. OGO/BO																																																
OGO																																																
BO																																																
2. Rapportages																																																
H2-2023																																																
Q1-2024																																																
H1-2024																																																
Q3-2024																																																
H2-2024																																																
3. Programma																																																
◦ Inschatting afhandeling beroep Wijzigingstracébesluit																																																
4. Bedrijfsvoering																																																
◦ Aanbesteding ingenieursdiensten																																																
◦ Aanbesteding projectbeheersing																																																
5. Uitvoering (inkoop & markt, ontwerp & uitvoering)																																																
Uitvoering overall																																																
◦ Afweging scope OVT 3 vs derde perron																																																
Project OVT																																																
Realisatie																																																
◦ OVT 1 Bouw Brittenpassage																																																
◦ OVT 2 Opstellen UO Minervapassage																																																
Project Knooppunten																																																
Aanbesteding																																																
◦ KNA aanbestedingsproces																																																
Realisatie																																																
◦ KNM DO, UO, voorbereiding bouw																																																
◦ KNM bouw																																																
Project Tunnel																																																
Aanbesteding																																																
◦ Tunnel aanbestedingsproces																																																

Opdrachtgeversoverleg Bestuurlijk overleg Programmadirectie-overleg Belangrijk moment Doorlooptijd Indicatieve doorlooptijd (nader te bepalen)

Vertrouwelijke bijlage bij de H2-2023 Rapportage (niet openbaar)

Financiën

In deze vertrouwelijke bijlage geven we een aanvullend inzicht in de financiële stand van het programma Zuidasdok.

In Tabel 1 wordt de gedetailleerde opbouw van de budgetspanning weergegeven uitgaande van het Actueel Budget. De mutaties met een budget of prognose effect zijn in de rapportage separaat toegelicht. Daarnaast vinden er budget en prognose neutrale verschuivingen plaats tussen de projecten en programma gerelateerd aan de omvang van het onvoorzien of scope verschuivingen tussen projecten.

Tabel 1. Budget, prognose en spanning projecten (ex. Markteffect van 150 M€)

Budget/prognose projecten	(1)			(2)			(3=1-2)
	Actueel Budget			Prognose			Spanning
	2023 H1	Mutatie	2023 H2	2023 H1	Mutatie	2023 H2	Actueel
Zuidasdok (oud t/m 2020)	5.1.2.b; 5.1.2.i						
ART17 Zuidasdok							
ART12 Knooppunten							
Programma							
ART17 PEAT							
ART17 Budgetreserveringen*							
ART12 Budgetreserveringen*							
OVT							
ART17 OVT 1/2							
ART17 OVT 3							
ART17 S&C / ICT							
Tunnel ART17 A10 Tunnel							
Knooppunt Nieuwe Meer							
ART17 Aansluiting							
ART12 Knooppunt							
Knooppunt Amstel							
ART17 Aansluiting							
ART12 Knooppunt							
Subotaal ART17 Zuidasdok							
ART12 Knooppunten							
Totaal programma Zuidasdok							

* Budgetreserveringen omvatten het onbenoemd onvoorzien van de projecten dat op Programma niveau beheerd wordt.

Financiële standen o.b.v. MC-Budget

De tabellen welke in de H2-2023 rapportage zijn opgenomen reflecteren het Actueel Budget. In deze vertrouwelijke bijlage zijn tevens de tabellen opgenomen waarin het MC-Budget is opgenomen. Het verschil tussen beiden wordt verklaard door budget-aanpassingen die binnen Zuidasdok zijn vastgesteld, maar nog niet in de Rijksbegroting zijn verwerkt. Uitgangspunt is dat Actueel Budget en MC-budget aan elkaar gelijk zijn, echter doordat de rapportagecyclus van Zuidasdok en de begrotingscyclus niet synchroon verlopen, kunnen verschillen optreden.

Tabel 2. Bijdragen op basis van MC-budget (conform begroting)

Financiering/Bijdragen	MC Budget		
	2023 H1	Mutatie	2023 H2
Rijk	5.1.2.b; 5.1.2.i		
Gemeente Amsterdam			
Vervoerregio Amsterdam			
Provincie Noord Holland			
Subsidies			
Overige derden			
Subtotaal ART17 Zuidasdok			
Rijk			
Gemeente Amsterdam			
Overige derden			
Subtotaal ART12 Knooppunten			
Totaal programma Zuidasdok	5.1.2.b; 5.1.2.i		

Tabel 3. Kasreeks MC-budget (conform begroting)

Kasreeks bijdragen / MC budget	T/m 2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029 ev	Totaal
Rijk	5.1.2.b; 5.1.2.i								
Gemeente Amsterdam									
Vervoerregio Amsterdam									
Provincie Noord Holland									
Subsidies									
Overige derden									
Subtotaal ART17 Zuidasdok									
Rijk									
Gemeente Amsterdam									
Bijdragen Overige derden									
Subtotaal ART12 Knooppunten									
Totaal programma Zuidasdok	5.1.2.b; 5.1.2.i								

Tabel 4. Kasreeks MC-budget, prognose en budgetspanning (conform begroting)

Kasreeksen Uitgaven per begrotingsartikel	T/m 2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029 ev	Totaal
ART17 Zu MC Budget	5.1.2.b; 5.1.2.i								
Prognose									
Spanning									
ART12 Kr MC Budget									
Prognose									
Spanning									
TOTAAL MC Budget									
Prognose									
Spanning									

Tabel 5 Realisatie verplichtingen per project

Realisatie projecten	(1)	(2)			(3)	(4=1-2)
	MC Budget	Aangegane verplichtingen			Gedane Uitgaven	Nog te verplichten
	2023 H2	2023 H1	Mutatie	2023 H2	2023 H2	2023 H2
Zuidasdok (oud t/m 2020) ART17 Zuidasdok ART12 Knooppunten	5.1.2.b; 5.1.2.i					
Programma						
ART17 PEAT						
ART17 Budgetreserveringen*						
ART12 Budgetreserveringen*						
OVT						
ART17 OVT 1/2						
ART17 OVT 3						
ART17 S&C / ICT						
Tunnel						
ART17 A10 Tunnel						
Knooppunt Nieuwe Meer						
ART17 Aansluiting						
ART12 Knooppunt						
Knooppunt Amstel						
ART17 Aansluiting						
ART12 Knooppunt						
Subotaal						
ART17 Zuidasdok						
ART12 Knooppunten						
Totaal programma Zuidasdok	5.1.2.b; 5.1.2.i					

Risico reservering

In deze tabel wordt de ontwikkeling van de risicoreservering van het programma weergegeven.

Tabel 6 Risicoreservering

Omschrijving	2023 H1	Mutatie	2023 H2
Risicoreservering ART 17 Zuidasdok	5.1.2.b; 5.1.2.i		
Risicoreservering ART 12 Knooppunten			
Totaal			

Buiten Reikwijdte

Buiten Reikwijdte

Buiten Reikwijdte

Memo

Aan	Leden van OGO Zuidasdok	Van	ECF Zuidasdok
Datum	14 februari 2024		
Ons kenmerk/ID	ZDON-897209740-217		
Onderwerp	Bijdrage ECF bij H2-2023 rapportage Zuidasdok		

Beste leden van het OGO Zuidasdok,

Dit is de bijdrage van de ECF Zuidasdok die hoort bij de H2-2023 rapportage van het programma Zuidasdok.

In cursief de reactie vanuit de programmadirectie Zuidasdok.

1. De H2-2023 rapportage geeft een **getrouw beeld** van de voortgang en beheersing van het programma Zuidasdok. Onze eigen waarnemingen komen overeen met hetgeen het programma vermeldt in de rapportage.

We merken wel op dat de planning als uitgangspunt heeft dat de besluitvorming over versoberingen en / of het ter beschikking stellen van aanvullend budget door de financierende partijen geen vertraging oplevert voor de uitvoering van het programma. De komende maanden zal duidelijk worden in hoeverre dit uitgangspunt houdbaar is. Wij vragen ons in het kader van verwachtingsmanagement af waarom dit uitgangspunt niet expliciet is opgenomen in de managementsamenvatting van de rapportage.

We brengen op basis van onze waarnemingen graag de volgende punten onder de aandacht.

2. **Scope en financiering**

Wij constateren dat de spanning tussen budget en prognose na de standlijn van de H2 rapportage is besproken tijdens het Bestuurlijk Overleg van 17-1-2024. De financierende partijen hebben hun standpunten besproken. Afsproken is dat het programma de opdracht krijgt om mogelijke besparingen binnen én (op verzoek van het ministerie) buiten scope te inventariseren. 5.1.2.b; 5.1.2.i

[Redacted text]
[Redacted text]
[Redacted text]
[Redacted text]
[Redacted text]. Het OGO gaat met alle vragen aan de slag.

Wij ondersteunen de besluitvorming over de gewenste scope en bijbehorende financiering graag door het proces waarmee de beslisinformatie voor het OGO en BO tot stand komt nauwlettend te volgen en waar mogelijk te voorzien van adviezen. 5.1.2.b; 5.1.2.i

[Redacted text]
[Redacted text]
[Redacted text]

Buiten Reikwijdte

3. Kostenbeheersing van het programma

Naast de opdracht om besparingen te onderzoeken zien wij mogelijkheden om de kostenbeheersing van het programma nog verder te verbeteren en adviseren het volgende:

- A. Laat de programmaorganisatie aangeven welke maatregelen zij kunnen nemen om de endogene kostenstijgingen op te vangen zonder verhoging van de prognose eindstand. Aanvullend hierop kan het OGO een taakstelling met de omvang van de endogene kostenstijging aan het programma meegeven.

Buiten Reikwijdte

- D. Geef het programma de opdracht om in de voortgangsrapportages expliciet te rapporteren over de ontwikkeling van de exogene risico's.

4. Uitvoering

Buiten Reikwijdte

5. KNM

Buiten Reikwijdte

6. Aanbestedingen ondersteunende diensten

Buiten Reikwijdte

Overige werkzaamheden ECF-team

Buiten Reikwijdte

Met vriendelijke groet,
ECF Zuidasdok.

Routekaart versoberingen Zuidasdok

Datum: 9-2-2024

Agenda

Burgemeester Stramanweg 100C
1101 EM Amsterdam

T: +31(0)20 333 99 30
E: secretariaat@zuidasdok.nl
W: www.zuidasdok.nl

Overleg:	Opdrachtgeversoverleg	Datum:	19-3-2024
Locatie:	Amsterdam, Zuidasdok Homepage, Digitaal + Burg. Stramanweg 100C, zaal Nieuwe Meer	Tijd:	08:45 – 09:45 uur

o. Opening en mededelingen

- Ter informatie is de woordvoeringslijn H1-2023 rapportage bijgevoegd (bijlage o).
- Mondelinge toelichting stand van zaken duurzaamheid

1. Verslag OGO 27 februari 2024 en actielijst (bijlage 1a en b)

Gevraagd besluit: Vaststellen van het verslag.

2. Aanbiedingsbrief Halfjaarlijkse rapportage Zuidasdok (bijlage 2)

Gevraagd besluit: Instemmen met de aanbiedingsbrief en deze voor te leggen aan de bestuurders. Ter overweging: aanbiedingsbrief en openbaar making rapportage agenderen voor het bestuurlijk overleg.

3. Voorbereiding bestuurlijk overleg (bijlage 3a, b en c)

Ter bespreking:

- Opzet agenda bestuurlijk overleg (bijlage 3a)
- Concept presentatie voortgang versoberingsonderzoek (bijlage 3b en c)
- Beslismemo OVT-2 en beslismemo duurzaamheid worden geagendeerd voor het OGO van 28 maart.

4. Rondvraag en sluiting

Verslag

Burgemeester Stramanweg 100C
1101 EM Amsterdam

T: +31(0)20 333 99 30
E: secretariaat@zuidasdok.nl
W: www.zuidasdok.nl

Overleg:

Opdrachtgeversoverleg

Datum: 27-2-2024

Van:

5.1.2.e

Status: Concept

Aanwezig: 5.1.2.e

Agendapunt 5: 5.1.2.e

0. Opening en mededelingen

- Amsterdam meldt dat het College van B&W vandaag (27 februari) de Principenota Nieuwe A2 Entree bespreekt.

5.1.2.b; 5.1.2.i

- Amsterdam meldt dat de halfjaarlijkse rapportage 1e helft 2023 op 13 maart a.s. in de raadscommissie RO wordt besproken. De woordvoeringslijn zal bij agendapunt 5 besproken worden.

5.1.2.b; 5.1.2.i

- Zuidasdok meldt dat de supervisor Zuidasdok, 5.1.2.e. Omdat de supervisor in opdracht van het OGO werkt, wordt gevraagd wordt welk OGO lid kan worden betrokken in de benoeming van een nieuwe supervisor. Besloten wordt dat 5.1.2.e namens het OGO deze rol zullen vervullen.
- Afgelopen september is het deelproject OVT-2 opgedragen aan bouwcombinatie Nieuw-Zuid.

5.1.2.b; 5.1.2.i

5.1.2.b; 5.1.2.i

1. Verslag OGO 30 november 2023, 1 februari 2024 en actielijst
De verslagen van 30 november en 1 februari worden vastgesteld.

2. H2-2023 rapportage

Halfjaarlijkse rapportage H2-2023

Zuidasdok licht toe dat de in de rapportage H1-2023 vermeldde verwachte budgetspanning ter hoogte van € 600 - € 800 mln. in de H2-2023 rapportage ongewijzigd is, met dien verstande dat de verwachte budgetspanning nu volledig gealloceerd is. In de Q3-rapportage is het verschil tussen het beschikbare budget en de prognose van de eindkosten, door de extra uitgaven voor het opdragen van OVT-2 en door herijking van de raming van knooppunt Amstel, toegenomen tot 632 M€. Daarnaast is daar al aangegeven dat rekening moet worden gehouden met een risico op hogere aanbiedingen als gevolg van markteffecten die spelen op het moment van de marktbenadering (ca. 150 M€). In de H2-2023 rapportage blijft dit beeld stabiel.

Naar aanleiding van de halfjaarlijkse rapportage wordt het volgende besproken:

- In de rapportage wordt benoemd dat RWS de eisen ten aanzien van vermoeding van de stalen vallen van bruggen heeft aangescherpt. De effecten van de benodigde aanpassing worden uitgewerkt in een impactanalyse. Op basis van de impactanalyse kan worden besloten of deze wijziging kan worden doorgevoerd. Hiertoe zal dan een wijziging worden opgesteld die voor rekening en risico van RWS is. 5.1.2.e merkt op dat een dergelijke wijziging een expliciet besluit moet zijn. Zuidasdok licht toe dat alleen de wijzigingen die leiden tot een verhoogd risicoprofiel aan het OGO worden voorgelegd. Het Rijk concludeert dat vele kleine wijzigingen bij elkaar echter wel een financieel effect kunnen hebben. Geconcludeerd wordt dat het een rijks-intern vraagstuk betreft dat door RWS zal worden opgepakt.

5.1.2.b; 5.1.2.i

ECF rapportage

5.1.2.e licht toe dat de rapportage een getrouw beeld geeft van de voortgang en beheersing van het programma Zuidasdok. Daarbij wordt wel opgemerkt dat de planning als uitgangspunt heeft dat de besluitvorming over versoberingen en / of het ter beschikking stellen van aanvullend budget door de financierende partijen geen vertraging oplevert voor de uitvoering van het programma. Ten behoeve van de kostenbeheersing van het programma doet de ECF een aantal voorstellen, o.a. ten aanzien van het beheer van de post Onbenoemd Onvoorzien. 5.1.2.b; 5.1.2.i

5.1.2.e

Het OGO stemt in met de voorstellen van de ECF en vraagt de ECF om deze in samenwerking met de partijen deze verder uit te werken. Ten aanzien van de verschillende budgetplaatsen wordt geconstateerd dat hier pragmatisch mee moet worden omgegaan. 5.1.2.e wordt verzocht dit in het OGO te agenderen zodra dat nodig is.

3. Marktbenadering Knooppunt Amstel

Buiten Reikwijdte

4. Duurzaamheid

Buiten Reikwijdte

Pagina: 4/5
Datum: 27-2-2024
Status: Concept

Buiten Reikwijdte

5. Voortgang onderzoek versoberingen (in aanwezigheid van 5.1.2.e)

5.1.2.b; 5.1.2.i

5.1.2.b; 5.1.2.i

Woordvoeringslijn

In het vorige OGO is afgesproken dat gezien de politieke gevoeligheid DGMO een woordvoeringslijn zal opstellen. Het OGO constateert dat partijen een passieve woordvoeringslijn hanteren. Er is reeds een woordvoeringslijn opgesteld t.b.v. de openbaarmaking van de halfjaarlijkse rapportage in december. Het Rijk zal checken of deze nog geactualiseerd moet worden. Gezien de commissiebehandeling op 13 maart en op korte termijn de regioraad wordt gevraagd om de woordvoeringslijn voor het einde van de week rond te sturen.

6. Doorkijk Bestuurlijk Overleg eind maart en eind april 2024

5.1.2.b; 5.1.2.i

5.1.2.e constateert dat de op te leveren beslisinformatie uitgebreid in het OGO besproken moet worden. Gevraagd wordt deze overleggen vast in te plannen.

7. Sluiting

Actielijst OGO

27 februari 2024

	OGO / BO	Onderwerp	Actie	Belegd bij	Deadline
1.	01/02/24	Inplannen BO	Eind maart en eind april	Rijk	z.s.m.
2.	30/11/2023	Onderzoek versoberingen	Betreft onderzoek conform vast te stellen onderzoeksopdracht naar de besparingsmogelijkheden.	Zuidasdok PBO ´	Medio maart

Buiten Reikwijdte

4.	01/02/24	Financiering	In beeld brengen financiering: wanneer is welke verplichting, wanneer is welk budget nodig, effecten van de versoberingen op de financiering, aanvullende financiering.	Rijk	BO eind april
5.	27/02/2024	Voorstellen kostenbeheersing - o.a. beheer post Onbenoemd Onvoorzien	Het OGO stemt in met de voorstellen van de ECF en vraagt de ECF om deze in samenwerking met de partijen deze verder uit te werken.	ECF	n.t.b.

Buiten Reikwijdte

Behandelvoorstel OGO Zuidasdok

Van: **5.1.2.e** namens werkgroep PBO-accent Datum: 15-3-2024
Aan: Opdrachtgeversoverleg Zuidasdok (OGO)
Onderwerp: Presentatie Bestuurlijk Overleg 4 april
Bijlage: Powerpoint presentatie

Inleiding

Als bijlage is de conceptpresentatie meegestuurd over de stand van zaken van het versoberingentraject Zuidasdok. De presentatie is een eerste opzet voor het bestuurlijk overleg van 4 april. Op 28 maart wordt de eindversie besproken in het OGO. **5.1.2.e** zal de presentatie kort doorlopen.

Doel

Het OGO wordt gevraagd om een reactie op de presentatieopzet.

Daarnaast wordt een specifiek keuze gevraagd over het wel of niet opnemen van sheet 8 en 9 die vooruit kijken. Door met deze sheets te trechteren naar mogelijke oplossingsrichtingen wordt het eerste Bestuurlijk overleg benut om bestuurders mee te nemen. Anders is er relatief weinig te vertellen in het eerste bestuurlijk overleg en zal het tweede bestuurlijk overleg veel tegelijk verwerkt moeten worden. Voordeel is ook de versoberingsvoorstellen bij OVT in perspectief tot de totale problematiek gezien kunnen worden. Nadeel is wel dat het voorlopige informatie is die nog kan wijzigen.

Agenda

Burgemeester Stramanweg 100C
1101 EM Amsterdam

T: +31(0)20 333 99 30
E: secretariaat@zuidasdok.nl
W: www.zuidasdok.nl

Overleg:	Opdrachtgeversoverleg	Datum:	28-3-2024
Locatie:	Utrecht, RWS Westraven, kamer D1.40 + MS Teams back-up	Tijd:	15:00 – 16:00 uur

o. Opening en mededelingen

1. Verslag OGO 19 maart 2024 (bijlage 1)

Gevraagd besluit: Vaststellen van het verslag.

2. Voorbereiding bestuurlijk overleg (bijlage 2a t/m e)

a) Beslismemo OVT-2 (bijlage 2a en b)

Buiten Reikwijdte

Buiten Reikwijdte

b) Beslismemo duurzaamheid (bijlage 2c)

Buiten Reikwijdte

Buiten Reikwijdte

c) Presentatie voortgang versoberingsonderzoek (bijlage 2d)

Gevraagd besluit: bespreken en vaststellen van de presentatie voor het bestuurlijk overleg.

d) Agenda bestuurlijk overleg (bijlage 2e)

Gevraagd besluit: vaststellen agenda bestuurlijk overleg en bijbehorende stukken.

3. Rondvraag en sluiting

Verslag

Burgemeester Stramanweg 100C
1101 EM Amsterdam

T: +31(0)20 333 99 30
E: secretariaat@zuidasdok.nl
W: www.zuidasdok.nl

Overleg:

Opdrachtgeversoverleg

Datum: 19-3-2024

Van:

5.1.2.e

Status: Concept

Aanwezig: 5.1.2.e

0. Opening en mededelingen

- Ter informatie is de woordvoeringslijn H1-2023 rapportage meegestuurd. Deze zal een update krijgen t.b.v. de openbaar making van de H-2 rapportage.

Buiten Reikwijdte

1. Verslag OGO 27 februari 2024 en actielijst

Het verslag van 27 februari wordt vastgesteld. Naar aanleiding van het verslag en de actielijst:

Buiten Reikwijdte

2. Aanbiedingsbrief Halfjaarlijkse rapportage Zuidasdok

5.1.2.e merkt op dat er gemakkelijk ruis ontstaat over de hoogte van de budgetspanning. Het OGO concludeert dat de aanbiedingsbrief consistent is met

de halfjaarlijkse rapportage. De budgetspanning zoals is opgenomen in de halfjaarlijkse rapportage is berekend op € 632 mln. Daarnaast moet rekening worden gehouden met een markteffect dat neerkomt op een onzekerheid van € 150 mln. Erik Janssen geeft aan dat het verstandig is om de bandbreedte van € 600 mln. tot € 800 mln. aan te houden, zoals ook in de aanbiedingsbrief is opgenomen. Het OGO stemt in met de aanbiedingsbrief (aan Rijkszijde wordt deze nog voorgelegd aan de directie communicatie), en besluit de brief als hamerstuk op de agenda voor het BO te plaatsen.

3. Voorbereiding bestuurlijk overleg

Voortgang versoberingsonderzoek

5.1.2.e geeft een toelichting op de bijeenkomsten die reeds hebben plaatsgevonden, en op de concept sheets t.b.v. het bestuurlijk overleg. De volgende reacties worden gegeven:

- Het OGO dankt de betrokkenen voor het vele werk dat wordt verricht.

5.1.2.b; 5.1.2.i

4. Rondvraag en sluiting

Versoberingstraject Zuidasdok

Bestuurlijk Overleg Zuidasdok 5 april

5.1.2.e

Aanpak en doel

- In december zijn Tweede Kamer en Gemeenteraad geïnformeerd over een budgettaire spanning van 600-800 mln. bij programma Zuidasdok.
- 17 januari heeft het Bestuurlijk Overleg Zuidasdok akkoord gegeven op het versoeringstraject, op verzoek van IenW.
- Dit bestuurlijk overleg is bedoeld om bestuurders mee te nemen in de aanpak en de richting van het traject. Ook kan op basis van bestuurlijke reflecties worden bijgestuurd en aangescherpt.
- Half mei is een tweede bestuurlijk overleg gepland om besluiten te nemen. Er zijn opties waar later toe besloten kan worden, na mei 2024 maar uiterlijk mei 2026.
- Vandaag liggen alleen 2 deelbesluiten voor over de OV-terminal en duurzaamheid die niet kunnen wachten tot mei 2024.

Inhoud Zuidasdok, wat en waarom

Doelstellingen uit 2012

- Internationale toplocatie
- Optimaal verkeer- en vervoernetwerk
- Hoogwaardig OV-knooppunt
- Duurzame inpassing

Ontwikkelingen sindsdien

- Woningbouw 10.000 en verdere verdichting
- Doorgroei (internationaal) spoor afhankelijk van zuidasdok

Projectscope met onder meer

- A10 in een noord- en een zuidtunnel, uitgebreid in hoofd- en parallelbanen
- Uitbreiding station met o.m. een extra passage en ruimte voor een derde perron
- Tram- en busstation
- Aanpassing knooppunten Amstel en Nieuwe Meer
- Geluidschermen, fietstunnel...

Deel I - Aanpak

Opdracht onderzoek versoberingen

Urgentie ligt bij de drie werksporen om tot besparingen te komen:

1. Versoberingen met behoud van functionaliteit (binnen scope)
2. Versoberen door anders bouwen/faseren (binnen scope)
3. Versoberen door onderdelen niet bouwen (buiten scope)

NB: versoberingen uit de 3 sporen kunnen niet automatisch bij elkaar opgeteld worden. Sommige versoberingen zijn mogelijk te combineren.

Daarnaast:

4. Opties in de tijd plaatsen; onderdelen later bouwen.
5. Financiën in beeld brengen
6. Governance

1. Versoberingen met behoud van functionaliteit

Buiten Reikwijdte

1. Versoberingen met behoud van functionaliteit

Buiten Reikwijdte

2. Versoberen door anders bouwen/faseren

Buiten Reikwijdte

2. Versoberen door anders bouwen/faseren

Buiten Reikwijdte

3. Versoberen door onderdelen niet bouwen

- § 5.1.2.b; 5.1.2.i bouwen van kleinere onderdelen
(5.1.2.b; 5.1.2.i onderdelen 5.1.2.b; 5.1.2.i)
- De opties worden breed in beeld gebracht, inclusief gevolgen voor doelen / functionaliteit en maatschappelijke effecten.

5.1.2.b; 5.1.2.i

3. Versoberen door onderdelen niet bouwen

5.1.2.b; 5.1.2.i

4. Onderdelen in de tijd plaatsen

5.1.2.b; 5.1.2.i

5. en 6. Financieel effect en governance

5.1.2.b; 5.1.2.i

Deel II - Vooruitblik

Waar naartoe in mei?

5.1.2.b; 5.1.2.i

Buiten Reikwijdte

Buiten Reikwijdte

Buiten Reikwijdte

5.1.2.b; 5.1.2.i

5.1.2.b; 5.1.2.i

Waar naartoe in mei? (2)

5.1.2.b; 5.1.2.i

Waar naartoe in mei? (3)

5.1.2.b; 5.1.2.i

Samenvattend

- Versoberingen worden serieus en grondig bekeken. Voor- en nadelen worden nader onderzocht. Documenten zijn er nu nog niet.
- Financieel effect van de opties wordt in beeld gebracht.

5.1.2.b; 5.1.2.i

- Besluitvorming vindt plaats in BO in mei (behalve OVT).

Agenda

Burgemeester Stramanweg 100C
1101 EM Amsterdam

T: +31(0)20 333 99 30
E: secretariaat@zuidasdok.nl
W: www.zuidasdok.nl

Overleg:	Opdrachtgeversoverleg	Datum:	22-3-2024
Locatie:	Den Haag, Rijnstraat 8, GEEL C.523 - vergaderzaal 05.C.240	Tijd:	14:15 – 16:15 uur

o. Opening en mededelingen

- Stand van zaken datum BO (21 mei van 16.15 – 16.45 uur)

1. Voorbereiding bestuurlijk overleg mei (bijlage 1 en 2)

Bespreekpunten OGO:

- Inhoud: 5.1.2 zal aan de hand van een presentatie de bespreekpunten in dit OGO toelichten. De bespreekpunten zijn hieronder opgenomen.*
- Vorm: Tevens is bijgevoegd een eerste aanzet voor een hoofdlijndocument voor het bestuurlijk overleg. Het OGO wordt gevraagd om de gewenste vorm voor het hoofdlijndocument te bespreken.*

Bespreekpunten werkspoor 1

Buiten Reikwijdte

Bespreekpunten werkspoor 2

Buiten Reikwijdte

Buiten Reikwijdte

Bespreekpunten werkspoor 3

5.1.2.b; 5.1.2.i

Achtergronddocumenten

Als achtergrondinformatie zijn de volgende concept documenten bijgevoegd. Daarbij wordt opgemerkt dat het review commentaar op de onderzoeksrapporten grotendeel maar nog niet volledig is verwerkt.

- Spoor 1 versoberingen binnen scope (bijlage 3)
- Spoor 2 kansen faseringen (bijlage 4)
- Spoor 3 scopereductie (bijlage 5a, b, c, d)
- Niet ter bespreking: Memo Amsterdam gevolgen voor eventuele scopereductie (bijlage 6a en b)
- Niet ter bespreking: Memo ECF Uitwerking adviezen over taakstelling en beheer post Onvoorzien (bijlage 7)

2. Verslag OGO 28 maart 2024 en BO 5 april 2024 (bijlage 8 en 9)

Gevraagde besluiten:

- *Vaststellen van het verslag van het OGO van 28 april.*
- *In te stemmen met het agenderen van het concept verslag van het BO van 5 april voor het volgende BO.*

3. Rondvraag en sluiting

12a

OGO 22 april

5.1.2.e

Werkvolgorde

- Eerst de werksporen 1 t/m 3 inhoudelijk door
- Dan de meer procesgerichte werksporen 4 t/m 6

5.1.2.b; 5.1.2.i

Werkspoor 1 – versoberingen binnen scope

Buiten Reikwijdte

Werkspoor 1 - Bespreekpunten

Buiten Reikwijdte

Werkspoor 2 – Kansen faseringen

Buiten Reikwijdte

Werkspoor 2 - Bespreekpunten

Buiten Reikwijdte

Werkspoor 3 - versoberingen buiten scope

5.1.2.b; 5.1.2.i

Werkspoor 3 Besparingen per variant

5.1.2.b; 5.1.2.i

5.1.2.b; 5.1.2.i

Werkspoor 3 - Bespreekpunten

5.1.2.b; 5.1.2.i

Werkspoor 4 – Uitstel - bespreekpunt

5.1.2.b; 5.1.2.i

Werkspoor 5 - financiën

5.1.2.b; 5.1.2.i

Werkspoor 6 - Governance

Buiten Reikwijdte

5.1.2.b; 5.1.2.i

Vervolgproces

- Wat verwachten we van het proces de komende maand. Zien we besluitvorming, vertraging?
- Wat zit er in de pijplijn
  - o ws4 Uitstel
  - o ws5 Governance
  - o Externe adviezen Q-team, ECF etc.

5.1.2.b; 5.1.2.i

- Staan de data: tweede OGO 7 mei, BO 21 mei, is hier actie op nodig?

Programma buurten Zuidas

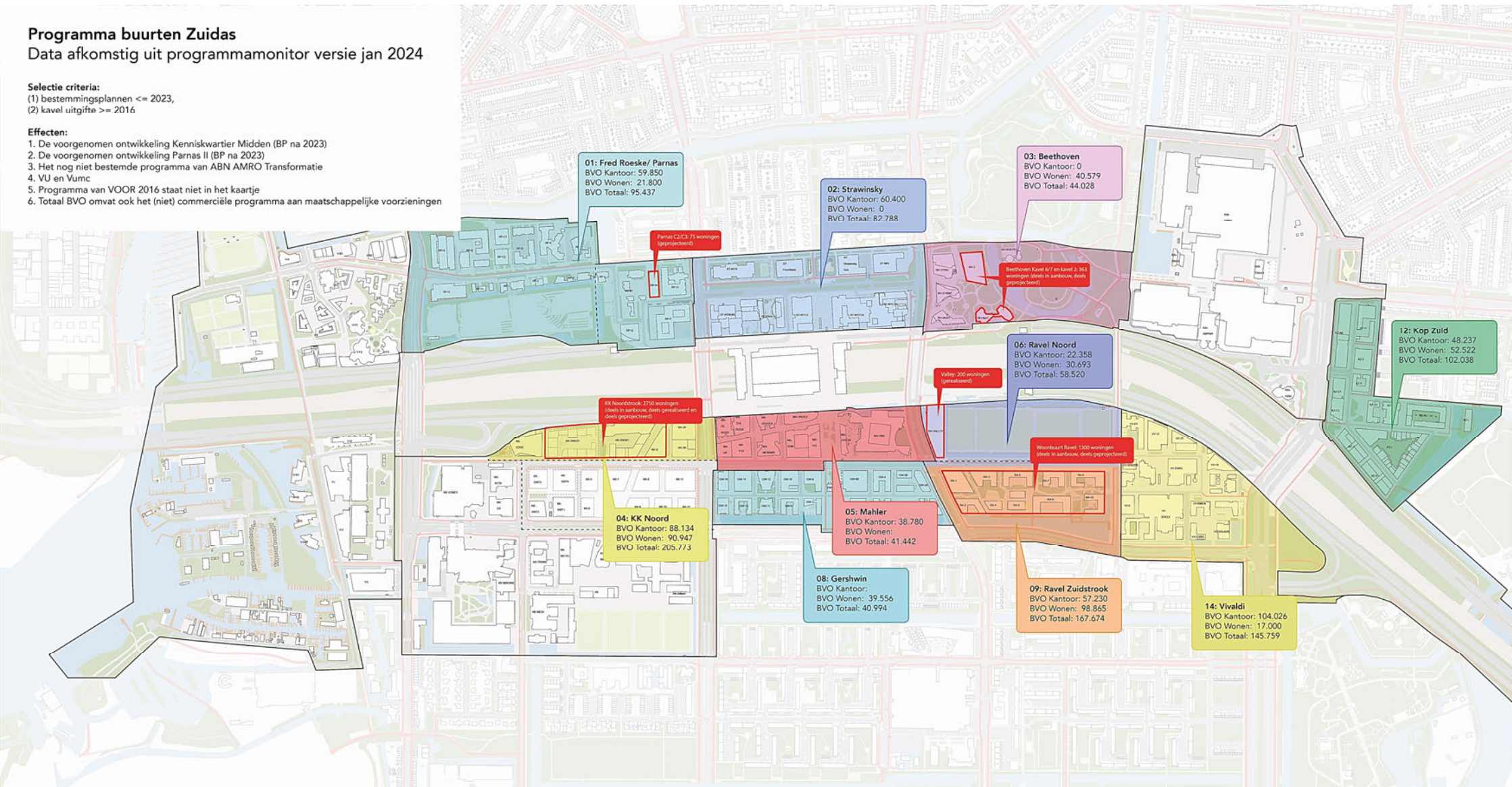
Data afkomstig uit programmamonitor versie jan 2024

Selectie criteria:

- (1) bestemmingsplannen <= 2023,
- (2) kavel uitgifte >= 2016

Effecten:

- 1. De voorgenomen ontwikkeling Kenniskwartier Midden (BP na 2023)
- 2. De voorgenomen ontwikkeling Parnas II (BP na 2023)
- 3. Het nog niet bestemde programma van ABN AMRO Transformatie
- 4. VU en Vumc
- 5. Programma van VOOR 2016 staat niet in het kaartje
- 6. Totaal BVO omvat ook het (niet) commerciële programma aan maatschappelijke voorzieningen

Memo

Aan	Leden van OGO Zuidasdok	Van	ECF Zuidasdok
Datum	9 april 2024		
Ons kenmerk/ID	ZADU-20240301		
Onderwerp	Uitwerking beheersing post Onvoorzien		

Beste leden van het OGO Zuidasdok,

Het OGO heeft tijdens het overleg op 27 februari 2024 aan de ECF gevraagd om de adviezen inzake de kostenbeheersing bij de H2-2024 rapportage, met betrekking tot de beheersing van de post onvoorzien (advies 3A en 3B), nader uit te werken zodat de programmaorganisatie deze kan implementeren binnen Zuidasdok. Met deze memo geeft het ECF-team invulling aan dit verzoek.

Het advies bij de H2-2023 rapportage van het ECF-team luidde als volgt:

Kostenbeheersing van het programma

Naast de opdracht om besparingen te onderzoeken zien wij mogelijkheden om de kostenbeheersing van het programma nog verder te verbeteren en adviseren het volgende:

- A. Laat de programmaorganisatie aangeven welke maatregelen zij kunnen nemen om de endogene kostenstijgingen op te vangen zonder verhoging van de prognose eindstand. Aanvullend hierop kan het OGO een taakstelling met de omvang van de endogene kostenstijging aan het programma meegeven.

5.1.2.b; 5.1.2.i

Nadere uitwerking van advies A.

De programmaorganisatie heeft in de H2 2023 rapportage vermeld dat de prognose eindstand € 632 mln. (excl. M€ 150 marktspanning) hoger is dan het vigerend budget. 5.1.2.b; 5.1.2.i

Systematiek

Een deel van de endogene tegenvallers is het gevolg van voortschrijdend inzicht ten aanzien van ontwerp, fasering of de wijze van uitvoering. Eerder gehanteerde uitgangspunten blijken niet langer houdbaar of te positief, waardoor de kosten hoger gaan uitvallen dan eerder geraamd. Echter, door dit voortschrijdend inzicht neemt ook de kennisonzekerheid af.

In de SSK-systematiek is het dan gebruikelijk om het betreffende bedrag (al dan niet gedeeltelijk) te onttrekken aan de post onvoorzien, door dit bedrag over te hevelen vanuit de post onvoorzien naar de voorziene kosten. De prognose eindstand blijft in dat geval gelijk en ook de budgetspanning blijft dan gelijk.

Na een onttrekking aan de post onvoorzien zal het programma opnieuw bepalen of het restant van het geraamde Onvoorzien nog voldoende is om de normale onzekerheden gedurende de rest van de looptijd van het programma te kunnen opvangen. Indien het programma van mening is dat het risicoprofiel van de projecten niet in balans is met de omvang van het resterende geraamde Onvoorzien, dan verhoogt het programma het Onvoorzien. Dit leidt tot een toename van de prognose eindstand en de budgetspanning.

Uitwerking systematiek i.r.t. proces rond de besparingen

5.1.2.b; 5.1.2.i

Het programma heeft in werkspoor 1 en werkspoor 2 reeds voorstellen uitgewerkt om de scope goedkoper, sneller en met meer hinder voor verkeer en omgeving te realiseren of meer kostenbewust te werken. Zo wordt het OGO in staat gesteld om een afweging te maken tussen geld (kosten) en doelbereik (baten) of tussen geld en hinder voor verkeer en omgeving.

De bestuurders en het OGO kunnen de opdracht aan het programma geven om een beperktere scope te realiseren, om zodoende de **exogene** tegenvallers op te vangen¹.

Na besluitvorming over de te realiseren besparingen in het OGO en het BO kan het programma de nieuwe afspraken voortvarend realiseren. Bovendien kan het programma de PES en daarmee het bedrag waarvoor men de inspanningsverplichting heeft neerwaarts bijstellen.

Wij stellen voor dat het programma het OGO periodiek informeert over de ontwikkelingen rondom het Onvoorzien.

De afspraken gelden vanaf het moment waarop deze expliciet worden vastgesteld door het OGO.

Buiten Reikwijdte

¹ Spoor 3 van het versoberingsonderzoek.

² Programmaplan Zuidasdok 2021, paragraaf 5.3.1, pagina 38

³ Programmaplan Zuidasdok, paragraaf 5.4, pagina 41

⁴ Idem

Buiten Reikwijdte

Met vriendelijk groet,

ECF team Zuidasdok

---

⁵ Programmaplan Zuidasdok, paragraaf 5.4, pagina 42.

Bijlagen

Bijlage 1 Passages Beheersmodel Grote Projecten

5.2 Risico's

Inleiding

Grote complexe projecten kennen van nature een veelheid aan risico's. Naast gebruikelijke technische, juridische en financiële risico's spelen bij grote projecten ook grote politiek bestuurlijke en maatschappelijke risico's. Risicomanagement is een wijze van denken en handelen, waarbij proactief risico's worden opgespoord en beheersmaatregelen worden geformuleerd en uitgevoerd. Het probeert de energie te richten op die zaken die prioriteit hebben.

Standaardwerkwijze

- Een totaaloverzicht van de risico's wordt vastgelegd in een risicodossier. Het risicodossier wordt minimaal eenmaal per kwartaal bijgewerkt. Het risicodossier bevat minimaal de volgende elementen:
  - Risico's op het gebied van techniek, financiën (inkomsten, uitgaven, ontvangsten), tijd, ICT, omgeving, juridische procedures, markt- en contractmanagement en op politiek-bestuurlijk vlak. Geef bij al deze categorieën de kans van optreden, gevolg, beheersmaatregelen en risicoverantwoordelijkheid aan;
  - De top 10 risico's van het project inclusief de beheersmaatregelen;
  - Raakvlakken binnen en buiten het project.
- Benoem het type risico: endogeen (door project te beheersen) of exogeen (door project niet te beheersen). De verantwoordelijkheid voor exogene risico's ligt op het niveau van het Ministerie van Infrastructuur en Milieu, maar pas nadat daarover binnen het ministerie expliciet een afspraak is gemaakt. Risico's die hiervoor in aanmerking komen zijn:
  - Expliciete (departementale) besluiten die leiden tot scopewijzigingen;
  - Wijzigingen in beleid en wet- en regelgeving;
  - Prijsstijging en inflatie (markindexatie versus uitgekeerde IBOI);
  - Extreme marktinvalen;
  - Overige risico's waarover expliciet is afgesproken dat deze exogeen zijn.
- Alle overige risico's in het project zijn endogeen.
- De top 10 risico's van het project inclusief de beheersmaatregelen worden gezamenlijk door de opdrachtgever en opdrachtnemer bepaald. Deze worden opgenomen in de halfjaarlijkse voortgangsrapportages en zijn een vast agendapunt van het PBO en de Stuurgroep.
- Informeer PBO en Stuurgroep actief over risico's in het project, waaronder de politiek bestuurlijke risico's. Ook als het nog even wachten is tot de volgende rapportage. Licht eventueel een bepaald risico eruit als dat op dat moment relevant is.
- Indien hier naar oordeel van de Stuurgroep aanleiding toe is, worden de bewindspersonen geïnformeerd over wijzigingen in het risicoprofiel en bestuurlijke risico's door de opdrachtgever.
- Risico's worden gekwantificeerd, indien noodzakelijk voorzien van mitigerende maatregelen en altijd budgettair afgedekt binnen de post onvoorzien (voorzien onvoorzien). Indien de raming van alle risico's hoger is dan het hiervoor gereserveerde budget, dient een besluit voorgelegd te worden aan de Stuurgroep over hoe dit in evenwicht kan worden gebracht (zie paragraaf 5.4).
- Zorg voor een koppeling van het risicodossier aan scope, planning en raming, waarbij te allen tijde actueel inzicht kan worden geboden in de probabilistische planning en raming.

Optredende risico's leiden in veel gevallen tot een (dreigende) kostenoverschrijding. Onderstaande beheersmaatregelen (in volgorde van toepassing) worden ingezet om dit te voorkomen:

- Het project wordt versoberd binnen de functionele eisen (binnen scope);
- Het project wordt versoberd door de functionele eisen neerwaarts bij te stellen (scopewijziging);
- Het budget in de rijksbegroting wordt opgehoogd door een hogere bijdrage van Rijk en/of andere bij het project betrokken partijen.

Advies

- Stel bij de start van het project en vervolgens bij elke VGR een geactualiseerd risicodossier vast.
- Gebruik alleen een bestaand en bewezen model ten behoeve van het kwalificeren en kwantificeren van risico's. Voorbeelden zijn RISMAN en Monte Carlo.
- Communiceer altijd proactief en expliciet over risico's. Zo worden verrassingen voorkomen.
- Betrek FMC tijdig bij het opstellen van het risicodossier. FMC heeft onder meer als taak het signaleren van kwetsbare punten en risico's en zo nodig het initiëren of (laten) uitvoeren van onderzoek/audit naar specifieke onderwerpen.

5.3 Werkwijze mee- en tegenvallers

Tegenvallers mogen alleen ten laste van de post onvoorzien onvoorzien worden gebracht indien het een niet eerder voorzien risico betreft.

- Indien onvoorzien niet toereikend is, zal bij een tegenvaller naar versoeringen binnen het project gezocht moeten worden.
- Leg afspraken vast over de verdeling van mee- en tegenvallers na oplevering van het project. Indien dit onverhoopt geen onderdeel uitmaakt van de BOK, ROK of SOK dienen hierover aanvullende afspraken vastgelegd te worden.

Advies

- Geef bij mee- en tegenvallers aan of het een opgetreden risico betreft dat al in beeld was (onderdeel van risicodossier) en wat de relatie met de bestuurlijk vastgelegde scope is.

5.4 Werkwijze post onvoorzien

Inleiding

Een risico dat optreedt, kan geld kosten en is niet altijd te voorkomen. Maar je kunt wel geld reserveren voor dit soort onvoorziene kosten. Om risico's bij een project af te dekken wordt bij het opstellen van een projectraming op verschillende wijzen rekening gehouden met onvoorziene omstandigheden. Zo wordt er bij aanvang van een project geld apart gezet voor voorziene en onvoorziene risico's. Het is belangrijk vooraf af te spreken wie wanneer gebruik mag maken van dit geld.

Standaardwerkwijze

- Elk project heeft een deelbudget voor onvoorziene omstandigheden; de post onvoorzien. De hoogte van deze post onvoorzien wordt in een zo vroeg mogelijk stadium in de Stuurgroep vastgesteld op basis van de SSK-raming van het project. De post onvoorzien bestaat uit een deel benoemde (voorzien onvoorzien) en een deel onbenoemde (onvoorzien onvoorzien) risico's. Benoemde risico's dienen te worden onderbouwd met een risicodossier en zijn gekoppeld aan de raming van het project.
- **Scopewijzigingen en indexatie worden niet uit de post onvoorzien betaald. Hiervoor dient extra budget beschikbaar te worden gesteld of er moet geld vrijgemaakt worden door te versoeren binnen de scope van het project (zie ook paragraaf 5.2).**
- Voorgenomen onttrekkingen en toevoegingen aan onvoorzien-onvoorzien (zowel op niveau deelproject/object als op programmaniveau/project) dienen te allen tijde vooraf via het PBO ter besluitvorming voorgelegd te worden aan de Stuurgroep. Als de besluitvorming over de voorgenomen onttrekking aan de post onvoorzien eerder benodigd is dan het eerstvolgende PBO, dan dient de onttrekking schriftelijk te worden voorgelegd aan de opdrachtgever en FMC.
- Onttrekkingen aan voorzien onvoorzien boven het mandaat van de projectdirecteur dienen te allen tijde vooraf via het PBO ter besluitvorming voorgelegd te worden aan de Stuurgroep.
- Onttrekkingen aan voorzien onvoorzien binnen het mandaat van de projectdirecteur dienen te allen tijde in de interne rapportages vermeld en toegelicht te worden.
- Bij het vrijvallen van een benoemd risico wordt de reservering hiervoor in de post voorzien onvoorzien overgeboekt naar onvoorzien onvoorzien.
- Na afronding van een project wordt, na bespreking in het PBO en de Stuurgroep, de bewindspersoon een besluit voorgelegd over de toedeling van een harde meevaller.

Advies

- Zorg ervoor dat het PBO door middel van de interne rapportages vroegtijdig wordt geïnformeerd over voorgenomen mutaties die de post onvoorzien raken.
- Raadpleeg bij twijfel over het in de Stuurgroep te agenderen besluit over een voorgenomen scopewijziging ruim van tevoren de opdrachtgever en FMC. Dit voorkomt mogelijke onduidelijkheid/stagnatie in een latere fase van het proces.

Verslag

Burgemeester Stramanweg 100C
1101 EM Amsterdam

T: +31(0)20 333 99 30
E: secretariaat@zuidasdok.nl
W: www.zuidasdok.nl

Overleg: Opdrachtgeversoverleg
Van: 5.1.2.e

Datum: 28-3-2024
Status: Concept

Aanwezig: 5.1.2.e

Afwezig: 5.1.2.e

0. Opening en mededelingen

De datum voor een tweede bestuurlijk overleg in mei staat nog niet vast. Op 16 mei kunnen niet alle bestuurders fysiek aanwezig zijn. Daarom wordt nog gekeken naar een alternatief moment in de week erna.

1. Verslag OGO 19 maart 2024

Het verslag wordt vastgesteld.

2. Voorbereiding bestuurlijk overleg

a) Beslismemo OVT-2

Buiten Reikwijdte

b) Beslismemo duurzaamheid

Buiten Reikwijdte

c) Presentatie voortgang versoberingsonderzoek

5.1.2.e geeft een toelichting op de concept presentatie. Het OGO besluit de presentatie te splitsen in twee delen: een deel dat gaat over de stand van zaken van de onderzoeken (de voorbeelden worden naar dit deel van de presentatie verplaatst) 5.1.2.b; 5.1.2.i

Centrale boodschap van het tweede deel van de presentatie betreft het volgende:

- Versoberingen worden serieus en grondig bekeken (urgentie laten zien).
- Er zijn geen gemakkelijke mogelijkheden om de spanning op te lossen.

5.1.2.b; 5.1.2.i

- Financieel effect van de opties wordt nog in beeld gebracht.

De presentatie zal voorafgaand aan verzending aan het BO aan het OGO worden voorgelegd.

5.1.2.b; 5.1.2.i

IenW geeft aan dat niet op alle aspecten kwantitatieve gegevens voor handen zijn maar dat een algemene indruk wel te geven is.

d) Agenda bestuurlijk overleg

Het OGO besluit de volgorde van de agendapunten om te draaien en te starten met de presentatie.

3. Rondvraag en sluiting

Agenda

Burgemeester Stramanweg 100C
1101 EM Amsterdam

T: +31(0)20 333 99 30
E: secretariaat@zuidasdok.nl
W: www.zuidasdok.nl

Overleg:	Opdrachtgeversoverleg	Datum:	22-3-2024
Locatie:	Nieuwe Meer (20) B. Stramanweg 100c, Amsterdam + MS Teams	Tijd:	15:15 – 17:15 uur

o. Opening en mededelingen

1. Voorbereiding bestuurlijk overleg mei (bijlage 1 en 2)

5.1.2.e zal aan de hand van een presentatie de besprekpunten voor dit OGO toelichten.
Tevens is de nieuwe concept versie van het hoofdlijndocument toegevoegd.

Besprekpunten OGO:

- Kan deze presentatie zo kan worden uitgewerkt of moet worden uitgegaan van alleen een mondelinge toelichting op het versoberingentraject?
- Gaat u akkoord met de varianten 5.1.2.b; 5.1.2.i

Buiten Reikwijdte

- Wilt u de indeling van onderdelen uit 1a in de pakketten nog wijzigingen?
- Zijn de opdrachtgevende partijen en beheerders in het OGO bereid ook commitment/een inspanningsverplichting te bevestigen op 5.1.2.b; 5.1.2.i
- Wil het OGO het om een ambitieus pakket invullen:
  - o 5.1.2.b; 5.1.2.i
  -
  - o Buiten Reikwijdte
- Opnieuw een duiding door de OGO voorzitter?
- Is het OGO akkoord met de 4 genoemde opties voorleggen aan het OGO?
- Kan het OGO een voorkeursvariant kiezen?

Achtergronddocumenten

Als achtergrondinformatie zijn de onderstaande documenten bijgevoegd. Voor de volgende documenten geldt dat het tussenconcepten zijn. Vanuit het PBO' wordt het review commentaar nog verzameld.

- Spoor 4 Temporiseren (bijlage 3)
- Spoor 5 Notitie Financiën (bijlage 4)
- **Buiten Reikwijdte**

Voor de volgende documenten geldt dat het PBO' het review commentaar heeft ingestuurd en de postbus voor nieuw commentaar gesloten is. Nog niet al het commentaar is verwerkt in de documenten.

- Spoor 1 versoberingen binnen scope (bijlage 6)
- Spoor 2 kansen faseringen (bijlage 7)
- Spoor 3 scopereductie, exclusief bijlagen (bijlage 8)

Voor de volgende documenten geldt dat deze definitief zijn:

- Memo observaties ECF financiële dekking (bijlage 9)
- Advies Q-team (bijlage 10)

2. Verslag OGO 22 april 2024 (bijlage 11)

Gevraagde besluiten:

- *Vaststellen van het verslag van het OGO van 22 april.*

3. Rondvraag en sluiting

Buiten Reikwijdte

Opties voor versobering en besparing bij Zuidasdok

Ten behoeve van het Bestuurlijk Overleg Zuidasdok 21 mei

Versie OGO 7 mei

OGO toelichting

- Dit witte sheets zijn voor het BO voorzien.
- *Vraag aan OGO: Kan deze presentatie zo kan worden uitgewerkt of moet worden uitgegaan van alleen een mondelinge toelichting op het versoberingentraject?*
- Hiertussen zitten blauwe sheets bedoeld voor het OGO (zoals deze sheet), die eruit gaan: De blauwe sheets bevatten:
  - Toelichting en achtergrond voor het OGO
  - Specifieke bespreekpunten voor het OGO

Aanpak en doel

- Eerder heeft u over Zuidasdok gesproken op 17 januari en 5 april, waarbij opdracht gegeven is tot een versoberingstraject.
- Budgetspanning is € 632-782 mln.. Sinds de zomer 2023 is dit stabiel.
- Aanbesteding contract Tunnel gaat laatste fase in met uitvraag aan de markt op 27 mei. 5.1.2.b; 5.1.2.i
- Daarom is voorzien in het BO op 21 mei keuzes te maken hoe nu verder en wat te doen met de opbrengst van versoberingen.

Inhoud Zuidasdok, wat en waarom

Doelstellingen uit 2012

- Internationale toplocatie
- Optimaal verkeer- en vervoernetwerk
- Hoogwaardig OV-knooppunt
- Duurzame inpassing

Ontwikkelingen sindsdien

- Woningbouw 10.000 en verdere verdichting
- Doorgroei (internationaal) spoor afhankelijk van zuidasdok

Projectscope met onder meer

- A10 in een noord- en een zuidtunnel, uitgebreid in hoofd- en parallelbanen
- Uitbreiding station met o.m. een extra passage en ruimte voor een derde perron
- Tram- en busstation
- Aanpassing knooppunten Amstel en Nieuwe Meer
- Geluidschermen, fietstunnel...

Financieel resultaat Werksporen

- Werkspoor 1 – aanpassingen project: € 5.1.2.b
- Werkspoor 2 – meer hinder toestaan: € 5.1.2.b
- Werkspoor 3a – Buiten Reikwijdte
- Werkspoor 3b – 5.1.2.b; 5.1.2.i
- Werkspoor 4 – 5.1.2.b; 5.1.2.i .
- Werkspoor 5 – Buiten Reikwijdte
- Werkspoor 6 – 5.1.2.b; 5.1.2.i .

Bovenstaande getallen kunnen niet worden opgeteld. Wel zijn combinaties mogelijk.

Alle besparingen hebben forse consequenties. 5.1.2.b; 5.1.2.i

Deze getallen blijven onzeker. De besparingen moeten veelal met de aannemer worden uitgewerkt en in overleg met omgeving gerealiseerd.

OGO toelichting

- Volgorde sheets
  - In het OGO is eerder reeds uitgebreid stilgestaan bij de werksporen 1,2 en 3, daarom worden nu eerst uitgebreide de werksporen 4, 5 en 6 besproken.
  - In het BO worden de werksporen wel in de volgorde 1-2-3-4-5-6 toegelicht.
- De werksporen 1, 2 en 3 zijn definitief, de werksporen 4, 5 en 6 zijn nog work-in-progress.

Werkspoor 4 – Uitstelvarianten

- De uitstelopties richten zich op het later bouwen van de noordelijke tunnel en knooppunt Amstel. Hiermee kunnen voldoende uitgaven worden uitgesteld om het tekort op te vangen.
- Keuze na gunning van Tunnel bouwteam aan de slag met:

5.1.2.b; 5.1.2.i

5.1.2.b; 5.1.2.i

Werkspoor 4 – Uitstelvarianten voor het OGO

5.1.2.b; 5.1.2.i

Werkspoor 5 – Financiën - bespreekpunten

5.1.2.b; 5.1.2.i

Werkspoor 5 – Financiën OGO

- Doel is de varianten **5.1.2.b; 5.1.2.i** uit te werken/te bevestigen voor besluitvorming, op basis van input uit werksporen 1, 2 en 3. Op de volgende sheet staat een voorbeeld uitwerking.
- *Vraag aan OGO:* **5.1.2.b; 5.1.2.i**
- **5.1.2.b; 5.1.2.i**

Werkspoor 5 – Financiën – voorbeeld opties

5.1.2.b; 5.1.2.i

Werkspoor 5 – Financiën OGO huiswerk

5.1.2.b; 5.1.2.i

Werkspoor 6 OGO – adviezen (1)

Buiten Reikwijdte

Buiten Reikwijdte

- De ECF adviseert om het programma met versoberingsopties te komen, dit vindt plaats.

Buiten Reikwijdte

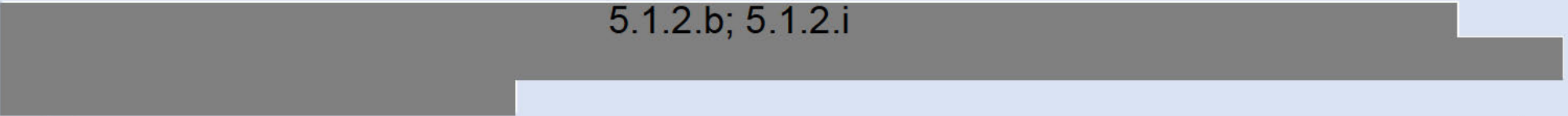
- Buiten Reikwijdte

Werkspoor 6 OGO – adviezen (2)

Buiten Reikwijdte

Buiten Reikwijdte

OGO toelichting m.b.t. werksporen 1,2 en 3

- 5.1.2.b; 5.1.2.i

Buiten Reikwijdte

Buiten Reikwijdte

OGO toelichting m.b.t. werksporen 1,2 en 3

- 5.1.2.b; 5.1.2.i
- Op de volgende sheets zijn voorbeelden gekozen om het effect in beeld te brengen, maar het OGO kan voor een andere invulling kiezen.

Vragen aan het OGO:

- 5.1.2.b; 5.1.2.i
- Buiten Reikwijdte

Werkspoor 1b + 3a : kleine functionele versoberingen

5.1.2.b; 5.1.2.i

- 5.1.2.b; 5.1.2.i
- Het BO wordt gevraagd:
  - Buiten Reikwijdte
- 5.1.2.b; 5.1.2.i

Buiten Reikwijdte

Mogelijk Beperkt en Ambitieus pakket

- Het programma kan een taakstelling opgelegd worden van 5.1.2.b; 5.1.2.i
[redacted]
- 5.1.2.b; 5.1.2.i
[redacted]
- De besparingen moeten veelal met de aannemer worden uitgewerkt en in overleg met omgeving gerealiseerd.

- 5.1.2.b; 5.1.2.i
[redacted]
[redacted]
[redacted]

5.1.2.b. 5.1.2.i

Werkspoor 3b – versoberingen buiten scope

5.1.2.b; 5.1.2.i

5.1.2.b; 5.1.2.i

5.1.2.b; 5.1.2.i

Uitwerking financiers

- 5.1.2.b; 5.1.2.i
[Redacted]
[Redacted]
- Dit gaat uit van het handhaven van de afspraken van november 2022 over een extra bijdragen aan Zuidasdok, waaronder € 165 mln. van gemeente Amsterdam.
- Buiten Reikwijdte
[Redacted]

Bespreken in het OGO

Vragen aan het OGO:

- *Opnieuw een duiding door de OGO voorzitter?*
- *Is het OGO akkoord met de 4 genoemde opties voorleggen aan het OGO?*
- *Kan het OGO een voorkeursvariant kiezen?*

Memo

Aan	Leden van OGO Zuidasdok	Van	ECF Zuidasdok
Datum	26 april 2024		
Ons kenmerk/ID	ZDON-897209740-236		
Onderwerp	Observaties ECF m.b.t. oplossen van vraagstuk financiële dekking ZAD.		

Beste leden van het OGO Zuidasdok,

Met dit stuk informeren we het OGO over de observaties die wij de afgelopen weken hebben gedaan met betrekking tot het uitwerken van oplossingen voor het vraagstuk van de financiële dekking van het programma Zuidasdok.

Vertrekpunt

Uitgangspunt voor onze observaties is het rapport Dekker. Conclusie: realiseer de gehele scope en start voortvarend met de bouw. In het BO van maart 2020 is de scope herbevestigd. Vervolgens hebben zowel exogene als endogene factoren geleid tot een aanzienlijke stijging van de prognose eindstand.

Exogene factoren zijn onder meer de extreme prijsstijgingen in de markt als gevolg van krapte op de arbeidsmarkt en verstoringen in mondiale leveringsketens door COVID en wereldwijde conflicten.

Endogene factoren zijn het voortschrijdend inzicht uit de doorgronding van de opgave met marktpartijen over de manier van bouwen en het daarvoor benodigde geld. De gehanteerde uitgangspunten onder voorgaande kostenramingen bleken door dit voortschrijdend inzicht niet langer houdbaar en moesten worden aangepast.

De in 2020 nieuwgevormde programma-organisatie heeft dit in twee stappen gedeeld met de opdrachtgevers. De eerste keer gebeurde dit op basis van een kostenraming met prijspeil januari 2022. De melding over de hogere kostenraming is besproken in het BO MIRT van november 2022 en deze melding heeft geleid tot een budgetverhoging van € 1,4 miljard.

De tweede keer heeft het programma in de eerste helft van 2023 de vooraankondiging gedaan van een tekort van € 600 tot € 800 mln. Dit tekort met prijspeil januari 2023 is formeel gemeld in de H2 2023 rapportage, waardoor ook de volksvertegenwoordiging (leden Tweede Kamer en gemeenteraad Amsterdam) zijn geïnformeerd.

Doordat de aanbesteding voor Tunnel op dit moment loopt en de aanbesteding van knooppunt Amstel wordt voorbereid, is het oplossen van het dekkingsvraagstuk van Zuidasdok urgent. Voor de aanbesteding Tunnel dient uiterlijk 27 mei 2024 een besluit te zijn genomen.

Buiten Reikwijdte

5.1.2.b; 5.1.2.i

Buiten Reikwijdte

Daarnaast hebben we als procesbewaker deelgenomen aan diverse expertsessies waarin de overige werksporen zijn uitgewerkt. Dit heeft geleid tot de volgende observaties.

Observaties

Buiten Reikwijdte

Buiten Reikwijdte

- Het PBO' is voortvarend aan de slag gegaan met het uitvoeren van de opdracht van het OGO om via 6 werksporen mogelijke oplossingen uit te werken:
  - Werkspoor 1 is gericht op besparingen bij gelijkblijvende scope en aanpak.
  - Werkspoor 2 is gericht op besparingen bij gelijkblijvende scope, maar met een aanpak en faseringen waarin de nadruk ligt op besparingen. Buiten Reikwijdte
  - Werkspoor 3 is gericht op besparingen door te snijden in scope en functionaliteit. Buiten Reikwijdte
  - 5.1.2.b; 5.1.2.i
  - Buiten Reikwijdte
- De leden van het PBO' zijn in staat gesteld om in meerdere reviewrondes te reageren op de documenten die onder regie van de programmaorganisatie zijn opgesteld over de werksporen 1, 2, 3 en 4.
- De leden van het PBO' zijn ook in staat gesteld om te reageren op de documenten die onder regie van het ministerie zijn opgesteld over de werksporen 5 en 6.
- De bestuurders zijn in het BO van 5 april geïnformeerd over de opzet en voortgang van het onderzoek naar besparingsopties. De centrale boodschap was dat de verwachting is dat 5.1.2.b; 5.1.2.i en dat er in het BO van mei geen gemakkelijke keuzes zullen voorliggen.

Oordeel

Buiten Reikwijdte

Wij constateren dat zowel de leden van het PBO' als de programmaorganisatie hebben gedaan wat redelijkerwijs van hen verwacht mocht worden bij het uitwerken en reviewen van de verschillende werksporen.

Buiten Reikwijdte

Tot slot

Het is belangrijk om te blijven beseffen en communiceren dat de prognose eindstand van Zuidasdok een modelmatig berekend getal is op basis van de huidige inzichten en geen 100% zekerheid voor de toekomst biedt. De onzekerheden die horen bij een complex meerjarig programma als Zuidasdok vertalen zich in een aanzienlijke bandbreedte rondom de prognose eindstand.

5.1.2.b; 5.1.2.i

Advies

Burgemeester Stramanweg 100C
1101 EM Amsterdam

T: +31(0)20 333 99 30
E: secretariaat@zuidasdok.nl
W: www.zuidasdok.nl

Onderwerp: **Versoeringen Zuidasdok, Spoor 3**
Aan: OGO Zuidasdok
Van: Kwaliteitsteam Zuidasdok

Datum: 2-5-2024
Status: Definitief

Inleiding

Het programma Zuidasdok is door haar opdrachtgevers gevraagd via verschillende sporen mogelijke besparingen te onderzoeken om het ontstane tekort van 600-800 mln. te verkleinen. In spoor 3 worden de financiële en ruimtelijke consequenties onderzocht van mogelijke wijziging van (delen van) de scope van het project. Dit heeft geleid tot een uitgebreid aantal varianten, samengevat in de 'Eindrapportage - Spoor 3, 20240425 v0.3'.

De mogelijke impact van een aantal varianten is zo groot dat het Kwaliteitsteam Zuidasdok zich genoodzaakt voelt om via deze weg het OGO te adviseren. De varianten vallen buiten het geldende toetsingskader. Het Kwaliteitsteam relateert daarom de impact van de scopereducties aan de hoofddoelstellingen van Zuidasdok :

1. Verdere realisatie van een internationale toplocatie als integraal onderdeel van de regio en de stad Amsterdam.
2. Een optimaal functionerend hoogwaardig verkeer- en vervoersnetwerk.
3. Een kwalitatief hoogwaardig OV-knooppunt van internationale allure.
4. Duurzame inpassing van de infrastructuur i.c.m. stedenbouw

Op basis van deze vier hoofddoelstellingen beoordeelt het Kwaliteitsteam in het navolgende advies de meest ingrijpende varianten (5.1.2.b; 5.1.2.i) op de ruimtelijke kwaliteit. Waarbij ruimtelijke kwaliteit breed is gedefinieerd als de optelsom van gebruikswaarde (bruikbaarheid en functionaliteit), belevingswaarde (esthetiek en sociale veiligheid) en toekomstwaarde (beheerbaarheid en aanpasbaarheid).

Impact scopereducties op doelstellingen Zuidasdok

Doelstelling 1 - Verdere realisatie van een internationale toplocatie als integraal onderdeel van de regio en de stad Amsterdam.

Er is maar één internationale toplocatie in Nederland die zich kan meten met de andere toplocaties in Londen, Parijs, Brussel en Frankfurt. De Zuidas heeft een internationaal vestigingsklimaat van nationaal belang. Dit is ontstaan door decennialange inspanningen van rijk, regio, stad en private partijen. Een internationale toplocatie kent een volwaardig centrummilieu met ruimte voor werk, wonen, onderwijs, gezondheidszorg, grote en kleine publieksfuncties en ruimte voor ontmoeting in de openbare ruimte. Zowel de gemeente als private partijen anticiperen in talloze stedelijke en lokale projecten op de nieuwe stedelijke context conform TB Zuidasdok. De gemeente zet in op eigenstandige centrummilieus rondom de grote stations. Tegelijkertijd zijn er verschillende transformaties van aanpalend vastgoed rondom het huidige station Zuid gerealiseerd of in voorbereiding. 5.1.2.b; 5.1.2.i

[Redacted text block]

Doelstelling 2 - Een optimaal functionerend hoogwaardig verkeer- en vervoersnetwerk.

Nederland staat voor een grote opgave van de transitie naar een toekomstbestendige leefomgeving. Bereikbaarheid is daarbij een van de belangrijkste opgaven. Nieuwe woningbouwlocaties, maar ook de toegang tot werk en voorzieningen, zijn allen afhankelijk van duurzame en toekomstvaste mobiliteit. Zowel de snelwegen als het openbaar vervoer spelen dus een belangrijke rol in het oplossen van maatschappelijke opgaven, zeker waar ruimte schaars is.

Het versterken van de connectiviteit op de Zuidas speelt in het nationale en regionale netwerk van de toekomst een cruciale rol, met name de verknoping van OV. Na jaren van studie- en versoberingsronden is de OV-knoop Amsterdam Zuid gereduceerd tot een eenvoudig en compact station met twee passages op maaiveld, die buitenom met elkaar verbonden zijn via een plint met stationsvoorzieningen. Vanwege deze eenvoudige opzet speelt de openbare ruimte rondom het station een essentiële rol voor de overstap op regionaal en lokaal openbaar vervoer (bus/tram) en fiets. De OV-knoop is dus afhankelijk van een goed functionerende openbare ruimte met voldoende maat om alle stromen te organiseren, een aantrekkelijk verblijfsklimaat te realiseren en de aanhechting op de stad te organiseren. 5.1.2.b; 5.1.2.i

[Redacted text block]

Doelstelling 3 - Een kwalitatief hoogwaardig OV-knooppunt van Internationale allure.

Een belangrijke reden om de snelweg ondergronds te leggen is de toekomstige realisatie van een derde perron voor de noodzakelijke internationale snelle treinverbindingen naar Engeland en Duitsland. Deze snelle treinverbindingen spelen een cruciale rol in de ontwikkeling van de continentale verbindingen die het alternatief moeten worden voor korte Europese vluchten. Zo ontstaat er ruimte op Schiphol om de luchthaven ook op lange termijn te versterken als knooppunt in de wereldwijde netwerken.

Er is maar één plek in de Amsterdamse regio waar een dergelijke knoop op een vanzelfsprekende wijze ingepast kan worden, en dat is op de OV-knoop Amsterdam Zuid. [REDACTED]

5.1.2.b; 5.1.2.i

Doelstelling 4 - Duurzame Inpassing van de Infrastructuur i.c.m. stedenbouw

De ruimtelijke afhankelijkheid tussen Zuidasdok en Zuidas is groot. De ordentelijke aanhechting van de infrastructurele ingrepen op de omgeving is vanaf het begin van de planvorming uitgangspunt geweest. De essentie van het dokmodel is dat dubbel ruimtegebruik (ondergronds en bovengronds) volstrekt logisch is op de plek met de hoogste m2-prijs van Nederland. Zo alleen is het mogelijk om een aantrekkelijke, sociaal veilige en gezonde leefomgeving op maaiveld te realiseren. Het verbeteren van de bereikbaarheid gaat zo hand in hand met het versterken van het leef- en verblijfskwaliteit.

Zuidas wordt gebouwd in hoge dichtheid en de druk op de openbare ruimte is hoog. Het gebruik van deze openbare ruimte verandert. In plaats van het hoofdzakelijk accommoderen van vervoersstromen, ligt bij inrichting van de openbare ruimte tevens een opgave voor het maken van aangename, gezonde en sociaal veilige stationsomgeving. [REDACTED] 5.1.2.b; 5.1.2.i

5.1.2.b; 5.1.2.i

Advies Kwaliteitsteam Zuidasdok

Het Kwaliteitsteam ziet de verkenning van de mogelijke scopereducties als een goede gelegenheid om allereerst de kernvraag te stellen: is dit sleutelproject, dat in de jaren negentig is geïnitieerd, nog van deze tijd is? Alle andere sleutelprojecten (Rotterdam CS, Den Haag CS, Utrecht CS, Arnhem CS en station Breda) zijn inmiddels gerealiseerd en de gebiedsontwikkeling van de Zuidas is vooruitgesneld op de realisatie van Zuidasdok.

Op dit moment werkt de Rijksoverheid op verschillende dossiers aan een herijking van het nationaal beleid. Maar zowel bij BZK (Nota Ruimte), IenW (Mobiliteitsvisie 2050 en Toekomstbeeld OV) en EZK (Topsectoren en Programma ruimte voor economie) speelt de gebiedsontwikkeling op de Zuidas, de aanpak van de A10 en de OV-Knoop een belangrijke rol. Ook in de regionale en Amsterdamse toekomstvisies (Omgevingsvisie 2050 en Ontwikkelstrategie 2035) is het belang van een verdere ontwikkeling van Zuidas als centrummilieu en de realisatie van compacte OV-knoop groot. Het Kwaliteitsteam komt daarom tot de conclusie dat het realiseren van een toekomstbestendige Zuidas nog steeds van nationaal en regionaal belang is en onverminderd voortgezet moet worden.

Door de zeer beperkt beschikbare ruimte en de unieke ligging in het OV-netwerk kent het project een aantal ruimtelijke afhankelijkheden die niet los van elkaar gezien kunnen worden:

1. Om ruimte te maken voor een toekomstbestendige internationale spoorverbindingen is ruimte nodig om het derde perron te kunnen realiseren.
2. Om een (internationale) OV-knoop te kunnen realiseren is openbare ruimte nodig aan beiden van het station voor de verbinding tussen de twee stations-passages en de verbinding met het regionale openbaar vervoer en de fiets.
3. Om een internationaal vestigingsklimaat te kunnen realiseren is er ruimte nodig voor sociaal veilige en aantrekkelijke verbindingen via de openbare ruimte naar de omliggende wijken. Bovendien is er ruimte nodig voor ontmoeting, verblijven en vergroening.

5.1.2.b; 5.1.2.i

5.1.2.b; 5.1.2.i

Graag zijn we bereid ons advies mondeling toe te lichten,

Kwaliteitsteam Zuidasdok

5.1.2.e

Het Kwaliteitsteam Zuidasdok bestaat uit experts op het gebied van architectuur, stedenbouw en landschap. Het Kwaliteitsteam is aangesteld door de stakeholders van het programma Zuidasdok. Het Kwaliteitsteam adviseert de programma directie Zuidasdok voor ruimtelijke zaken binnen de scope van het programma. Zij adviseert het OGO voor zaken welke de scope van het programma overstijgen.

Verslag

Burgemeester Stramanweg 100C
1101 EM Amsterdam

T: +31(0)20 333 99 30
E: secretariaat@zuidasdok.nl
W: www.zuidasdok.nl

Overleg: Opdrachtgeversoverleg
Van: 5.1.2.e

Datum: 22-4-2024
Status: Concept

Aanwezig: 5.1.2.e

0. Opening en mededelingen

- Het OGO besluit, ondanks dat gedeputeerde Olthof naar verwachting niet beschikbaar is, het bestuurlijk overleg op 21 mei te bevestigen gezien er geen andere mogelijkheden zijn voor 27 mei.
- Ter voorbereiding van dit OGO zijn diverse concept documenten verspreid, waarin nog niet al het commentaar van de betrokkenen is verwerkt.

1. Verslag OGO 28 maart en BO 5 april

- Het verslag van 28 april wordt vastgesteld.
- Ingestemd wordt met het agenderen van het concept verslag van het BO van 5 april voor het volgende BO.

2. Voorbereiding bestuurlijk overleg mei

Spoor 1

5.1.2.e licht toe dat in spoor 1 een behoorlijk aantal versoberingen in beeld zijn gebracht.

Buiten Reikwijdte

Buiten Reikwijdte

5.1.2.b; 5.1.2.i

Buiten Reikwijdte

Spoor 2

Buiten Reikwijdte

Buiten Reikwijdte

Het OGO concludeert dat er nu geen definitief besluit kan worden genomen, maar dat verder onderzoek zinvol lijkt.

Spoor 3

5.1.2.b; 5.1.2.i

In het OGO wordt gevraagd of er varianten zijn die voor partijen niet bespreekbaar zijn.

- 5.1.2.b; 5.1.2.i

- 5.1.2.e geeft aan dat het onderzoek in spoor 3 invulling geeft van de opdracht die het BO heeft gegeven. In het onderzoeksrapport zou ook inzichtelijk moeten worden gemaakt welke onderdelen wel worden gerealiseerd.

- 5.1.2.b; 5.1.2.i

-

Spoor 4 – temporiseren

Zuidasdok geeft aan dat voor spoor 4 nog een korte notitie wordt opgesteld. 5.1.2.e benadrukt dat in geval van positieve besluitvorming in mei, geen sprake is van een fuik. Er zijn daarna nog meerdere go / no go momenten.

5.1.2.b; 5.1.2.i

Spoor 5 - financiën

5.1.2.e geeft aan dat in dit spoor nog 2 uit te werken aspecten zijn:

5.1.2.b; 5.1.2.i

Het OGO vraagt om ook inzicht te geven in de posten benoemd / onbenoemd onvoorzien in de verschillende deelprojecten. Zuidasdok pakt dit op.

Buiten Reikwijdte

Hoofdpijnen

5.1.2.b; 5.1.2.i

licht toe dat hiervoor plaatjes worden opgesteld. Partijen moeten goed kunnen doorleven wat men wel en niet krijgt na realisatie van één van de varianten. Voorkomen moet worden dat partijen 5.1.2.b; 5.1.2.i betalen voor iets wat men eigenlijk niet wenst te hebben. Bewuste besluitvorming is belangrijk.

5.1.2.e geeft aan dat de noodzaak van Zuidasdok niet ter discussie staat. De gebiedsontwikkeling gaat uit van de realisatie van het volledige programma. Het is van belang dat de opdrachtgevers laten zien dat op kosten wordt gestuurd, en bereid zijn om ook hele pijnlijke maatregelen bespreekbaar te maken. Het gesprek daarover zal blijvend gevoerd moeten worden.

5.1.2.e vraagt aandacht voor de relatie tussen Zuidasdok en de andere investeringsprojecten (de mand).

5.1.2.b; 5.1.2.i

De ECF geeft aan een notitie in voorbereiding te hebben over de observaties die het ECF-team de afgelopen weken heeft gedaan. Het ECF-team heeft de rapportage van mw. Dekker als uitgangspunt genomen, waarin wordt geconcludeerd dat de gehele scope gerealiseerd zou moeten worden. Daarmee is de huidige situatie vooral een dekkingsvraagstuk. De notitie zal worden geagendeerd voor het OGO van 7 mei.

Het OGO concludeert dat gestreefd moet worden naar 1 advies vanuit het OGO. Voor het complete beeld zijn de notities uit spoor 4, 5 en 6 nog nodig.

5.1.2.b; 5.1.2.i

3. Rondvraag en sluiting

- Na het BO op 21 mei kan 5.1.2.e geen trekker meer zijn vanwege andere werkzaamheden.

Pagina: 5/5
Datum: 22-4-2024
Status: Concept

- Besloten wordt nog een extra OGO in te plannen in de week voor het BO.
- Bij de stukken voor het OGO zit een notitie van de ECF met daarin de Uitwerking van de adviezen over taakstelling en beheer post Onvoorzien. Daarmee beschouwt de ECF deze actie als afgedaan.
- Op 7 mei vervangt 5.1.2.e in het OGO.

Agenda

Burgemeester Stramanweg 100C
1101 EM Amsterdam

T: +31(0)20 333 99 30
E: secretariaat@zuidasdok.nl
W: www.zuidasdok.nl

Overleg:	Opdrachtgeversoverleg	Datum:	14-5-2024
Locatie:	Nieuwe Meer (20) B. Stramanweg 100c, Amsterdam + MS Teams	Tijd:	10:00 – 11:30uur

1. Opening en mededelingen

2. Voorbereiding bestuurlijk overleg (bijlage 1, 2 en 3)

Bijgevoegd zijn de volgende stukken:

- Concept agenda BO inclusief bespreekpunten voor het OGO
- Concept presentatie BO
- Concept hoofdlijndocument. NB: deze laatste versie is nog niet gereviewd door alle partijen.

3. Vaststellen eindrapportages 1 t/m 4 (bijlage 4, 5, 6, 7)

Het OGO wordt gevraagd de eindrapportages 1 t/m 4 vast te stellen. De hoofdrapportages zijn bijgevoegd, de bijlagen zijn op aanvraag beschikbaar. Voor de eindrapportage van spoor 3 wordt het OGO gevraagd om te besluiten of de verschillende bijlagen van de partners als bijlagen bij de rapportages toegevoegd mogen worden. Zie voor het overzicht pagina 34 van de eindrapportage.

4. Rondvraag en sluiting

Bestuurskern
Dir. Openbaar Vervoer en
Spoor
Rijksinfrastructuur

Den Haag
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

Contactpersoon

Datum
21 mei 2024

agenda

Betreft	Bestuurlijk Overleg Zuidasdok
Vergaderdatum	21 mei 2024
Vergadertijd	16.15 – 17.00 uur
Vergaderplaats	Den Haag, Rijnstraat 8 - Maaszaal + Webex

---

1. Opening en mededelingen

2. Onderzoek versoeringen (bijlage 1 en 2)

Toelichting: In het Bestuurlijk Overleg Zuidasdok van 17 januari 2024 is besproken dat er een verwacht tekort is op Zuidasdok van 600-800 mln. **Uitgangspunt hierbij is dat partijen de eerder overeengekomen bijdragen aan Zuidasdok [of investeringspakket BO MIRT 2022] herbevestigen.** Het Bestuurlijk Overleg Zuidasdok heeft verzocht besparingen in beeld te brengen¹. De versoeringen zijn in drie werksporen uitgewerkt:

- werkspoor 1: versoeringen binnen scope;
- werkspoor 2: anders bouwen/faseren binnen scope;
- werkspoor 3: scopereductie.

Daarnaast is ook gekeken naar mogelijkheden om de besluitvorming of de uitvoering te temporiseren, zijn de financiën in beeld gebracht en is gekeken naar een versterking van de governance.

In het Bestuurlijk Overleg van 5 april heeft u kennisgenomen van de tussenresultaten. Het hoofdlijndocument en bijgevoegde presentatie bevatten een samenvatting van de resultaten. Indien het Bestuurlijk Overleg dat wenst kan **5.1.2.e** aan de hand van de presentatie voor een toelichting zorgen.

---

¹ Versoeringen binnen scope worden in beeld gebracht op verzoek van het Bestuurlijk Overleg Zuidasdok. Versoeringen buiten scope worden onder verantwoordelijkheid van het Rijk uitgevoerd. Amsterdam zal meewerken aan de benodigde informatieverstrekking. De aansturing is belegd bij het OGO.

Gevraagd besluit BO: U wordt gevraagd kennis te nemen van de presentatie en stukken.

Bestuurskern
Dir.Openbaar Vervoer en
Spoor
Rijksinfrastructuur

Bespreekpunten voor het OGO:

Datum
21 mei 2024

- 5.1.2.b; 5.1.2.i

3. Oplossingsrichtingen

Toelichting: Als referentie is in beeld gebracht welke aanvullende bijdragen van partijen nodig zijn indien niet tot een besparing wordt overgegaan. In deze situatie zou bij een besluit tot aanvullende dekking sprake zijn van de volgende verdeling: een aanvullende bijdrage van het Rijk ter hoogte van € 5.1.2.b en van Amsterdam ter hoogte van € 5.1.2.b. (waarvan indexeringsrisico € 5.1.2.b en het volledig benutten van de Amsterdamse cap € 5.1.2.b

In het opdrachtgeversoverleg zijn de volgende oplossingsrichtingen besproken:

3.1 Scopereductie.

Verschillende varianten voor scopereductie zijn in beeld gebracht waarmee het tekort kan worden opgelost. Daarvoor wordt verwezen naar tabel 5 van het hoofdlijndocument. 5.1.2.b; 5.1.2.i

5.1.2.b; 5.1.2.i

Gevraagd besluit BO: 5.1.2.b; 5.1.2.i .

3.2 (Financiële) Bouwstenen.

5.1.2.b;5.1.2.i

De
bouwstenen worden hieronder toegelicht.

a) Het markteffect

5.1.2.b; 5.1.2.i

- b) Het opleggen van een taakstelling. Het bestuurlijk overleg kan aan het OGO en de programmaorganisatie opdracht geven tot het realiseren van een taakstelling. De resultaten uit de spoor 1 (versoeringen binnen scope) en spoor 2 (anders bouwen / faseren binnen scope) vormen hiervoor een richtinggevend kader.

5.1.2.b; 5.1.2.i

Het ECF-team (eigenstandige control functie) van het programma heeft een taakstelling als inspanningsverplichting voorgesteld ter hoogte van € 5.1.2.b gebaseerd op de endogene tegenvallers van het huidige tekort.

- c) Het indexeringsrisico. In de BOK is afgesproken indien het bestuurlijk overleg besluit tot een aanvullende bijdrage dat het Rijk en de gemeente Amsterdam het indexeringsrisico dragen in de verhouding 75% (Rijk) resp. 25% (gemeente), waarbij de gemeente Amsterdam nadere afspraken kan maken met de Vervoerregio Amsterdam over een extra subsidiabele bijdrage van de Vervoerregio Amsterdam. Het indexeringsrisico dat voor 25% door de gemeente wordt gedragen is geen onderdeel van de overeengekomen Amsterdamse 'cap' in het projectrisico. 5.1.2.b; 5.1.2.i

Het indexeringsrisico is voor Amsterdam berekend op € 5.1.2.b. Voor het Rijk is dit berekend op € 5.1.2.b.

- d) 5.1.2.b; 5.1.2.i

5.1.2.b; 5.1.2.i

5.1.2.b; 5.1.2.i

/ervoer en
uur

*Er is reeds € 87 mln vanuit OVAH overgeheveld vanwege het opdragen van het deelproject OVT-2 aan bouwcombinatie Nieuw-Zuid.

5.1.2.b; 5.1.2.i

Gevraagd besluit BO:

5.1.2.b; 5.1.2.i

5.1.2.b; 5.1.2.i

5.1.2.b; 5.1.2.i

Bestuurskern
Dir. Openbaar Vervoer en
Spoor
Rijksinfrastructuur

Datum
21 mei 2024

Gevraagde besluiten:

- a) 5.1.2.b; 5.1.2.i.

Bespreekpunten OGO:

5.1.2.b; 5.1.2.i

- b) Vaststellen of het BO bouwstenen wil meegeven in de uitstel variant.

Bespreekpunten OGO: OGO kiest welke bouwstenen, zie hieronder.

5.1.2.b; 5.1.2.i

- Taakstelling: Hoogte taakstelling: Het OGO wordt gevraagd om een uitspraak te doen over een realistische hoogte van de taakstelling, gebaseerd op onderstaande bespreekpunten.

- o Te behalen besparing spoor 1: 5.1.2.e

5.1.2.b; 5.1.2.i

Buiten Reikwijdte

urskern
openbaar Vervoer en
nfrastructuur
m
i 2024

5.1.2.b; 5.1.2.i

c) *Bespreekpunten financiële invulling.*

[Bespreekpunten OGO:](#)

5.1.2.b; 5.1.2.i

5.1.2.b; 5.1.2.i

Bestuurskern

Dir. Openbaar Vervoer en
Spoor
Rijksinfrastructuur

4. Governance

Toelichting:

Datum

21 mei 2024

5.1.2.b; 5.1.2.i

5. Verslag bestuurlijk overleg 5 april 2024 (bijlage 3)

Gevraagd besluit: Vaststellen van het verslag van het BO 5 april 2024.

6. Rondvraag en sluiting

Hoofdlijnendocument onderzoek versoeringen Zuidasdok

1. Inleiding

In het Bestuurlijk overleg Zuidasdok van 17 januari 2024 is besproken dat er een verwacht tekort is op Zuidasdok van 600-800 mln. Het Bestuurlijk Overleg Zuidasdok heeft verzocht besparingen Zuidasdok in beeld te brengen¹. Na opdracht van het OGO Zuidasdok heeft de programmaorganisatie Zuidasdok hier samen met een vertegenwoordiging van de opdrachtgevers invulling aan gegeven.

De versoeringen zijn in drie werksporen uitgewerkt:

- werkspoor 1: versoeringen binnen scope,
- werkspoor 2 'anders bouwen/faseren binnen scope',
- werkspoor 3 'scopereductie').

5.1.2.b; 5.1.2.i

Buiten Reikwijdte

5.1.2.b; 5.1.2.i

5.1.2.b; 5.1.2.i

2.1 Versoeringen binnen scope met gelijke functionaliteit

Buiten Reikwijdte

Buiten Reikwijdte

Tabel 1

2.2 Versoberingen binnen scope met aanpassing functionaliteit (werkspoor 1)

Buiten Reikwijdte

2.3 Versoberingen binnen scope met aanpassing functionaliteit (werkspoor 3)

Buiten Reikwijdte

3. 'Anders bouwen/faseren binnen scope'

Buiten Reikwijdte

Buiten Reikwijdte

4. Beperkte aanpassing BOK: € -/- 0-70 mln.

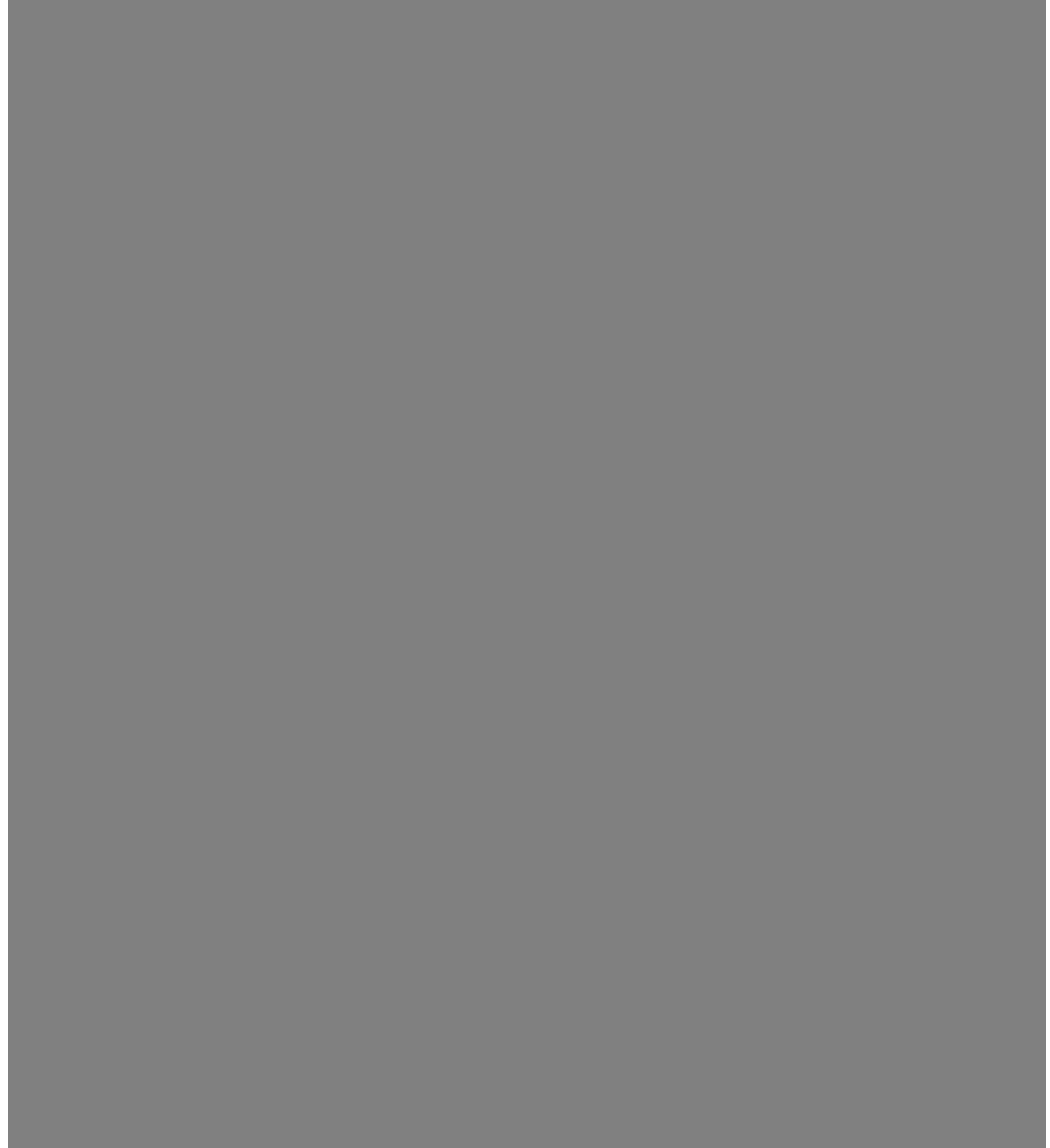
5.1.2.b; 5.1.2.i

5.1.2.b; 5.1.2.i

5.1.2.b; 5.1.2.i

5.1.2.b; 5.1.2.i

5.1.2.b; 5.1.2.i

Buiten Reikwijdte	
	5.1.2.b;5.1.2.i

Buiten Reikwijdte

Agenda

Burgemeester Stramanweg 100C
1101 EM Amsterdam

T: +31(0)20 333 99 30
E: secretariaat@zuidasdok.nl
W: www.zuidasdok.nl

Overleg:	Opdrachtgeversoverleg	Datum:	6-6-2024
Locatie:	Zuidasdok Homebase Amsterdam, zaal Nieuwe Meer, Burg. Stramanweg 100c	Tijd:	13:00 – 14:30 uur

o. Opening en mededelingen

1. Verslag OGO 7 en 14 mei 2024 , actielijst en spoorboekje (bijlage 1 a t/m d) Gevraagd besluit:

- Het OGO wordt gevraagd de verslagen van 7 en 14 mei vast te stellen.
- Ter kennisname is de actielijst en het spoorboekje bijgevoegd.

2. Terugblik Bestuurlijk Overleg d.d. 21 mei 2024 (bijlage 2, nazending)

3. Q1-2024 rapportage (bijlage 3a en b)

Gevraagde besluiten:

- Vaststellen van de kwartaalrapportage Q1 2024.
- Kennis te nemen en bespreken van de in de bijlage beschreven adviezen van de ECF.

4. Marktbenadering knooppunt Amstel (bijlage 4a en b)

Buiten Reikwijdte

5. Voorstel opvolging 5.1.2.e (bijlage 5)

Buiten Reikwijdte

6. Hamerstukken:

- Inrichting Integrale Project Administratie Zuidasdok (bijlage 6a)
- Versoberingsonderzoeken werksporen 1 t/m 6 (bijlage 6b, c, d, e, f en g)

7. Rondvraag en sluiting

Verslag

Burgemeester Stramanweg 100C
1101 EM Amsterdam

T: +31(0)20 333 99 30
E: secretariaat@zuidasdok.nl
W: www.zuidasdok.nl

Overleg:

Opdrachtgeversoverleg

Datum: 7-5-2024

Van:

5.1.2.e

Status: Concept

Aanwezig: 5.1.2.e

[Redacted text block]

1. Voorbereiding Bestuurlijk Overleg

Concept eindpresentatie

In het OGO ligt een concept eindpresentatie voor het bestuurlijk overleg voor. Daarin zijn de bespreekpunten voor het OGO opgenomen op de blauwe sheets. De presentatie is nu vanuit de inhoud opgebouwd, maar in het BO zullen de uiteindelijke oplossingsrichtingen centraal staan. De vier oplossingsrichtingen zijn nu: 1) scopereductie, 2) 5.1.2.b; 5.1.2.i en 4) uitstelvariant d.w.z. alleen de verplichting aangaan voor de zuidelijke tunnel. [Redacted]

5.1.2.b; 5.1.2.i

Het OGO geeft complimenten voor het vele werk en voor de samenwerking tussen de verschillende teams. Ten aanzien van de presentatie worden de volgende opmerkingen gemaakt:

- Verzocht wordt de doelstellingen van het programma te herhalen.
- In de presentatie ook de context BO MIRT 2022 benoemen.
- Ontwikkelingen in de gebiedsontwikkeling benoemen.

Werkspoor 4 - temporiseren

5.1.2.b; 5.1.2.i

5.1.2.b; 5.1.2.i

Werkspoor 5 – Financiën

5.1.2.b; 5.1.2.i

Spoor 1 - versoberingen

Buiten Reikwijdte

Spoor 2 – kansen fasering

Buiten Reikwijdte

Pagina: 3/3
Datum: 7-5-2024
Status: Concept

Buiten Reikwijdte

2. Verslag 22 april 2024
Het verslag wordt vastgesteld.

3. Rondvraag en sluiting

Buiten Reikwijdte

5.1.2.b; 5.1.2.i

Verslag

Burgemeester Stramanweg 100C
1101 EM Amsterdam

T: +31(0)20 333 99 30
E: secretariaat@zuidasdok.nl
W: www.zuidasdok.nl

Overleg:

Opdrachtgeversoverleg

Datum: 14-5-2024

Van:

5.1.2.e

Status: Concept

Aanwezig: 5.1.2.e

1. Opening en mededelingen

2. Voorbereiding bestuurlijk overleg

Terugkoppeling vooroverleg bestuurders

De OGO leden hebben vooroverleg gehad met de regio bestuurders en de bewindspersonen. De voorlopige beelden worden uitgewisseld.

5.1.2.b; 5.1.2.i

er zou met voorbehoud van akkoord van de accountant een verplichting kunnen worden aangegaan voor de bouwteamfase (waarin het integrale ontwerp voor beide tunnels wordt uitgewerkt) en voor de realisatie van de zuidelijke tunnel, er is bestuurlijk commitment voor de BO MIRT afspraken uit 2022

5.1.2.b; 5.1.2.i

5.1.2.b; 5.1.2.i

Concept agenda BO

In het OGO ligt de concept agenda voor het BO voor, met daarin de besprekpunten voor het OGO. Het OGO besluit om het volgende aan het BO voor te leggen:

- Indien de bestuurders dat wenselijk vinden, te starten met een korte presentatie over het versoberingstraject waarin ook de doelstellingen van Zuidasdok worden herhaald.

- Het TB en de integrale scope (noordelijke en zuidelijke tunnel) te bevestigen.
- Na gunning van project Tunnel de financiële verplichting aan te gaan voor de uitwerking van de integrale scope (tunnel Zuid + tunnel Noord) tot op voorontwerp niveau en voor de realisatie van de zuidelijke tunnel.

5.1.2.b; 5.1.2.i

- De mogelijkheden van een robuustere bouwmethode worden nader onderzocht, echter zonder hier een taakstelling aan te koppelen.

5.1.2.b; 5.1.2.i

- Als onderdeel van de uitgangspunten worden de MIRT afspraken 2022, en het commitment van partijen, expliciet op de agenda geplaatst.
- Gezien het lopende aanbestedingsproces tunnel af te spreken om uiterlijk in de 2e helft van 2025, 5.1.2.b; 5.1.2.i afspraken te maken over het al dan niet ophogen van het budget Zuidasdok 5.1.2.b; 5.1.2.i Dit mede in het licht van BO MIRT afspraken 2022.
- Ter bewaking van de afspraken en om dekking eind 2025 voor te bereiden gaat het OGO de bestaande governance beter invullen.
- Een apart agendapunt over communicatie.

5.1.2.b; 5.1.2.i

Naar verwachting wordt woensdag avond het nieuwe programma-akkoord gepubliceerd. Er zal worden gecheckt of dat nog consequenties kan hebben voor de agenda voor het BO.

3. Rondvraag en sluiting

Actielijst OGO

28 maart 2024

	OGO / BO	Onderwerp	Actie	Belegd bij	Deadline
	21/05/2024	Taakstelling	<div>5.1.2.b; 5.1.2.i</div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div>	OGO	Medio 2025

Buiten Reikwijdte

	21/05/2024	Financiën	<div>5.1.2.b; 5.1.2.i</div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div>	OGO	N.t.b.
	21/05/2024	Besluitvorming medio 2025	Een besluit over de uitvoering en financiering van de noordelijke tunnel moet op een later moment worden genomen. Partijen spreken af om uiterlijk in de 2e helft van 2025 afspraken te maken over het al dan niet ophogen van het budget Zuidasdok. Dit mede in het licht van BO MIRT afspraken 2022.	OGO	Medio 2025

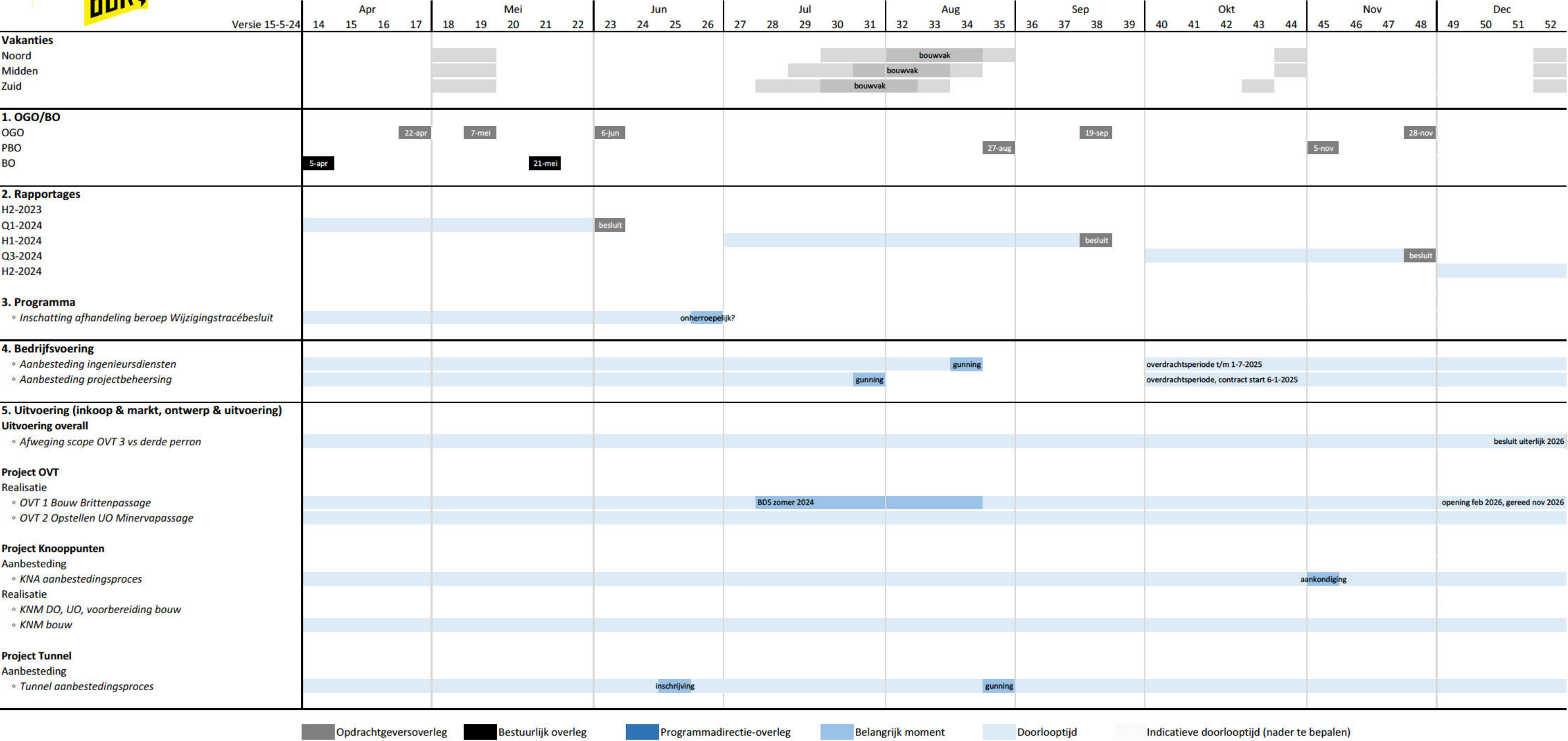
Buiten Reikwijdte

Spoorboekje programma Zuidasdok 2024

Verslag

Burgemeester Stramanweg 100C
1101 EM Amsterdam

T: +31(0)20 333 99 30
E: secretariaat@zuidasdok.nl
W: www.zuidasdok.nl

Overleg:

Bestuurlijk Overleg

Datum: 21-5-2024

Van:

5.1.2.e

Status: Concept

Aanwezig: Minister Harbers (IenW), Staatssecretaris Heijnen (IenW), wethouder Van Dantzig (Amsterdam), wethouder Van der Horst (Amsterdam), DB-lid wethouder Ruigrok (VRA), gedeputeerde Olthof (provincie Noord-Holland), 5.1.2.e (IenW), 5.1.2.e (IenW), 5.1.2.e (IenW), 5.1.2.e (IenW), 5.1.2.e (IenW), 5.1.2.e (IenW), 5.1.2.e (RWS), 5.1.2.e (RWS), 5.1.2.e (Amsterdam), 5.1.2.e (Amsterdam), 5.1.2.e (Amsterdam), 5.1.2.e (Amsterdam), 5.1.2.e (VRA), 5.1.2.e (VRA), 5.1.2.e (VRA), 5.1.2.e (VRA), 5.1.2.e (provincie Noord-Holland), 5.1.2.e (Zuidasdok), 5.1.2.e (Zuidasdok), 5.1.2.e (secre.)

1. Opening en mededelingen

Harbers opent de vergadering en licht toe dat tijdens de vorige bestuurlijke overleggen is gesproken over het tekort Zuidasdok. 5.1.2.b; 5.1.2.i

2. Onderzoek versoberingen

Aan de hand van een presentatie zoals is bijgevoegd geven 5.1.2.e en 5.1.2.e een toelichting en duiding op de resultaten van de onderzoeken.

3. Voorstel opdrachtgeversoverleg

Bevestiging TB en scope en faseringsvariant

Het bestuurlijk overleg wordt gevraagd het Tracébesluit en de integrale scope (noordelijke en zuidelijke tunnel) te bevestigen, 5.1.2.b; 5.1.2.i

5.1.2.b; 5.1.2.i

aanbesteding en de realisatie van tunnel zuid. Er zijn onvoldoende middelen voor de realisatie van tunnel noord.

5.1.2.b; 5.1.2.i

Ruigrok dankt de betrokkenen voor het vele werk dat is verricht. Zij geeft aan dat Zuidasdok voorwaardelijk is voor het kunnen realiseren van het project derde perron. Het belang van het derde perron wordt gesteund door de verschillende regionale partners.

Buiten Reikwijdte

Versoeringen / taakstelling, uitgangspunten en (financiële) vooruitblik

Het bestuurlijk overleg wordt gevraagd om te besluiten tot een taakstelling ter hoogte van € 70 mln. Ook wordt de ruimte gevraagd voor het nader onderzoeken van een robuustere bouwmethode door het toestaan van meer hinder.

5.1.2.b; 5.1.2.i

Buiten Reikwijdte

Van Dantzig vraagt aandacht voor de gemeenteverkiezingen in 2026. Dat maakt de positie van Amsterdam medio 2025 minder wendbaar. Het is daarom belangrijk snel een proces voor de komende periode uit te werken en snel met het nieuwe kabinet om tafel te gaan.

Harbers geeft aan dat hij de besluiten op korte termijn wil laten vastleggen als Ministerraadbesluit. De onderbouwing van het besluit moet gebaseerd zijn op nationale argumenten, d.w.z. het belang van verbindingen voor het hele land, niet

Pagina: 3/4
Datum: 21-5-2024
Status: Concept

alleen de Randstad en maar ook voor de verbindingen tussen de Randstad en de regio, vergelijkbaar met de vervanging van de Van Brienenoordbrug.

5.1.2.b; 5.1.2.i

4. Governance

Buiten Reikwijdte

5. Communicatie

Harbers concludeert dat de besluiten nu eerst aan de Ministerraad worden voorgelegd. Vervolgens kan in onderling overleg een gezamenlijke brief worden uitgestuurd. Van Dantzig vraagt of met de genomen besluiten de uitvraag naar de markt op 27 mei doorgang kan vinden. Dat wordt bevestigd.

6. Verslag bestuurlijk overleg 5 april 2024

Het verslag wordt vastgesteld.

7. Rondvraag en sluiting

Kwartaalrapportage Zuidasdok

1 januari t/m 31 maart 2024

*Rondleiding over de bouwplaats
van de Brittenpassage'*

Inhoudsopgave

1. Samenvatting	3
2. Programmavoortgang	5
2.1 Openbaar Vervoer Terminal (OVT)	5
2.2 S&C/ICT Metro	7
2.3 Knooppunten	7
2.4 Tunnel	9
2.5 Programma	9
2.6 Integrale veiligheid	12
3. Omgeving & Communicatie	14
3.1 Stakeholdermanagement	14
3.2 Bereikbaarheid en leefbaarheid	15
3.3 Communicatie	16
4. Programmabeheersing	18
4.1 Scope	18
4.2 Planning	18
4.3 Financiën	19
4.4 Risico's	22
4.5 Organisatie en kwaliteit	26
Financiering	27

Auteur: Programmaorganisatie
Zuidasdok

Versie: 0.3

Datum: 31 maart 2024

Status: Concept

1. Samenvatting

In deze samenvatting leest u de belangrijkste ontwikkelingen bij Zuidasdok in het eerste kwartaal van 2024.

Uitvoeringswerkzaamheden

Buiten Reikwijdte

Onderzoek versoeringsmogelijkheden

5.1.2.b; 5.1.2.i

Aanbestedingen

Buiten Reikwijdte

Wijzigingstracébesluit

Buiten Reikwijdte

2. Programmavoortgang

In deze Q1-2024 rapportage worden de belangrijkste ontwikkelingen van de projecten en het programma Zuidasdok toegelicht in de periode van 1 januari tot en met 31 maart 2024.

2.1 Openbaar Vervoer Terminal (OVT)

Uitvoeringswerkzaamheden

Buiten Reikwijdte

Buiten Reikwijdte

Ontwerpwerkzaamheden

Voortgang uitvoeringsontwerpen OVT-1

Buiten Reikwijdte

Ontwerpwerkzaamheden OVT-2

Buiten Reikwijdte

BENG Wetgeving in relatie tot ontwerp OVT

Buiten Reikwijdte

Relatie OVT-3 en Derde Perron

Buiten Reikwijdte

Buiten Reikwijdte

2.2 S&C/ICT Metro

Buiten Reikwijdte

2.3 Knooppunten

Knooppunt De Nieuwe Meer

Buiten Reikwijdte

Overdracht vast onderhoud

Buiten Reikwijdte

Watercompensatie

Buiten Reikwijdte

Ligplaatsen in de Nieuwe Meer

Buiten Reikwijdte

Planning van wegafsluitingen

Buiten Reikwijdte

Groencompensatie

Buiten Reikwijdte

5.1.2.b; 5.1.2.i

Knooppunt Amstel

5.1.2.b; 5.1.2.i

5.1.2.b; 5.1.2.i

2.4 Tunnel Aanbesteding

5.1.2.b; 5.1.2.i

Vorbereidende werkzaamheden

5.1.2.b; 5.1.2.i

2.5 Programma

Onderzoek versoberingsmogelijkheden

Naar aanleiding van het financiële tekort heeft het OGO de opdracht van de bestuurders gekregen mogelijkheden voor versoberingen van Zuidasdok te onderzoeken. [REDACTED]

[REDACTED] Buiten Reikwijdte [REDACTED]

[REDACTED] Het onderzoek richt zich op meerdere sporen:

versoeringen binnen scope, anders bouwen door het toestaan van meer hinder, onderdelen in de tijd schuiven, versoeringen buiten scope

Buiten Reikwijdte

Juridisch planologisch

Wijzigingstracébesluit

Op 15 juni 2023 is een wijzigingstracébesluit vastgesteld. Tegen het wijzigingstracébesluit is één beroep ingesteld bij de Raad van State door een jachthaven aan de Nieuwe Meer waarvan een aantal ligplaatsen vervalt door het verplaatsen van een geleidewerk voor de Schinkelbrug. Parallel aan de beroepsprocedure vindt overleg plaats met de betrokkenen.

De gemeente heeft onder voorwaarden een intentie uitgesproken dat wanneer de gemeente gaat werken aan de Investeringsnota voor Verdi Deelplan 3, wat nog onzeker is, de gemeente bereid is de mogelijkheden te onderzoeken om de ligplaatsen in te passen die verloren gaan als gevolg van de verplaatsing van het geleidewerk. Aan de jachthaven wordt mede op basis hiervan een voorstel gedaan voor de schadeloosstelling.

In de realisatie is het wijzigingstracébesluit nodig, als juridische basis, voor het aanvragen van vergunningen. Het wijzigingstracébesluit is weliswaar vastgesteld maar nog niet onherroepelijk en daarom nog als risico opgenomen in de top 10 programmarisico's, vanwege het belang voor de reconstructie van knooppunt De Nieuwe Meer. Parallel hieraan is ook een onteigeningstraject gestart. Indien deze niet op tijd afgerond kunnen worden, zal de uitvoeringsvolgorde van de aannemer op onderdelen aangepast moeten worden.

Inpassing tracébesluit in bestemmingsplan

De gemeente Amsterdam en de gemeente Ouder-Amstel hebben voor de inpassing van het tracébesluit en voor door de gemeente Amsterdam bijbestelde geluidschermen een bestemmingsplan voorbereid voor het gebied aan weerszijden van de tunnelmonden. Het ontwerp van het bestemmingsplan heeft ter inzage gelegen. De gemeenten beantwoorden ingediende zienswijzen en stellen het bestemmingsplan later in 2024 vast.

Werkterreinen

Er is grote druk op het beschikbaar krijgen van voldoende werkterreinen. Voor verschillende beoogde werkterreinen is Zuidasdok in gesprek met de gemeente Amsterdam over onder andere de inpassing en worden afspraken voorbereid. Daarnaast onderzoekt Zuidasdok de mogelijkheid van werkterrein met platforms op water op een aantal locaties. Op dit moment is er nog onvoldoende zekerheid of dit de minimaal benodigde ruimte oplevert. Een tekort aan werkterreinen heeft gevolgen voor de uitvoering, gaat ten koste van de efficiency en veiligheid en doet de hinder toenemen. Dit alles heeft ook effect op de uitvoeringskosten. Het risico "Er is mogelijk te weinig fysieke ruimte (werkterreinen) om het programma uit te voeren binnen de vigerende kaders" is daarom een van de grootste risico's van het programma Zuidasdok.

Duurzaamheid

Het Opdrachtgeversoverleg heeft zich op 27 februari gebogen over de toepassing van het in oktober 2023 ondertekende convenant Schoon en Emissieloos Bouwen voor de projecten van Zuidasdok. De opdrachtgevers zijn eensgezind over het belang van het convenant, maar erkennen tegelijkertijd dat de financiële consequenties niet zomaar gedragen kunnen worden door een programma dat kampt met een fors tekort. In dat verband is besloten dat het ambitieuze niveau in ieder geval niet passend is voor Zuidasdok. Het onderwerp werd

op 5 april geagendeerd op het Bestuurlijk overleg waar met zwaar gemoed is ingestemd met het niet toepassen van het convenant op Zuidasdok.

Openbare ruimte kerngebied Zuidas

Integraal Baseline Ontwerp

De afgelopen periode is het (interne en externe) reviewcommentaar met betrekking tot het integraal Baseline Ontwerp (BO) voor de openbare ruimte in het kerngebied van Zuidas verwerkt. Naar verwachting wordt het BO in april afgerond. Met de afronding van het BO wordt een nieuwe integrale baseline voor de openbare ruimte in het kerngebied vastgelegd. Op basis van dit BO kan te zijner tijd de impact van diverse verwachte wijzigingsvoorstellen van de gemeente Amsterdam en de VRA (o.a. toepassen van éénrichtingsverkeer in het carré van het kerngebied en het realiseren van het DokDakpark op de noordelijke plint van het station) eenduidig worden bepaald.

Tijdelijke openbare ruimte bij openstelling Brittenpassage

Bij de openstelling van de Brittenpassage (gepland Q1-2026) dient de openbare ruimte aan weerszijden van de passage (ter plaatse van de werkterreinen Britten A en Britten C) te worden ingericht. Aangezien op deze locaties de tunnels nog moeten worden gerealiseerd, wordt een tijdelijke inrichting conform het handboek 'Inrichting tijdelijke openbare ruimte' toegepast. Het Definitief Ontwerp (DO) van deze tijdelijke inrichting is nagenoeg gereed en wordt naar verwachting eind april afgerond. Project OVT zal na het afronden van het DO de uitvoering voorbereiden (o.a. opstellen bestek) en begeleiden.

In het kader van het DO voor de tijdelijke inrichting van de openbare ruimte bij de openstelling van de Brittenpassage vindt uitgebreide afstemming plaats met de gemeente Amsterdam en Zuidas. Dit betreft enerzijds de invulling van het gewenste hergebruik van materialen (uitgangspunt van het handboek) en anderzijds de als gevolg van de openstelling van de Brittenpassage benodigde aanpassingen in de inrichting van het deel van het kerngebied gelegen buiten de TB-grens. Dit laatste betreft bijvoorbeeld de Benjamin Brittenstraat, waarvan de inrichting in de huidige situatie niet geschikt is om grote reizigersstromen van/naar het station af te wikkelen. De opgave met betrekking tot dergelijke aanpassingen van de openbare ruimte buiten de TB-grens ligt overigens bij Zuidas.

Waterhuishouding

Binnendijkse Buitenveldertse Polder

Uit de eerder uitgevoerde analyse van de Binnendijkse Buitenveldertse Polder is gebleken dat in de realisatiefase van Zuidasdok (met name tijdens realisatie project Tunnel) sprake is van een tekort van ca. 4.700 m² aan watercompensatie (zie voor een uitgebreide toelichting de H2-2023 rapportage). Zuidasdok is met Waternet in overleg over dit tekort. Zuidasdok heeft een oplossing voorgesteld waarbij, ondanks een tekort aan watercompensatie, de polder in de realisatiefase blijft functioneren. Belangrijkste onderdeel van deze oplossing is het relatief vroegtijdig (bij start uitvoering project Tunnel) realiseren van de grote duiker (diameter 2,5 m) onder de A10. Waternet heeft aangegeven open te staan voor deze oplossing, maar een definitief besluit is nog niet genomen.

Waterkwaliteit

In het Deelrapport Water van het Milieueffectrapport Zuidasdok is voor de waterkwaliteit uitgegaan van het 'stand-still' principe (waterkwaliteit mag niet verslechteren). In het Deelrapport Water zijn de benodigde maatregelen om te voldoen aan dit principe globaal uitgewerkt. Vanaf 2027 moet de kwaliteit van het oppervlakte- en grondwater in Nederland voldoen aan de doelen van de Kaderrichtlijn Water (KRW). Het IBZ is gevraagd om de impact van de realisatie van Zuidasdok op de waterkwaliteit, rekening houdend met de KRW, inzichtelijk te maken. Daarbij worden ook eventuele noodzakelijke compenserende of

mitigerende maatregelen in beeld gebracht. Afgelopen periode is het plan van aanpak opgesteld en afgestemd met Waternet.

2.6 Integrale veiligheid

Lopende acties

In de afgelopen periode zijn diverse acties uitgevoerd in het kader van integrale veiligheid. Zoals:

- Het actieplan veiligheid voor 2024 is vastgesteld. In dit plan staan de acties beschreven die in 2024 op gebied van (integrale) veiligheid op programmaniveau worden genomen. Dit zijn bijvoorbeeld het actualiseren van het strategisch integraal veiligheidsplan en het veiligheidsmanagementplan, het uniform meten van de veiligheidsprestaties op projectniveau door middel van een dashboard veiligheid én het uitvoeren van een enquête op gebied van werkdruk en sociale veiligheid,
- Een definitieve versie van het procesplan voor het omgaan met hijs- en funderingsveiligheid in relatie tot de directe omgeving van de bouwplaats, is afgestemd met de projectteams en met de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied. In dit plan staat de algemene werkwijze van Zuidasdok beschreven voor het veilig en beheerst uitvoeren van hijs- en funderingswerkzaamheden.
- Op 27 maart jl. is tijdens de landelijke veiligheidsdag ("bewust veilig dag") stilgestaan bij (keten)samenwerking en de top 3 veiligheidsrisico's. Veel van de ernstige ongevallen die in de branche plaatsvinden zijn te relateren aan drie toprisico's: aanrijding van medewerkers of omstanders, vallen van hoogte/in diepte en geraakt worden door (om)vallend materiaal/materieel. Ook binnen Zuidasdok is er veel aandacht voor deze toprisico's. Uit een analyse van alle veiligheidsmeldingen uit 2023 komen deze drie toprisico's ook terug.
- Op 28 maart jl. heeft het halfjaarlijkse overleg met de commissie integrale veiligheid (CIV) Zuidasdok plaatsgevonden. In dit overleg zijn de stakeholders bijgepraat over de voortgang en lopende acties op gebied van integrale veiligheid en is input van de stakeholders opgehaald.

Veiligheidscultuur

Zuidasdok streeft naar een proactieve veiligheidscultuur (niveau/trede 4 op Safety Culture Ladder). Eind 2023 en in januari 2024 is een programmabrede interne meting uitgevoerd om te beoordelen welk niveau de projecten en het programma nu hebben en welke acties nodig zijn om deze proactieve veiligheidscultuur te halen. De gemiddelde score bedraagt een volwassen trede 3. De resultaten zijn intern gedeeld, inclusief de maatregelen die op basis van de meting genomen worden om het bewustzijn aan te scherpen en de veiligheidscultuur verder te verbeteren. Voorbeeld maatregelen zijn het uitvoeren van gezamenlijke safety walks, het rapporteren en bespreken van een dashboard veiligheid met prestatie-indicatoren en het uitvoeren van specifieke cultuursessies per team.

Uitvoering

In de afgelopen periode hebben op de projecten geen ongevallen plaatsgevonden die hebben geleid tot arbeidsverzuim (voortschrijdende IF-rate¹ = 0).

Bij OVT zijn in heel 2023 door medewerkers proactief veiligheidsmeldingen gedaan. Dit wordt als positief beschouwd. Het geeft aan dat veiligheid leeft binnen Zuidasdok en dat men in de organisatie bewust met veiligheid(risico's) bezig is en wil leren en verbeteren. Uit een analyse van deze meldingen blijkt dat gevaarlijke situaties met de risico's op vallen van

---

¹ IF-rate = aantal ongevallen met arbeidsverzuim van meer dan 24 uur per miljoen gewerkte arbeidsuren

hoogte of in diepte, aanrijding op of direct buiten de bouwplaats en (om)vallende materialen of materieel het meest voorkomen (de top 3 risico's). Hierop worden maatregelen op projectniveau genomen.

3. Omgeving & Communicatie

In de huidige verslagperiode hebben de reguliere overleggen met de omgevingspartijen plaatsgevonden. Hieronder staan de belangrijkste bespreekpunten vermeld. De inhoudelijke resultaten per project zijn vermeld in het hoofdstuk Programmavoortgang.

3.1 Stakeholdermanagement

Beheerders

Met de toekomstig beheerders van Zuidasdok wordt regulier overleg gevoerd op verschillende niveaus. Vanuit het programma zijn de directieoverleggen met RWS WNN, ProRail, V&OR, GVB Rail Infra en Waternet regulier terugkerende afspraken. In de directieoverleggen wordt onder andere gesproken over het totstandkomen van de beheerdersverklaringen. Middels het afgeven van beheerdersverklaringen dragen partijen bij aan het creëren van een gedragen referentie voor eventuele toekomstige wijzigingen tijdens het proces van ontwerpen en realisatie. Daarnaast wordt met beheerders onder meer afgestemd over gewenste scopewijzigingen en de impact daarvan op het programma. In het kader van goed relatiebeheer en transparantie worden in de overleggen de beheerders ook meegenomen in de actualiteiten rondom de versoberingsopgave en het uitwerken van verschillende scenario's hiertoe.

Samen met beheerder V&OR is in februari 2024 een brede uitwisselingsbijeenkomst georganiseerd, om onder andere de raakvlakken en gezamenlijke procedures van beide organisaties beter inzichtelijk te maken. V&OR is toekomstig beheerder, maar heeft ook een toetsende rol en is opdrachtgever van raakvlakprojecten in de uitvoering.

Gebruikers

Met de verschillende gebruikersgroepen wordt overleg gevoerd. Deze overleggen vinden op reguliere basis plaats, waardoor het mogelijk is een relatie op te bouwen en over verschillende onderwerpen te praten zonder dat hier direct een urgentie achter zit. De gebruikers worden meegenomen in de afwegingen en dilemma's en hun inbreng en belangen worden meegewogen binnen het programma. Vanuit het programma is er een Gebruikersoverleg Weg & Spoor en een directieoverleg met NS Stations. In het laatste gebruikersoverleg is een presentatie gegeven over de te verwachten werkzaamheden van Zuidasdok in 2024 en 2025, de bijbehorende hinder op het gebied van bereikbaarheid en de raakvlakken met andere projecten en evenementen. Daarnaast stond op de agenda de 16-daagse afsluiting van de A10 Zuid en de buitendienststelling van een treinspoor in de periode 2025 tot voorjaar 2026.

De bewonersplatforms zoals de Vereniging Irenebuurt Amsterdam (VIA) en het Zuidzone overleg worden vooral vanuit de projecten benaderd waarbij, wanneer dit passend is, ook projectoverstijgende thema's worden besproken. Daarnaast wordt contact onderhouden met belangengroepen als de Reizigers Advies Raad (RAR), Hello Zuidas en de Taskforce Bereikbaarheid (waarin diverse bedrijven en instellingen uit het gebied vertegenwoordigd zijn). Zowel bij de platforms van Hello Zuidas als bij de Taskforce Bereikbaarheid is de uitvoering en de daarmee gepaard gaande hinder voor 2024, 2025 en verder toegelicht. Een terugkerend onderwerp is zorg om cumulatie van hinder en beperkingen in bereikbaarheid die ontstaat rondom het station door de langdurige werkzaamheden van zowel Zuidas-ontwikkelaars als Zuidasdok. Nu de uitvoering intensiever wordt, neemt ook het belang van omgevingsmanagement toe.

In de afgelopen periode is een grotere bijeenkomst georganiseerd voor Ondernemend Amsterdam (ORAM). Tijdens de bijeenkomst zijn diverse presentaties gegeven en is een bezoek gebracht aan de werkzaamheden in de Brittenpassage.

Buiten Reikwijdte

3.2 Bereikbaarheid en leefbaarheid

Vorbereiding weekenden ontmantelen spitsstrook A4/A10 Zuid HRL en opbouw faseringen

In het weekend van vrijdag 28 juni tot en met maandag 1 juli werkt knooppunt De Nieuwe Meer aan de ontmanteling van de spitsstrook A4/A10 Zuid. Dit weekend gaat TriAX de eerste grootschalige afsluiting van de A4/A10 Zuid uitvoeren en daarvoor is enerzijds afstemming over de planning en anderzijds verkeerskundige uitwerking nodig. Na de zomer van 2024 wordt zowel op de A10 Zuid in beide richtingen tussen knooppunt De Nieuwe Meer en de aansluiting S108 een nieuwe fasering op de weg geplaatst in weekenden.

Werkzaamheden voorjaar en zomer 2024

In het voorjaar van 2024 werkt OVT aan de nieuwe fundering en steunpunten voor het nieuwe metroviaduct van metrospoor 2. Deze werkzaamheden leiden tot weekendafsluitingen en enkele nachtafsluitingen van de Parnassusweg.

In de zomer van 2024 spelen er veel verschillende werkzaamheden en stremmingen. Het gaat om een 7-weekse afsluiting van metrospoor 2, een weekendafsluiting A10 Zuid (12-14 juli), een aantal nachtelijke afsluitingen van de A10 Zuid, meerdere stremmingen van de Parnassusweg (inclusief de tram), afsluitingen van de Minervapassage en werkzaamheden aan de Europaboulevard. Vooral de gelijktijdige afsluiting van de Parnassusweg en de Minervapassage vragen extra aandacht, waar in overleg ondertussen een oplossing voor is gevonden.

Fietsparkeren

In de afgelopen maanden is veel overleg geweest over de wijze waarop Zuidasdok en Zuidas verder invulling gaan geven aan de opgave voor tijdelijk fietsparkeren, in de fase dat Zuidasdok aan het bouwen is. Op basis van de prognoses is mogelijk het aantal beschikbare

plaatsen in de fase na 2029 nog een knelpunt. Op het moment dat de Brittenpassage wordt opengesteld in 2026, komen er 2.000 extra parkeerplekken beschikbaar. Daarnaast worden er nieuwe stallingen gerealiseerd op maaiveld, tijdens de bouw van de tunnel. In totaal worden er in 2026/2027 bijna 4.000 extra parkeerplekken gerealiseerd. Op basis van de verwachte groei van het aantal fietsers, zou dat de komende jaren voldoende moeten zijn. Zuidasdok en de gemeente Amsterdam monitoren de situatie zodat tijdig kan worden bijgestuurd. Er wordt momenteel gestart met een plan van aanpak voor het fietsparkeren dat zowel gaat over monitoring en handhaving in de uitvoeringsfase als over het borgen van voldoende fietsparkeren in de eindsituatie.

Buiten Reikwijdte

3.3 Communicatie

Vooruitblik

De eerste maanden van 2024 zijn benut om vooruit te kijken naar een jaar vol werkzaamheden in en rondom het station. Zo gaat de verhoging van het noordelijke metrospoor, de bouw van een nieuw metroviaduct boven de Parnassusweg en het inschuiven van twee dakdelen, gepaard met zeven weken beperkt metroverkeer, passagestremmingen en een weekendafsluiting van de A10 Zuid richting Schiphol. De werkzaamheden zijn breed aangekondigd op de website en social media en in een persbericht van Amsterdam Bereikbaar.

Start uitvoering knooppunt De Nieuwe Meer

De start van de uitvoering van knooppunt De Nieuwe Meer is niet ongemerkt gebleven. Op verschillende plaatsen zijn struiken verwijderd en bomen gekapt voor de aanleg van bouwwegen, werkterreinen en een pechhaven. De werkzaamheden in 2024 zijn in een huis-aan-huis verspreide brief en op de website bekend gemaakt.

Drukbezochte informatiebijeenkomst

Ruim 150 mensen bezochten in maart 2024 een markt in het Informatiecentrum Zuidas-Zuidasdok. De bijeenkomst was bedoeld om op toegankelijke wijze beschikbaar te zijn voor vragen of een gesprek.

Studie naar derde treinperron Amsterdam Zuid

In maart 2024 heeft de staatsecretaris aan de Tweede Kamer een brief gestuurd over het toekomstig derde treinperron. ProRail en Zuidasdok hebben in reactie een toelichting op de besluitvorming gepubliceerd op hun beider websites.

4. Programmabeheersing

4.1 Scope

Buiten Reikwijdte

4.2 Planning

Buiten Reikwijdte

Alle mijlpalen vallen binnen de vastgestelde bandbreedtes. Afgelopen kwartaal zijn er geen mijlpalen afgerond.

OVT

Buiten Reikwijdte

Knooppunt Amstel

Buiten Reikwijdte

Tunnel

Buiten Reikwijdte

4.3 Financiën

5.1.2.b; 5.1.2.i

5.1.2.b; 5.1.2.i

Prognose Eindstand (PES) (mutatie 8,3 M€)

5.1.2.b; 5.1.2.i

Budget (mutatie 87,9 M€)

5.1.2.b; 5.1.2.i

Actuele budget, prognose en spanning

5.1.2.b; 5.1.2.i

5.1.2.b; 5.1.2.i

---

² In de mutaties van de Prognose is niet meegenomen het risico op hogere aanbiedingen als gevolg van markteffecten zoals beschreven in de nota 'Ontwikkeling financiën Zuidasdok' (ZADU-383463973-656)

Realisatie uitgaven en verplichtingen

In tabel 5 – 'Realisatie uitgaven en verplichtingen' zijn de aangegane verplichtingen, de uitgaven en het resterende deel nog te verplichten weergegeven.

5.1.2.b; 5.1.2.i

5.1.2.b; 5.1.2.i

5.1.2.b; 5.1.2.i

5.1.2.b; 5.1.2.i

5.1.2.b; 5.1.2.i

5.1.2.b; 5.1.2.i

4.5 Organisatie en kwaliteit

In het eerste kwartaal zijn de aanbestedingen voor projectbeheersing en ingenieursdiensten gepubliceerd. De verwachting is de in de loop van 2024 beide contracten gegund gaan worden.

Zuidasdok heeft eind 2023 / begin 2024 een programmabrede interne meting uitgevoerd naar de veiligheidscultuur binnen Zuidasdok. Daarbij is beoordeeld welk niveau de projecten en het programma nu hebben en welke acties nodig zijn om een proactieve veiligheidscultuur te halen. De gemiddelde score bedraagt een volwassen trede 3. Zie de toelichting in paragraaf 2.6.

Op basis van de H2-2023 rapportage heeft de ADR de rechtmatigheid en doelmatigheid van de uitgaven over 2023 beoordeeld. De ADR heeft een controleverklaring afgegeven en komt tot de conclusie dat de financiële informatie in de H2-2023 rapportage een getrouw beeld geeft van de uitgaven, ontvangsten en stand van de verplichtingen.

In het afgelopen kwartaal zijn audits naar de werkwijze ten aanzien van contractwijzigingen en naar de rechtmatigheid van betalingen uitgevoerd. Beide audits hebben tot aanscherping van de werkwijzen geleid. Tevens is het onderzoek belangenverstrengeling uitgevoerd naar de verschillende belangen van alle partijen die bij Zuidasdok zijn betrokken.

Financiering

Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

Zuidasdok is een samenwerking van
Rijkswaterstaat, ProRail en de
gemeente Amsterdam

Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

ProRail

**x Gemeente
x Amsterdam**

16g

Memo

Aan	Leden van OGO Zuidasdok	Van	ECF Zuidasdok
Datum	15 mei 2024		
Ons kenmerk/ID	ZDON-983494424-772		
Onderwerp	Bijdrage ECF bij Q1-2024 rapportage Zuidasdok		

Beste leden van het OGO Zuidasdok,

Dit is de bijdrage van de ECF Zuidasdok die hoort bij de Q1-2024 rapportage van het programma Zuidasdok.

In cursief aangevuld met de reactie van de programmadirectie Zuidasdok.

1. De Q1-2024 rapportage geeft een **getrouw beeld** van de voortgang en beheersing van het programma Zuidasdok. Onze eigen waarnemingen komen overeen met hetgeen het programma vermeldt in de rapportage.

We brengen op basis van onze waarnemingen en de gevoerde gesprekken met de project- en programmamedewerkers de volgende punten onder de aandacht.

2. Uitvoeringswerkzaamheden

Buiten Reikwijdte

3. Druk op de organisatie

Buiten Reikwijdte

Buiten Reikwijdte

4. Kwaliteitsmanagement

Buiten Reikwijdte

Overige werkzaamheden ECF-team

Naast bovenstaande onderwerpen hebben wij in de afgelopen periode veel energie gestoken in de werkzaamheden rond het versoberingstraject. Voor het OGO van 7 mei hebben we een memo opgesteld over de observaties die wij de afgelopen weken hebben gedaan met betrekking tot het uitwerken van oplossingen voor het vraagstuk van de financiële dekking van het programma Zuidasdok. Daarnaast hebben wij voor werkspoor 6 input geleverd en een advies opgesteld over de versterking van de sturing vanuit het OGO op het beheer van de post onbenoemd onvoorzien.

De komende periode zullen we onze focus richten op:

- Gunning contract Tunnel (afhankelijk van besluitvorming in BO) en aansluitend het opstarten van het Bouwteam tunnel
- De marktbenadering knooppunt Amstel en daarin nog te maken keuzes
- Contractbeheersing projecten in uitvoering
- PDCA: kwaliteit en opvolging van de managementreacties op uitgevoerde audits.

Met vriendelijke groet,
ECF Zuidasdok.

16h

programma

**zuidas
dok**

**bouwt aan
bereikbaarheid**

Spoor 3: Scopereductie

10 mei 2024

Inhoudsopgave

5.1.2.i

Auteur

Versie

Datum

Status: **Definitief**

Bestand **Spoor 3: Scopereductie**

5.1.2.i

1. Doelstelling spoor 3

Spoor 3 in het kader van versoberingen Zuidasdok heeft betrekking op “Scopereductie”: onderdelen van de vigerende scope niet bouwen.

1.1 De onderzoeksopdracht

Het doel van de onderzoeksopdracht voor spoor 3 is het beschouwen van de consequenties voor kosten, planning en risico's van een aantal benoemde varianten. Verder is gevraagd naar de maatschappelijke effecten in brede zin van het niet of anders realiseren van delen van de scope. Het resultaat van Zuidasdok in termen van functionaliteit en doelstellingen verandert namelijk bij de te onderzoeken varianten.

In de oorspronkelijke onderzoeksopdracht is bij een aantal varianten ook later bouwen van onderdelen genoemd. Deze opties zijn ondergebracht in onderzoekspoor 4 (“Temporiseren”) en worden in dit rapport niet nader beschouwd.

1.2 Aanpak en verantwoording

Dit document is opgesteld door Zuidasdok met als ambitie om zo goed mogelijk invulling te geven aan de onderzoeksopdracht van het OGO binnen de zeer beperkt beschikbare tijd. Daarmee zijn veel aspecten globaal beschouwd of helemaal niet aan de orde gekomen. Met name de impact van het niet realiseren van bepaalde scope op betreffende stakeholders is niet beschouwd.

Dit document is mede tot stand gekomen op basis van drie expertsessies, in de periode van eind februari tot begin april 2024, waarin de volgende betrokken partijen vertegenwoordigd waren: RWS WNN, I&W DGMO (wegen en spoor), RWS Bestuursstaf, RWS GPO, ProRail, V&OR Amsterdam, Amsterdam Zuidas, Opdrachtgeversteam Amsterdam, Vervoerregio, GVB en Zuidasdok.

1.3 Inhoud van dit document

In dit document worden achtereenvolgens ingegaan op de volgende zaken:

- Hoofdstuk 2 bevat een interpretatie en concretisering van de onderzoeksopdracht. Dit betreft zowel de gevraagde varianten als de te beschouwen aspecten.
- In hoofdstuk 3 worden de varianten uitgewerkt zodat ze in het vervolg van de rapportage nader beschouwd kunnen worden, met name wat betreft kosten en impact op het tracébesluit. Hiervoor is onder andere elke variëte geschetst.
- In hoofdstuk 4 voor alle varianten nagegaan in hoeverre ze impact hebben op de vastgestelde doelstellingen van Zuidasdok.
- In hoofdstuk 5 wordt ingegaan op de impact op het tracébesluit Zuidasdok van de varianten.
- In hoofdstuk 6 wordt voor een selectie van representatieve varianten de impact op inpassing beschouwd. Het gaat daarbij om alternatieven waarbij de tunnels worden vervangen door een bovengronds ligging of een verdiepte ligging.
- Tot slot wordt bevat Hoofdstuk 7 een kostenraming per variant.

2. Uitwerking van de onderzoeksopdracht

Om de onderzoeksopdracht goed te kunnen uitvoeren is het noodzakelijk de gevraagde varianten te interpreteren en te concretiseren (paragraaf 2.1). Vervolgens is op basis van de onderlinge verwantschap van de varianten een logische bundeling en prioritering gecreëerd die de inhoudelijke analyse makkelijker maakt (paragraaf 2.2). Tot slot zijn de te onderzoeken aspecten van de varianten bepaald (paragraaf 2.3).

2.1 Scope onderzoeksopdracht – te onderzoeken varianten

De te onderzoeken varianten volgen uit de onderzoeksopdracht zoals opgenomen in de memo "Samengesteld voorstel onderzoek versoberingen Zuidasdok n.a.v. OGO" zoals behandeld in het OGO van 1 februari 2024, voor het laatst herzien op 22 februari 2024:

5.1.2.b; 5.1.2.i

Buiten Reikwijdte

Vanwege de logica en volledigheid van het onderzoek zijn hieraan twee varianten als voor de hand liggende opties toegevoegd:

5.1.2.b; 5.1.2.i

Bijlage A bevat een overzicht van de varianten van de onderzoeksopdracht.

5.1.2.b; 5.1.2.i

Impact op de A10-scope

5.1.2.b; 5.1.2.i

(globale) secties:

- KNM - S108: "Knooppunt De Nieuwe Meer" met als oostelijke begrenzing Amstelveenseweg (S108)

- S108 – S109: "Tunnel", de sectie tussen de Amstelveenseweg (S108) en de Europaboulevard (S109)
- S109 – KNA: "Knooppunt Amstel" met als westelijke begrenzing de Europaboulevard (S109)

Buiten Reikwijdte

2.2 Bundeling van varianten

5.1.2.b; 5.1.2.i

Buiten Reikwijdte

2.3 Te onderzoeken aspecten

In de onderzoeksopdracht (memo “Samengesteld voorstel onderzoek versoberingen Zuidasdok n.a.v. OGO” d.d. 22 februari 2024) wordt een aantal zaken genoemd die per variant onderzocht zouden moeten worden. Deze worden hierna kort herhaald, waarbij wordt aangegeven of en hoe die aspecten zijn meegenomen in het kader van Spoor 3 (“scopereductie”).

Projectparameters

Bij alle varianten moet gekeken worden naar de consequenties voor:

- kosten
- planning
- risico's

In het kader van Spoor 3 is prioriteit gegeven aan een eerst globale kostenraming. De varianten zijn stuk voor stuk te complex en omvangrijk om naar de totale planning te kijken. 5.1.2.b; 5.1.2.i

Tot slot zijn risico's niet systematisch geïnventariseerd, maar wel gesignaleerd waar dat voor de hand lag.

Maatschappelijke effecten

Gevraagd wordt de maatschappelijke effecten in brede zin te beschouwen, o.a. consequenties voor:

- de doelstellingen van Zuidasdok
- de bereikbaarheid (doorstroming A10)
- vestigingsklimaat
- de kwaliteit en het functioneren van de OV-knoop
- de realisatie van het bus- en tramstation
- leefbaarheid, vitale Zuidas (o.a. geluid en fijnstof)
- externe veiligheid (tunnel categorie), etc.
- 5.1.2.b; 5.1.2.i

De meeste van deze effecten vallen onder de doelstellingen van Zuidasdok en worden in dat kader beschouwd (hoofdstuk 4). 5.1.2.b; 5.1.2.i zijn onderdeel het onderzoek naar de impact van een nieuw projectbesluit (hoofdstuk 5).

Onder maatschappelijke effecten ook de consequenties voor raakvlakprojecten in de ruit Amsterdam beschouwd, zoals derde perron, internationale treinen, programma hoogfrequent spoor (PHS), doortrekken Noord/Zuidlijn, Lelylijn, Amstelveenlijn, etc.

5.1.2.b; 5.1.2.i

5.1.2.b; 5.1.2.i

3. Uitwerking varianten

In dit hoofdstuk wordt elk van te onderzoeken varianten uitgewerkt ten behoeve van een nadere analyse m.b.t. kosten, **5.1.2.b; 5.1.2.i**, inpassing en doelstellingen Zuidasdok in de rest van dit rapport. De diepgang waarmee een variant wordt beschreven varieert enigszins naar de aard en betekenis van die variant. In de eerste paragraaf (3.1) wordt kort ingegaan op de algemene aanpak. De daarop volgt een paragraaf per variant.

3.1 Werkwijze en doel uitwerking varianten

In het voorgaande hoofdstuk zijn zowel de gevraagde varianten als de te onderzoeken aspecten verduidelijkt. In dit hoofdstuk worden de te beschouwen varianten zodanig uitgewerkt dat een inhoudelijke analyse mogelijk is. Daarbij wordt de volgorde uit paragraaf 2.2 en Bijlage B gevolgd.

Technische uitwerking

Om te beginnen is voor elke variant beredeneerd wat de technische scope en uitwerking zou moeten zijn. Dit is verwerkt in een globale schets per variant (zie Bijlage C) met een bovenaanzicht en een karakteristieke doorsnelde ter plaatse van het OVT. Ook van de vigerende scope van Zuidasdok is een dergelijke schets gemaakt (zie ook Bijlage C). De technische en functionele kenmerken van de verschillende varianten zijn in overeenstemming met de overzichten in bijlagen A en B.

Input voor de kostenraming

De kostenraming is opgesteld met de vigerende scope van Zuidasdok als referentie. Daarom zijn voor de meest prominente en/of representatieve varianten opgenomen:

- *Gereduceerde scope/besparing*: onderdelen van de scope die komen te vervallen (besparingen);
- *Aanvullend*: extra of gewijzigde onderdelen van de scope en mitigerende maatregelen (aanvullende kosten)

Aandachtspunten voor inpassing

5.1.2.b; 5.1.2.i

Opmerking over de diepgang

Gegeven de zeer beperkte tijd voor het voorliggende onderzoek, het aantal varianten, de complexiteit van Zuidasdok en de diversiteit van de gevraagde informatie is de diepgang noodzakelijkerwijs gering (elke variant is een project op zich). Gestreefd is naar zo bruikbaar mogelijke stuurinformatie binnen de beperkingen van het onderzoek. Het risico van schijnnaauwkeurigheid ligt op de loer, onder andere door het gebruik van schetsen die een bepaalde mate van haalbaarheid suggereren. **5.1.2.b; 5.1.2.i**

5.1.2.b; 5.1.2.i

5.1.2.b; 5.1.2.i

5.1.2.b; 5.1.2.i

5.1.2.b; 5.1.2.i

5.1.2.b; 5.1.2.i

5.1.2.b; 5.1.2.i

Buiten Reikwijdte

4. Impact op functionaliteit en programmadoelstellingen

Tegenover de besparing van een variant voor scopereductie staat een afname van de “waarde” die met die variant wordt gecreëerd. De gereduceerde scope biedt niet meer hetzelfde als de vigerende scope van Zuidasdok. In dit hoofdstuk wordt deze impact op functionaliteit en programmadoelstellingen in kaart gebracht per variant.

In paragraaf 4.1 worden om te beginnen de algemene doelstellingen van Zuidasdok samengevat en ontleed in subdoelen. In paragraaf 4.2 wordt vervolgens op basis van die ontleding beschouwd hoe de verschillende varianten invloed hebben op de doelstellingen van Zuidasdok.

4.1 Doelstellingen Zuidasdok

De doelstellingen van Zuidasdok vinden hun oorsprong in de Structuurvisie van 2012 die aan de basis lag van de scope van Zuidasdok. Deze doelstellingen zijn daarna volgens de Systems Engineering methodiek overgenomen als topeis in de vraagspecificatie (eis ZA0391) en verder ontleed in afgeleide doelen en geconcretiseerd in eisen. Deze informatie wordt gebruikt om de impact op doelstellingen van de verschillende varianten voor scopereductie te bepalen.

Hierna worden per doelstellingen de belangrijkste subdoelen genoemd. Daarbij wordt de mogelijkheid van het realiseren van het Derde Perron, hoewel niet in de scope van Zuidasdok, meegenomen vanwege de grote verwevenheid met Zuidasdok en zijn doelstellingen.

Doelstelling 1 - Verdere realisatie van een internationale toplocatie als integraal onderdeel van de regio en de stad Amsterdam

5.1.2.b; 5.1.2.i

Doelstelling 2 - Een optimaal functionerend hoogwaardig verkeer- en vervoersnetwerk

5.1.2.b; 5.1.2.i

5.1.2.b; 5.1.2.i

Doelstelling 3 - Een kwalitatief hoogwaardig OV-knooppunt van internationale allure

5.1.2.b; 5.1.2.i

Doelstelling 4 - Duurzame inpassing van de infrastructuur i.c.m. stedenbouw

5.1.2.b; 5.1.2.i

4.2 Impactanalyse doelstellingen per variant

De in de vorige paragraaf afgeleide subdoelen vormen gezamenlijk een weergave van de doelstellingen van Zuidasdok waarmee de impact van de verschillende varianten voor scopereductie mee kan worden bepaald. Daarbij is een scoresysteem gehanteerd met de invulling van de doelstellingen door de vigerende scope als referentie. Een score van 0 betekent dat de impact op het betreffende subdoel nihil is: de beoordeelde variant is gelijkwaardig aan de vigerende scope. Het andere uiterste krijgt een score van 3: de variant heeft zoveel impact dat het betreffende subdoel niet meer gehaald wordt. De scores 1 en 2 zitten daartussenin en staan voor een beperkte en een grote impact.

Alle varianten gaan uit van het realiseren van OVT1 en -2 waarmee de capaciteit van het OVT voor trein- en metroreizigers sowieso verbeterd wordt, waarbij ook de optie voor het doortrekken van de Noord/Zuidlijn wordt gerealiseerd.

Navolgende tabel geeft het resultaat van de impactanalyse. Deze tabel is ook terug te vinden in Bijlage D.

5.1.2.b; 5.1.2.i

4.3 Het belang van Zuidasdok voor opdrachtgevers

5.1.2.b; 5.1.2.i

- Bijlage E – Amsterdam: Gevolgen van eventuele scopereducties Zuidasdok
- Bijlage F – ProRail: Belang Zuidasdok voor (inter-)nationale bereikbaarheid Amsterdam
- Bijlage G – VRA: Zuidasdok en belang Vervoerregio
- Bijlage H – DGMO WV

5.1.2.b; 5.1.2.i

5.1.2.b; 5.1.2.i

5.1.2.b; 5.1.2.i

5.1.2.b; 5.1.2.i

5.1.2.b; 5.1.2.i

5.1.2.b; 5.1.2.i

6. Uitwerking inpassing

De ontwikkelde varianten kunnen niet zonder meer gerealiseerd worden. Bij de keuze voor een alternatieve scope zal de inpassing van Zuidasdok wijzigen. In dit hoofdstuk wordt voor een aantal representatieve varianten de resulterende inpassing en vormgeving verkend. Deze varianten zijn in de werksessie 3.3 (op 4 april 2024) geselecteerd:

5.1.2.b; 5.1.2.i

6.1 Ruimtelijke kwaliteit – referentie

Referentie

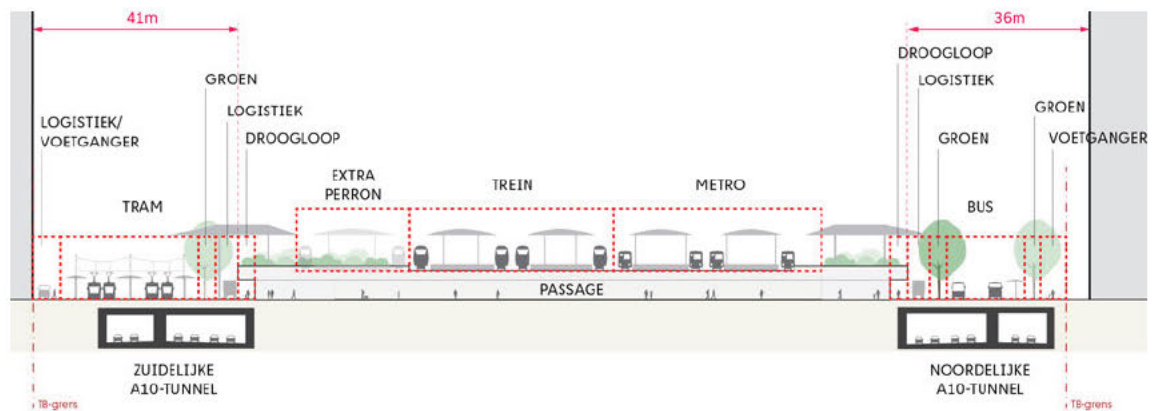
Als referentie voor de ruimtelijke kwaliteit wordt de vigerende scope van Zuidasdok gebruikt. Conform het actuele baselinedocument is dat:

1. Het uitbreiden van de capaciteit en ontvlechting van de A10 Zuid van knooppunt De Nieuwe Meer tot en met knooppunt Amstel, inclusief ondergrondse ligging ter hoogte van Zuidas, waarmee het doorgaande en het bestemmingsverkeer van elkaar wordt gescheiden in een hoofd- en een parallelrijbaan.
2. Een duurzame inpassing van de weginfrastructuur door het ondergronds situeren van de A10 ter hoogte van het centrumgebied van Zuidas, zodat ruimte ontstaat voor de openbaarvervoersterminal en het versterken van het centrummilieu van Zuidas.
3. De ontwikkeling van een hoogwaardige openbaarvervoersterminal voor trein en metro, accommodatie groei treinverkeer en ruimtereservering voor een vijfde en zesde spoor.
4. Een optimale inpassing van het regionale en stedelijke openbaar vervoer (metro, tram en bus) in de openbaarvervoersterminal, inclusief dubbelsporige aanlanding van de Noord/Zuidlijn.
5. De inrichting van de openbare ruimte met stadsstraten en pleinen, realisatie van fietsonderdoorgang ter hoogte van de RAI en inpassing van de A10 ten behoeve van de ruimtelijke kwaliteit en leefomgeving.

Criteria

Voor de impact op ruimtelijke kwaliteit worden de criteria gebruikswaarde, belevingswaarde en toekomstwaarde gebruikt. Deze criteria worden algemeen gebruikt voor het beoordelen van ruimtelijke kwaliteit en kunnen gekoppeld worden aan concrete kenmerken van de varianten.

Indicatieve doorsnede - Vigerende scope ZAD

Gebruikswaarde

- A10 heeft nagenoeg geen impact (geluid, ruimtelijke impact, stank) op het kerngebied.
- Functionele stationspleinen met levendige plintbebouwing.
- Ruimte voor busterminal aan OV-Carré (directe omgeving OVT).
- Ruimte voor tramterminal aan OV-Carré (directe omgeving OVT).
- Ruimte voor keerlus.

Belevingswaarde

- Ruimte voor twee entreelufels bij Minervapassage.
- Ruimte voor OVT3: gezicht naar de stad / leefbaarheid van de stad.
- Beleving vanaf perrons (internationale allure).

Toekomstwaarde

- Mogelijke uitbreiding OVT met 5e en 6e treinspoor en 3e perron.
- Mogelijkheid DokDakpark (ook compensatiemaatregel 5e en 6e spoor).

In het vervolg van dit hoofdstuk wordt de impact op ruimtelijke kwaliteit bij de drie geselecteerde varianten beoordeeld aan de hand van dezelfde criteria.

5.1.2.b; 5.1.2.i

5.1.2.b; 5.1.2.i

5.1.2.b; 5.1.2.i

5.1.2.b; 5.1.2.i

5.1.2.b; 5.1.2.i

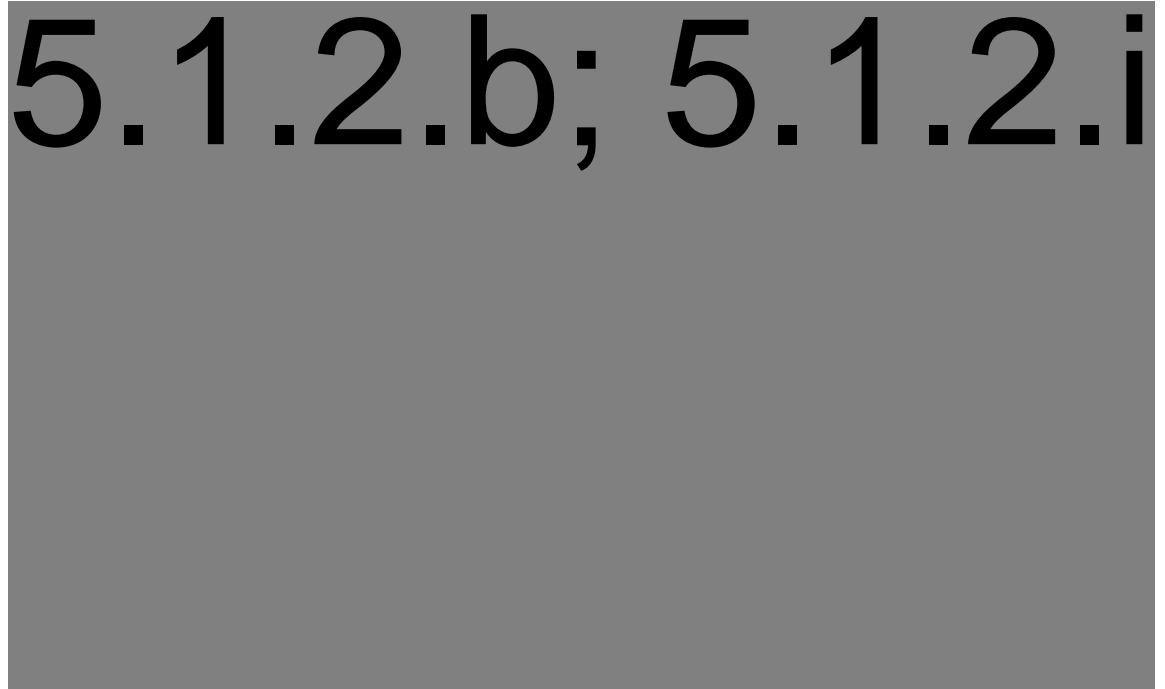
5.1.2.b; 5.1.2.i

5.1.2.b; 5.1.2.i

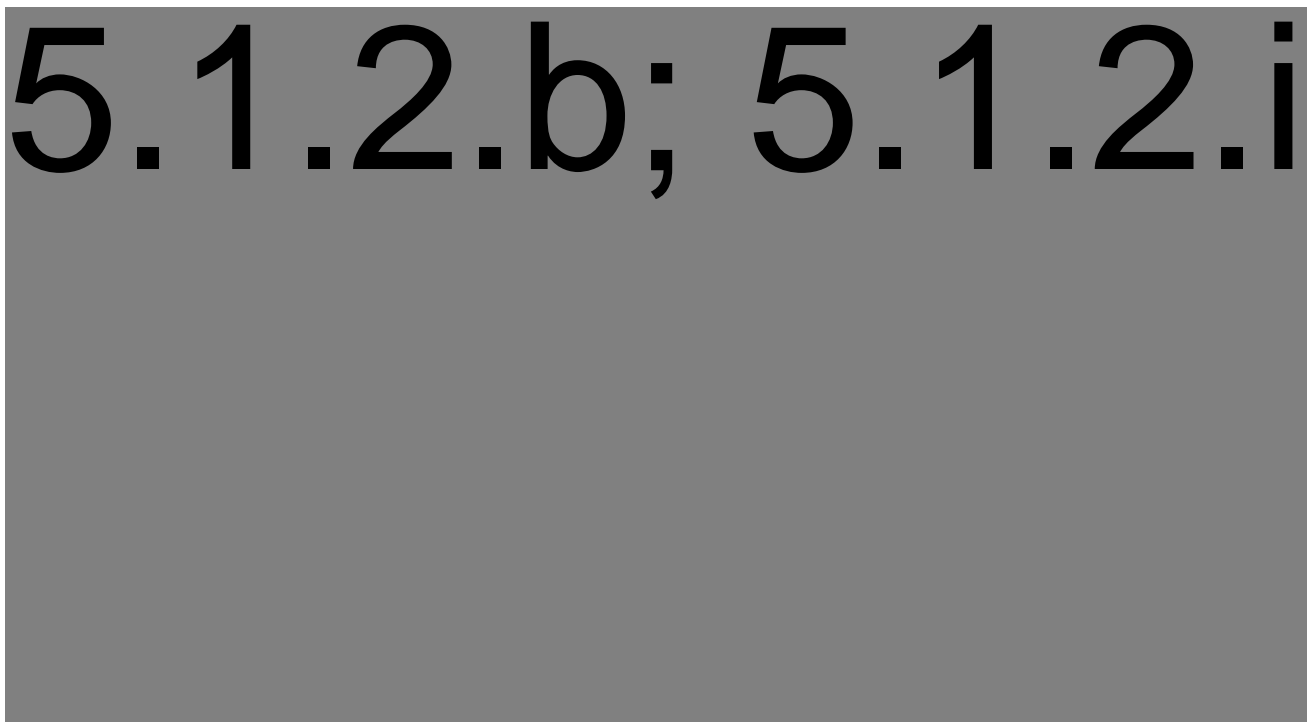
7. Potentiële besparingen

Voor elk van de varianten is een globale raming opgesteld van de mogelijke besparingen. In dit hoofdstuk wordt de aanpak van de kostenraming beschreven en de resultaten gepresenteerd.

7.1 Aanpak raming kostenbesparing

7.2 Resultaten kostenraming

5.1.2.b; 5.1.2.i

Bijlagen

Bijlage A - Varianten onderzoeksopdracht

Bijlage B - Overzicht gebundelde varianten

Bijlage C – Schetsen onderzoeksvarianten

Bijlage D – Impact op programmadoelstellingen

Bijlage E – Amsterdam: Gevolgen van eventuele scopereducties Zuidasdok

Bijlage F – ProRail: Belang Zuidasdok voor (inter-)nationale bereikbaarheid
Amsterdam

Bijlage G – VRA: Zuidasdok en belang Vervoerregio

Bijlage H – DGMo WV

Bijlage I – Ruimtelijke impact varianten *a1*, *a4* en *e*

Zuidasdok is een samenwerking van
Rijkswaterstaat, ProRail en de
gemeente Amsterdam

Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

ProRail

Memo

Aan PBO Accent
Van 5.1.2.e (Kernteam Zuidasdok, gemeente Amsterdam)
E-mail 5.1.2.e @amsterdam.nl en 5.1.2.e @amsterdam.nl
Datum 15 mei 2024
Onderwerp Gevolgen van eventuele scopereducties Zuidasdok

Inleiding

Het programma Zuidasdok heeft een budgettekort van 600 tot 800 miljoen euro en is op zoek naar mogelijkheden om te kunnen besparen. Hiervoor wordt gekeken naar drie sporen: 1 - versoberingen binnen scope, 2 - kansen faseringen en 3 - scopereductie. De opdracht in spoor 1 en 2 is geformuleerd door de gezamenlijke opdrachtgevers. De opdracht met betrekking tot spoor 3 wordt onder verantwoordelijkheid van het Rijk uitgevoerd. De aansturing is belegd bij het OGO en Amsterdam werkt mee aan de benodigde informatieverstrekking. Op 14 maart 2024 heeft Amsterdam tijdens de expertsessie 3.2 een presentatie gegeven over de consequenties van de verschillende scopereducties vanuit het oogpunt van de gebiedsontwikkeling Zuidas. Dit memo betreft een schriftelijke toelichting op die presentatie en levert daarmee input voor het onderzoeksrapport van spoor 3.

Dit memo is als volgt opgebouwd. Als eerste worden de varianten van scopereductie opgesomd. Vervolgens wordt toegelicht dat Zuidas volop ontwikkelt van een zakencentrum naar een gemengde stadswijk. Hierna wordt de impact van eventuele scopereducties inzichtelijk gemaakt aan de hand van thema's die essentieel zijn voor het functioneren van een gemengde stadswijk. De thema's zijn: vestigingsklimaat, stedenbouw en openbare ruimte, geluid, externe veiligheid en stedelijke mobiliteit. 5.1.2.b; 5.1.2.i

Tot slot volgt een samenvatting.

Varianten van scopereductie

Onderstaand worden de varianten benoemd waarbij de scope ten opzichte van de eindsituatie Zuidasdok wordt gereduceerd:

5.1.2.b; 5.1.2.i

5.1.2.b; 5.1.2.i

Buiten Reikwijdte

5.1.2.b; 5.1.2.i

De ontwikkeling van Zuidas

Al decennia ontwikkelt Zuidas zich tot een gemengd stuk stad. De opgave is groot: in totaal zal er 4,3 miljoen m² aan programma worden gerealiseerd, verdeeld over kantoren, wonen én voorzieningen (zie ook de afbeelding hieronder.) Tot en met 2023 is ongeveer 2,8 miljoen m² inmiddels gerealiseerd. Het resterende deel van de opgave, dat de komende jaren zal worden ontwikkeld, bedraagt daarmee nog circa 1,5 miljoen m². De veronderstelling dat Zuidas alleen bestaat uit kantoren, is dus onjuist.

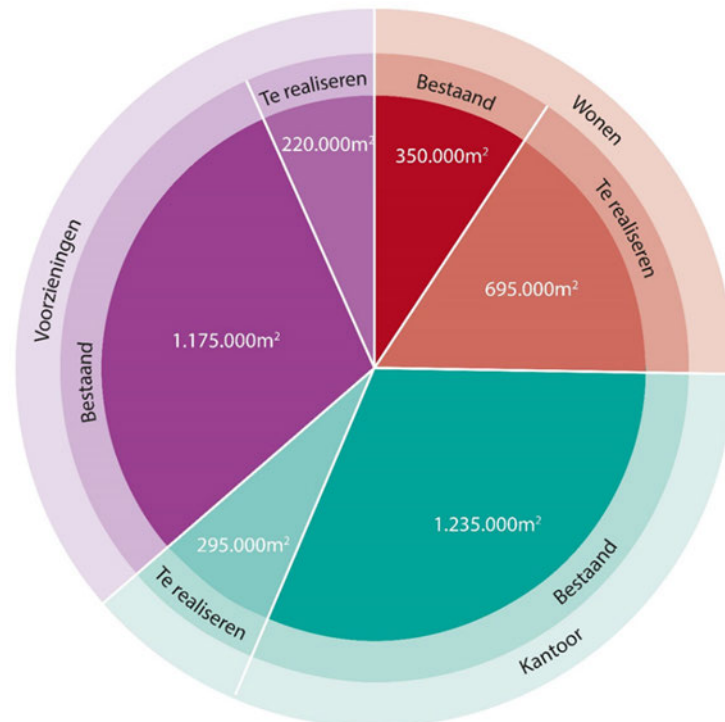
De bouw van Zuidasdok waarbij onder andere de A10 Zuid ondertunneld wordt, biedt kansen voor Zuidas om door te ontwikkelen tot een hoogwaardig gemengde stadswijk met wonen, werken en verblijfsmogelijkheden (zie bijvoorbeeld de [Visie Zuidas 2016](#)).

5.1.2.b; 5.1.2.i

Ook in de in 2012 getekende bestuursovereenkomst Zuidasdok wordt in het kader van de te behalen doelstellingen van de Structuurvisie Zuidasdok en de ambities van de stad gesproken over het verbeteren van de kwaliteit van de leefomgeving en het zorgen voor een complete stad in elke fase van de ontwikkeling.

Onderstaande afbeelding laat zien dat er in dit stadium van de gebiedsontwikkeling van Zuidas vooral woningen ontwikkeld zullen worden.

Verdeling tussen wonen, kantoren en voorzieningen, dd. 1 januari 2021 (bij bestaand is ook vastgoed in aanbouw inbegrepen)

Voorgaande sluit daarmee goed aan op de doelen van Zuidasdok, te weten:

- Verdere realisatie van een internationale toplocatie als integraal onderdeel van de regio en de stad Amsterdam.
- Een optimaal functionerend hoogwaardig verkeer- en vervoersnetwerk.
- Een kwalitatief hoogwaardig OV-knooppunt van internationale allure.
- Duurzame inpassing van infrastructuur in combinatie met stedenbouw.

Vestigingsklimaat

5.1.2.b; 5.1.2.i

5.1.2.b; 5.1.2.i

Stedenbouw en openbare ruimte

Het kwaliteitsteam van Zuidasdok stelt een advies op waarin de scopereducties nader worden beschouwd op het gebied van het gebied van stedenbouw en openbare ruimte. Hieronder wordt op hoofdlijnen aangegeven wat de gevolgen zijn van een scopereductie.

Ruimtelijke afhankelijkheden Zuidas-Zuidasdok

De ruimtelijke afhankelijkheden tussen Zuidasdok en Zuidas zijn groot. Een goede aanhechting van de infrastructurele ingrepen op de omgeving zijn vanaf het begin van de ontwikkeling aan de orde geweest. Met Zuidasdok wordt ingezet op gestapeld ruimtegebruik: een ondergrondse snelweg, en op maaiveld een hoofdstedelijk woon-werkmilieu met een (inter)nationaal station. Het verbeteren van de bereikbaarheid gaat zo hand-in-hand met het versterken van de leef- en verblijfskwaliteit. Zuidasdok zorgt ervoor dat de barrière tussen noord en zuid grotendeels verdwijnt.

5.1.2.b; 5.1.2.i

5.1.2.b; 5.1.2.i

De gemengde stadswijk onder druk

De gemeente Amsterdam wil dat Zuidas verder doorgroeit naar een duurzame en autoluwe stadswijk. De vormgevings- en inpassingsprincipes van Zuidasdok sluiten hierop aan. De gemeente zet in de nabijheid van het station in op woningbouw, legt de focus op de 'stad op ooghoogte' met aandacht voor publieksfuncties die georiënteerd zijn op de Zuidasdokzijde.

Met de voorgestelde scopereducties zullen delen van het centrum van Zuidas niet of minder goed functioneren, zowel ruimtelijk, sociaal als economisch. In het merendeel van de varianten (met name de bovengrondse A10 Zuid en verdiepte ligging) blijft er onvoldoende ruimte over voor het maken van een gemengde stadswijk met levendigheid en waar ontmoetingen kunnen plaatsvinden.

Openbare ruimte is de sleutel tot succes

Zuidas wordt gebouwd in hoge dichtheid, de druk op de openbare ruimte is daarmee hoog.

5.1.2.b; 5.1.2.i

Geluid

5.1.2.b; 5.1.2.i

Externe veiligheid

5.1.2.b; 5.1.2.i

5.1.2.b; 5.1.2.i

Stedelijke mobiliteit

In juli 2023 heeft de gemeenteraad van Amsterdam de doelen van het programma Zuidasdok nog eens onderstreept door het Mobiliteitsplan Zuidflank Duurzaam Bereikbaar vast te stellen. Dit mobiliteitsplan neemt de realisatie van Zuidasdok als uitgangspunt en stelt lokale maatregelen voor die de verdere ontwikkeling van Zuidas tot internationale toplocatie en gemengde stadswijk met een compact OV-knooppunt faciliteren. De realisatie van Zuidasdok is hiermee voorwaardelijk voor de uitvoering van het mobiliteitsplan. Het mobiliteitsplan is weer randvoorwaarde voor de verdere ontwikkeling van het gebied (via ruimtelijke plannen).

Om Amsterdam leefbaar, bereikbaar en verkeersveilig te houden, ligt de nadruk op het stimuleren van langzaam verkeer en op het ontmoedigen van doorgaand autoverkeer. Omdat de stad groeit met zowel het aantal inwoners als arbeidsplaatsen, zal het autoverkeer waarschijnlijk blijven toenemen. Een goede ontsluiting van de stad via de A10 Zuid, voor zowel het regionale verkeer als het lokale verkeer, is van groot belang.

5.1.2.b; 5.1.2.i

5.1.2.b; 5.1.2.i

5.1.2.b; 5.1.2.i

Belang Zuidasdok voor (inter-) nationale bereikbaarheid Amsterdam

Programma Ruit Amsterdam; samenhang van werkzaamheden en productstappen 2025-2040 en verder

Versoberingen Zuidasdok d.d. 4 april 2024

Inhoud

1. Doelen Zuidasdok
2. Animatie Ruit Amsterdam
3. Samenhangplaat
4. Mitigerende maatregelen en afhankelijkheden
5. Laatste ontwikkelingen Amsterdam Centraal
6. Amsterdam-Zuid als schakel in het Netwerk
7. Transfercapaciteit Amsterdam Zuid; nu al onvoldoende
8. Derde perron voor waarmaken internationale ambities
9. Conclusies

5.1.2.e , programmamanager Ruit Amsterdam

1. Doelen Zuidadok

- Verdere realisatie van een internationale toplocatie als integraal onderdeel van de regio en de stad Amsterdam.
- Een optimaal functionerend hoogwaardig verkeer- en vervoersnetwerk.
- Een kwalitatief hoogwaardig OV-knooppunt van internationale allure.
- Duurzame inpassing van de infrastructuur i.c.m. stedenbouw.

2. Animatie Ruit Amsterdam

Een [link](#) naar de NL animatie

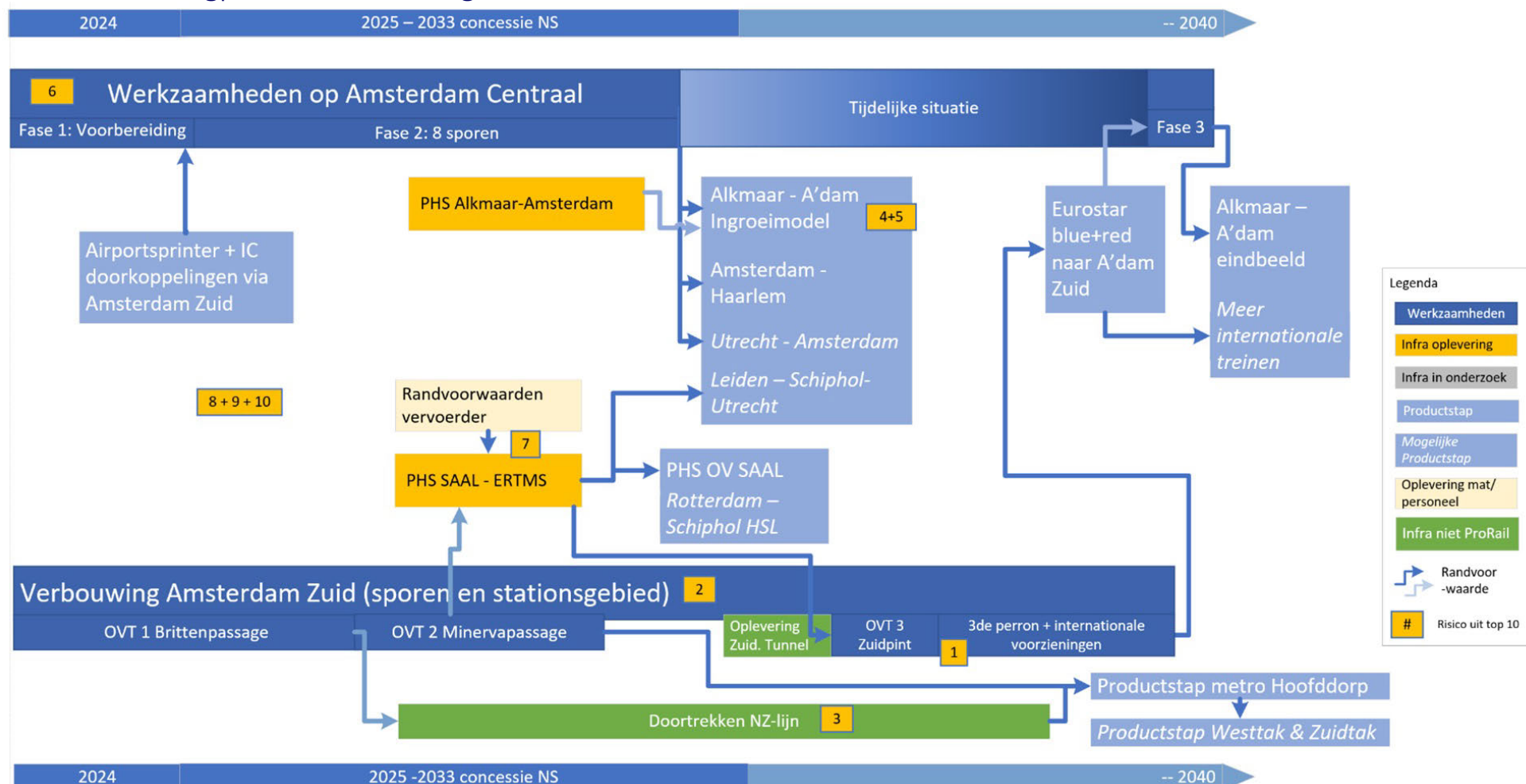
Een [link](#) naar de EN animatie

Programma Ruit Amsterdam, april 2024

3. Samenhangplaat vereenvoudigde versie

Versie d.d. maart 2024 op basis van de dan beschikbare informatie m.b.t. probabilistische/ bandbreedte planningen. Overzicht schetst eerst mogelijke moment van de productstap vanuit de technische randvoorwaarden, hierbij is het mogelijk dat er nog conditioneringsmaatregelen getroffen moeten worden zoals TEV, baanstabieleit en geluid. Daadwerkelijk moment van uitvoering afhankelijk van marktomstandigheden te bepalen door vervoerder

4. Mitigerende maatregelen en afhankelijkheden

Geïmplementeerde mitigerende maatregelen

- ERTMS-west realiseren voor het 3de perron in plaats van er na: Door vertraging Zuidasdok zou de oplevering van ERTMS west pas gerealiseerd worden rond 2037. Daarmee zouden **alle productstappen** die rond 2030/2031 gepland stonden schuiven **naar na 2037-2040**.
- ERTMS-west en OVT-2 kunnen **parallel** gerealiseerd worden waardoor vertraging van OVT-1 en 2 niet direct impact heeft op de productstappen.

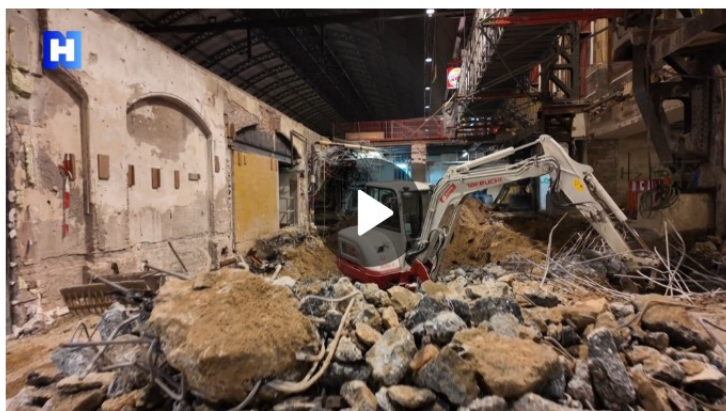
Afhankelijkheden

1. Het kunnen realiseren van een **Air-Rail substitutie**: de ambities op het gebied van internationaal spoorvervoer. Alleen met een 3de perron bij Amsterdam Zuid is een verdere frequentieverhoging van het aantal internationale HSL-treinen van/naar Parijs en Londen te realiseren.
2. Het kunnen **afbouwen van PHS Amsterdam Centraal** is alleen mogelijk na gereed komen van het 3de perron van Amsterdam zuid waardoor de internationale treinen vanaf Amsterdam Zuid kunnen vertrekken. Na het afbouwen van Amsterdam Centraal kunnen meer treinen van/naar Noord Holland rijden en wordt het transferknelpunt op Amsterdam Centraal opgelost.
3. Het kunnen realiseren van het 3de perron kan pas als de **Zuidelijke tunnel gereed** is.
4. Voor het **realiseren van het Toekomstbeeld OV 2040 (TBOV)** moet de basis op orde zijn. Een station Amsterdam Zuid met voldoende (transfer-)capaciteit is daar onderdeel van. De aanpassingen van Amsterdam Zuid zijn randvoorwaardelijk voor TBOV 2040. TBOV is o.a. doortrekken NZ-lijn en meer treinen tussen randstad en landsdelen.

5. Laatste ontwikkelingen Amsterdam Centraal

17 januari 2024, 13.58 uur · Aangepast 17 januari 2024, 16.07 uur · Door: Flip Linssen

Reizigers die normaal gesproken op perron 2a uitstappen op Amsterdam Centraal, zien sinds kort een grote bouwput liggen op de plek waar de trein normaal stopt. Het station wordt tussen nu en 2030 compleet verbouwd om meer reizigers aan te kunnen. Het begin: perron 1 en 2 verbreden en de sporen kleiner maken. AT5 nam een kijkje achter de hekken.

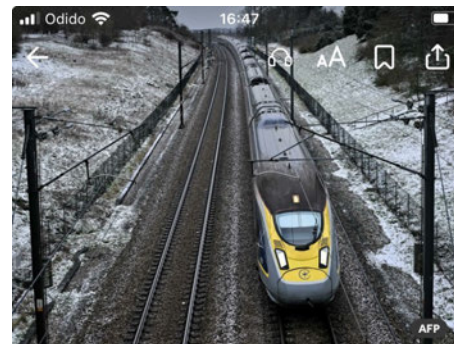

spoor 1 en 2 op de schop - AT5

"Ik ben nu al trots op het resultaat, en we hebben nog zes jaar te gaan", begint stationsmanager René Wubs als hij in de bouwput kijkt. Waar er op dit moment 200 duizend treinreizigers per dag op het station komen, zijn dat er over een paar jaar dagelijks 275 duizend. Genoeg reden om de sporen en perrons aan te pakken.

De Oosttunnel wordt verbreed, er komen extra fietsstallingsplekken en de perrons worden breder en langer. Dit allemaal gebeurt terwijl het station gewoon draaiende blijft, een hele klus. ProRail begint met de sloop en verbreding van perron 1 en 2, daarna zullen tot aan 2030 alle andere sporen en werkzaamheden verricht worden.

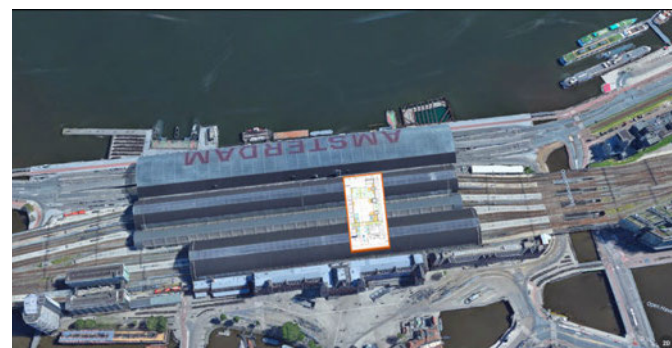
Programma Ruit Amsterdam, april 2024

NOS Nieuws · 24 januari, 15:37

Vanaf juni toch Eurostar vanuit Nederland, maar niet rechtstreeks naar Londen

Vanaf juni vertrekken er toch Eurostar-treinen vanuit Amsterdam en Rotterdam. Dat heeft het bedrijf achter de hogesnelheidstreinen besloten, in de hoop op deze manier toch reizigers naar Londen te kunnen vervoeren.

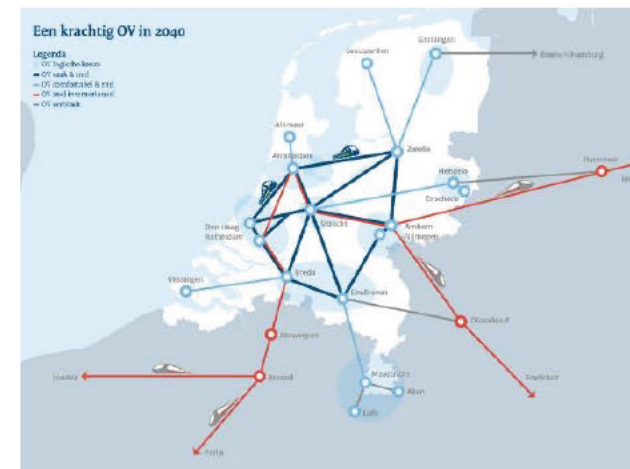
6. Amsterdam Zuid als schakel in het Netwerk

Need to have / Essentieel

- Onderdeel van belangrijke spoorverbindingen naar de landsdelen (PHS Alkmaar - Amsterdam, PHS SAAL en toekomstig Lelylijn)
- Derde perron en Internationale terminal levert benodigde capaciteit voor Shift Air-to-Rail in het kader van duurzaamheidsambities
- Huidig station wordt onveilig als gevolg van transfercapaciteit
- Belangrijke woningbouwontsluiting via metro (doortrekken Noord-Zuidlijn)

Nice to have / Beleidskeuze

- Om Zuid optimaal te laten functioneren in dit netwerk heb je een optimaal functionerend hoogwaardig verkeer- en vervoersnetwerk nodig
- Internationale allure

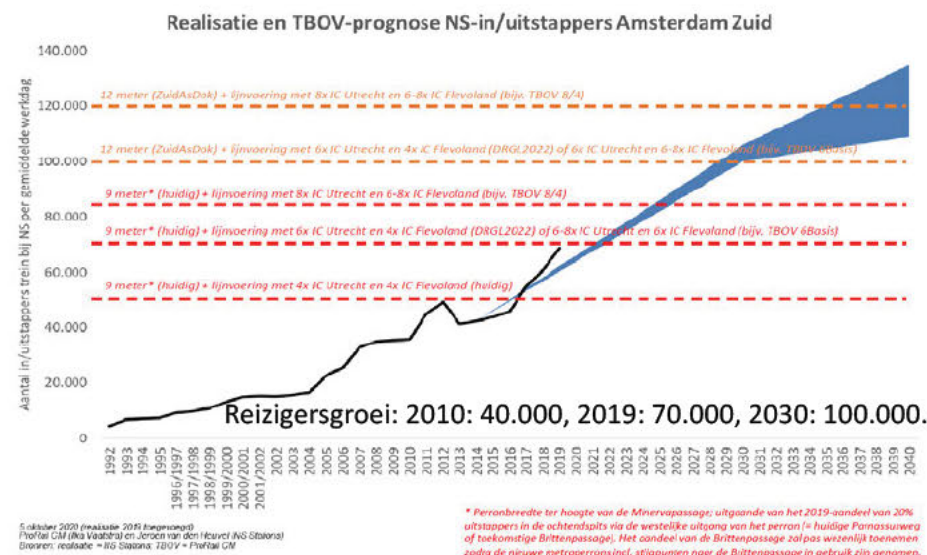

7. Transfercapaciteit huidige station Amsterdam Zuid is al geruime tijd onvoldoende

- De capaciteit van de huidige station Amsterdam Zuid met smalle perrons van 9 meter en met te kort aan perrontoegangen is nu al onvoldoende.
- Hierdoor ontstaan enerzijds veiligheidsknelpunten en anderzijds vertragingen in het in- en uitstapproces. Daarom wordt nu crowd control ingezet.
- Door treinfrequenties te verhogen kan de maximale (transfer-) capaciteit enigszins worden opgerekt.
- Voor het realiseren van het TBOV 2040 moet de basis op orde zijn. Een station Amsterdam Zuid met voldoende capaciteit is daar een essentieel onderdeel van.

Programma Ruit Amsterdam, april 2024

8. Derde perron voor het waarmaken van internationale ambities (1/2)

ProRail

5.1.2.b; 5.1.2.i

Strijd op het spoor: nieuwkomer Heuro wil goedkoper rijden naar Londen, Parijs en Groningen

Een gloednieuwe Nederlandse vervoerder bindt de strijd met Eurostar aan. Heuro wil vanaf 2028 dagelijks tientallen keren tussen Parijs en Londen rijden en belooft lagere ticketprijzen. De treinen moeten ook tweemaal daags Groningen aandoen.

David Bremner 14 november 2023, 19:37

Programma Ruit Amsterdam, april 2024

de Volkskrant

Columns Topverhalen vandaag Opinie Cartoons Cultuur & Media

REPORTAGE

Vakantiegangers kiezen vaker voor de trein, ook als ze naar Zuid-Europa gaan

De verkoop van internationale treintickets stijgt. Door de drukte op Schiphol, nieuwe treinverbindingen en bezorgdheid over het klimaat kiezen meer mensen voor de trein om te reizen naar het vakantieadres. Ook als dat in Italië of Spanje ligt.

Iva Yenneman 9 juli 2022, 05:00

NOS Nieuws • 3 juni 2023, 15:09

Amsterdam wil Eurostar niet maandenlang kwijt: 'Cruciaal voor de stad'

Amsterdam wil voorkomen dat de directe treinverbinding met Londen straks zeven of zelfs elf maanden wegvalt. Gisteren werd bekend dat er vanaf juni volgend jaar maandenlang geen Eurostar-treinen rijden vanuit Amsterdam naar Londen.

Station Amsterdam Centraal gaat op de schop en er is tijdens de werkzaamheden geen ruimte voor paspoort- en bagagecontrole. Die controle is nodig omdat Groot-Brittannië geen onderdeel is van de Schengen-douanezone.

5.1.2.b; 5.1.2.i

9. Conclusies (1/2)

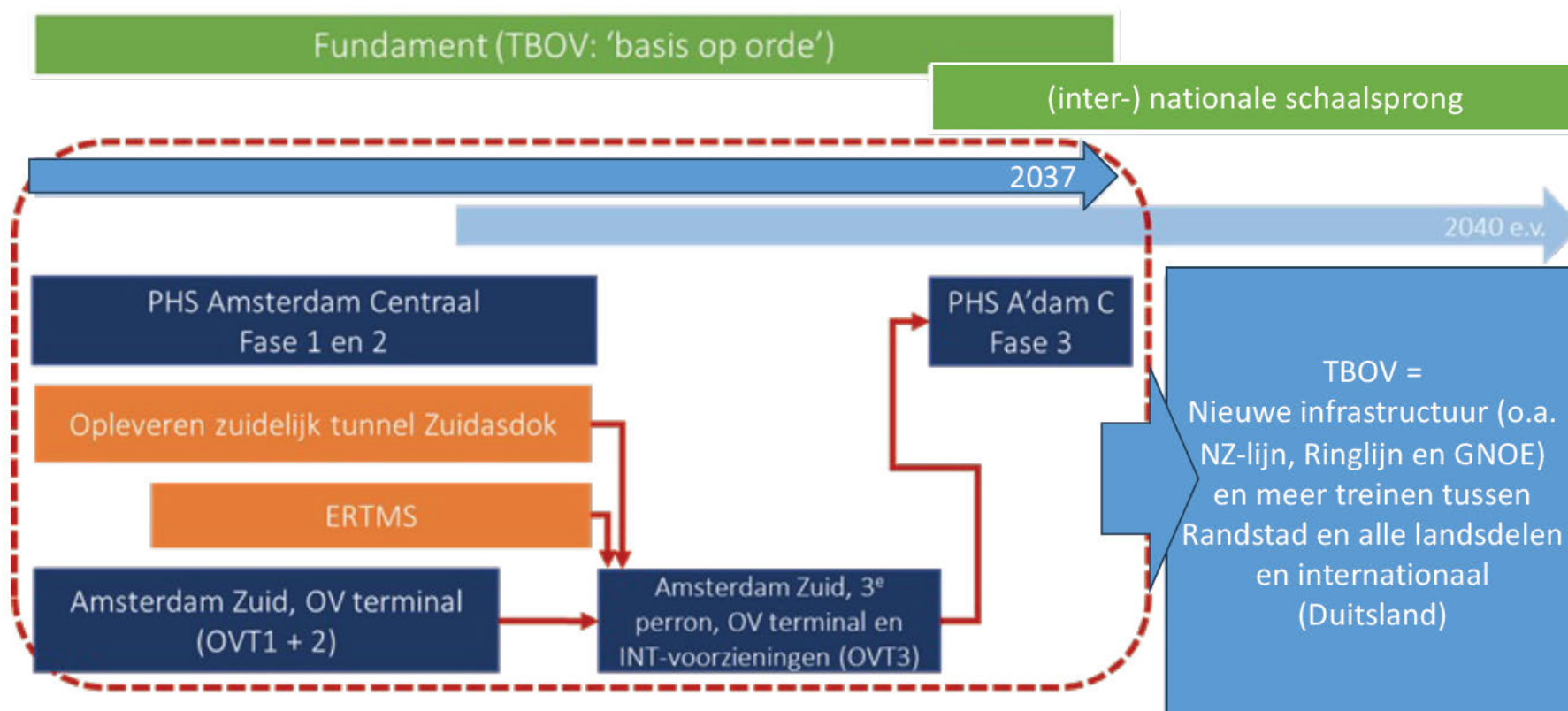
Zuidasdok is fundament voor (inter-) nationale schaalsprong

5.1.2.b; 5.1.2.i

9. Conclusies (2/2)

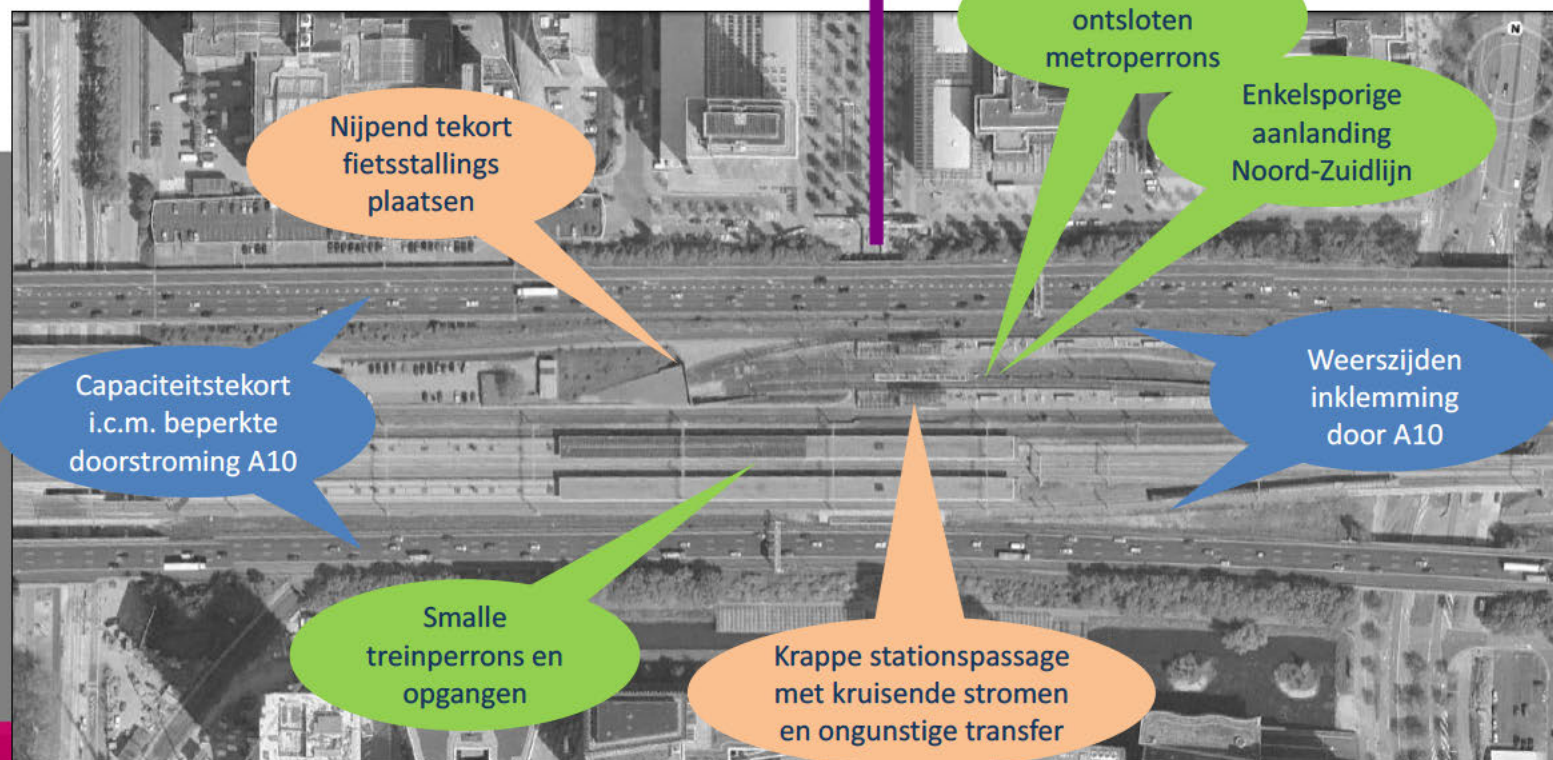
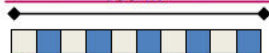
Zuidasdok is fundament voor (inter-) nationale schaalsprong

Zuidasdok en belang Vervoerregio

Onno Pruis

100 m

Aanleidingen Vervoerregio participatie Zuidasdok –

5.1.2.b

5.1.2.b; 5.1.2.i

Bouw van OVT1 en OVT2

- Zorgt al voor grote verbetering:
  - Capaciteit en kwaliteit station op orde
  - NZ-lijn dubbelsporig
  - Fietsparkeren noordzijde

5.1.2.b; 5.1.2.i

Randvoorwaarden

5.1.2.b; 5.1.2.i

Versoberingsvarianten

5.1.2.b; 5.1.2.i

Versoberingsvarianten

5.1.2.b; 5.1.2.i

Versoberingsvarianten

5.1.2.b; 5.1.2.i

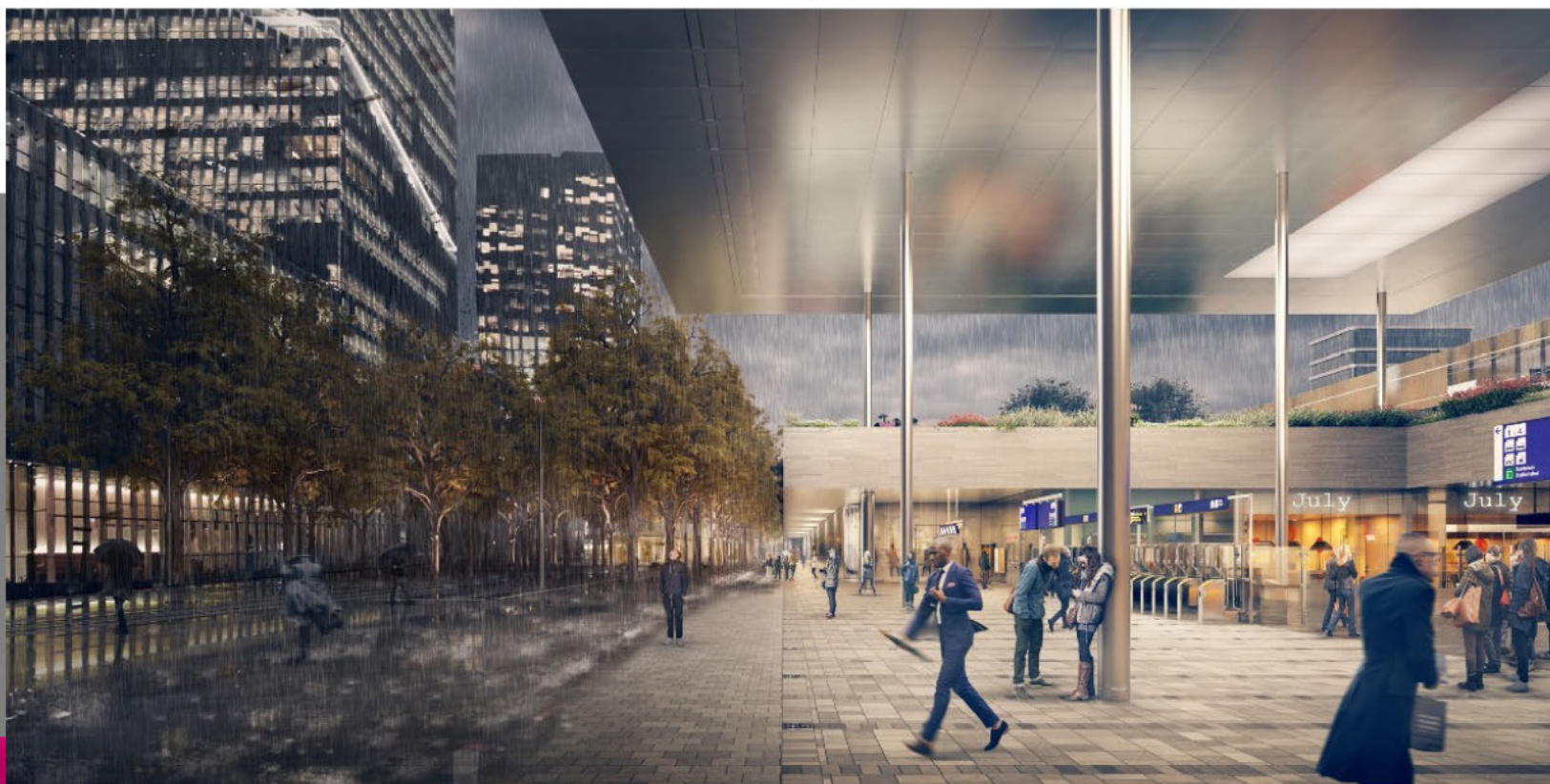
Varianten

5.1.2.b; 5.1.2.i

Varianten

5.1.2.b; 5.1.2.i

26 april 2024

12

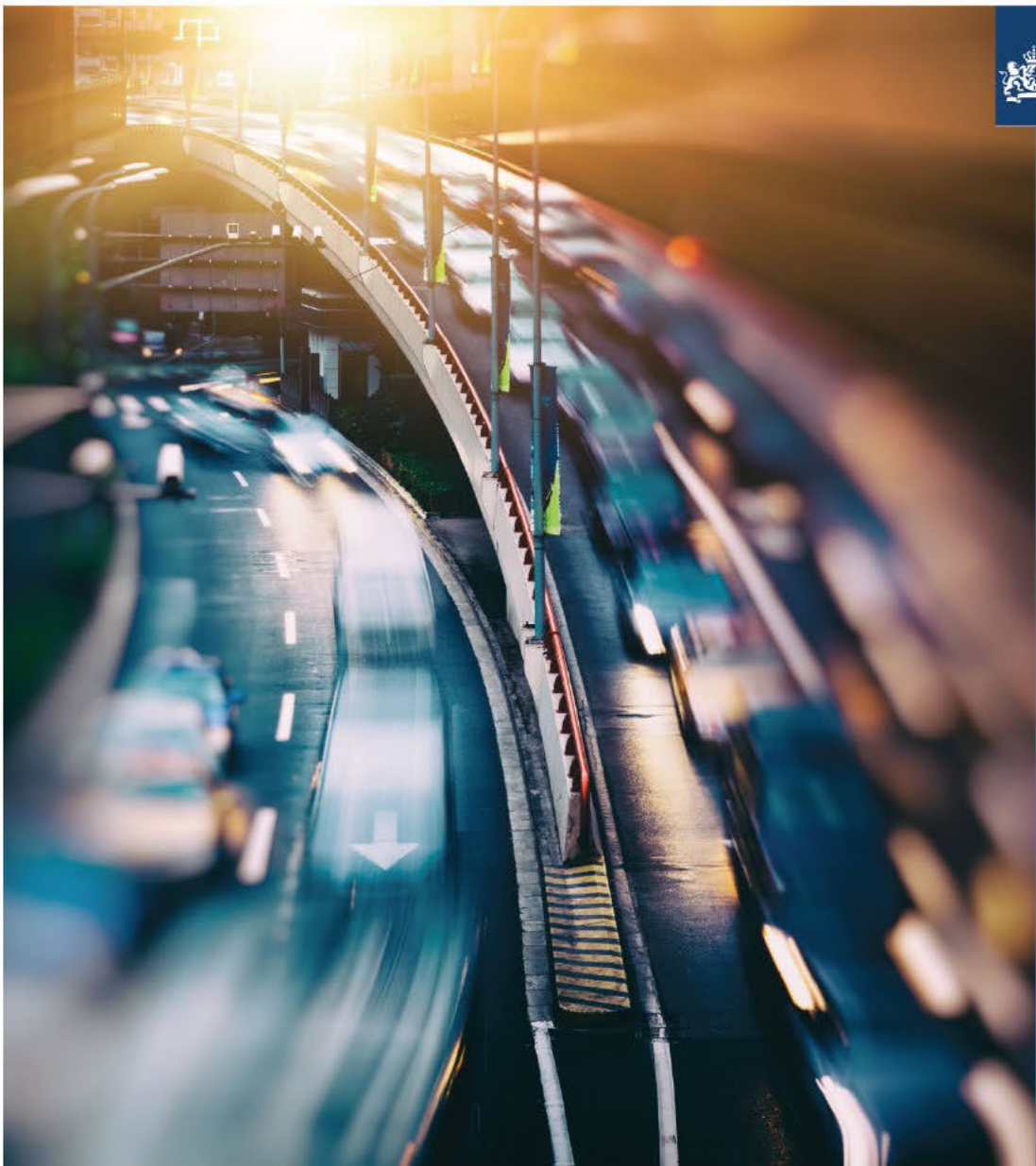

Ministerie van Infrastructuur
en Waterstaat

HWN Zuidasdok

Doelstelling Zuidasdok bereikbaarheid

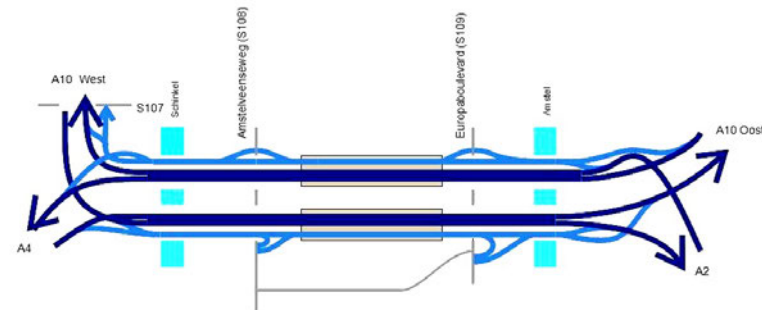
Doelstelling TB: 'Voorzien in een
optimaal functionerend hoogwaardig
verkeer- en vervoernetwerk'

TB (huidig plan)

Verbreding en ontvlechting van de rijksweg A10 Zuid tussen de knooppunten De Nieuwe Meer en Amstel, inclusief het aanpassen van de knooppunten.

Huidig	Zuidbaan: 3 rijstroken + spitsstrook Noordbaan: 4 rijstroken en een weefvak
Plan	Zuidbaan: 4 rijstroken hoofdrijbaan + 2 rijstroken parallelbaan Noordbaan: 4 rijstroken hoofdrijbaan + 2 rijstroken parallelbaan

Functie A10 Zuid

- › Relatief veel verkeer met herkomst en of bestemming Amsterdam, relatief weinig doorgaand verkeer

Resultaat?

	2014	2040	
	Uitgangs situatie	Referentie , niet verbreden	Plan
Vervoers-prestatie (vtgkm)	5.1.2.i		
Files (vvu)			

Bron: achtergrondrapportage m

5.1.2.i

Toegevoegde waarde
doorstroming HWN

5.1.2.i